

**ГО «Науково-технічна спілка
енергетиків та електротехніків України»**

**ВИДАННЯ НТСЕУ
«ЕНЕРГОІНФОРМ-ИНФОРМЭНЕРГО» № 581**

ЮВІЛЕЙНІ ДАТИ, ДОБРІ ПОБАЖАННЯ

**ПРО ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ ПЕК УКРАЇНИ
ЗА СІЧЕНЬ-КВІТЕНЬ 2020 РОКУ**

ОГЛЯД ЗМІ за травень 2020 року

- ♦ *Атомна енергетика в умовах кризи*
- ♦ *Проблеми гідроенергетики та теплоелектростанцій*
- ♦ *ВДЕ та Уряд у пошуках компромісу. Energy storage. Водневі технології*
- ♦ *Нафта, газ, вугілля, транзит*
- ♦ *Антикризові заходи*
- ♦ *Міжнародне співробітництво. Перспективи*
- ♦ *Тарифна політика – плани, здобутки, помилки*
- ♦ *Криптовалюта і АЕС*
- ♦ *Загальні проблеми збереження і розвитку енергетики країни*
- ♦ *Кадрова політика та структурні зміни в ПЕК*
- ♦ *Корисні думки. Цікаві новини та ініціативи*

КИЇВ – 2020

ЮВІЛЕЙНІ ДАТИ, ДОБРІ ПОБАЖАННЯ

Вітаємо ювілярів!

Олександрю Кириленку – 70

**Від імені наукової та інженерної спільноти вітаємо
Олександра Васильовича з Ювілеєм!**

Майже весь трудовий шлях Олександра Васильовича Кириленка пов'язаний з Інститутом електродинаміки НАН України, де він зробив як адміністративну кар'єру від інженера до директора, так і наукову, отримавши звання академіка. Нині він обіймає посаду академіка-секретаря Відділення фізико-технічних проблем енергетики НАН України.

Його ґрунтовні дослідження процесів функціонування електроенергетичних об'єктів забезпечили розвиток теорії створення систем керування такими об'єктами, дозволили запропонувати принципи та методи побудови інтегрованих інформаційно-управляючих комплексів та їх елементів і створити відповідні

апаратні та програмні засоби.

Нині академік О.В. Кириленко активно працює над розвитком теорії побудови інтелектуальних інформаційно-керуючих систем в електроенергетиці, орієнтованих на реалізацію основних положень концепції SmartGrid, приділяючи значну увагу науково-технічним питанням забезпечення ефективності інноваційного розвитку та керованості об'єднаної електроенергетичної системи України за умов впровадження нової моделі ринку електроенергії та зростання частки відновлюваних джерел енергії в структурі її генеруючих потужностей.

Результати наукових досліджень Олександра Васильовича висвітлено у його численних публікаціях (понад 300), серед яких 15 монографій.

Академік О.В. Кириленко багато уваги приділяє науково-організаційній діяльності ГО «Науково-технічної спілки енергетиків та електротехніків України» на посаді віцепрезидента НТСЕУ.

Заслуженому діячу науки і техніки України академіку О.В. Кириленко бажаємо натхнення та подальших творчих успіхів, міцного здоров'я і родинного затишку.

Многії і благії літа!

Від імені НТСЕУ

*Олександр Дупак,
віцепрезидент, голова Виконкому НТСЕУ*

***Ученим, інженерам, фахівцям-енергетикам!
Власникам, менеджерам і керівникам енергетичних компаній, підприємств і
організацій, міжнародних і вітчизняних (інвестиційних, добродійних) фондів***

Шановні колеги!

Попередні покоління енергетиків звели 140 років тому Храм єднання науки та інженерної техніки, заклали в його основу дух відповідального, професійного відношення до вирішення проблем розвитку енергетики, дух енергетичного братерства.

Ім'я цього творчого об'єднання з роками мінялося. І зараз правонаступником його в Україні є Громадська організація «Науково-технічна спілка енергетиків та електротехніків України», визнаної як в нашій країні, так і за кордоном.

Закликаємо Вас у міру своїх можливостей зберегти під час нинішніх історичних змін згаданий Храм творчого єднання енергетиків – вчених, інженерів, економістів, взяти безпосередню участь в діяльності нашої Спілки на благо енергетики і держави, увійти до складу нашого громадського об'єднання енергетиків та підтримати організаційно і фінансово діяльність нашого Товариства.

***Виконком ГО «Науково-технічна спілка
енергетиків та електротехніків України»
З.Буцьо, О.Дупак, О.Кириленко,
Ю.Куцан, В.Лучніков, Є.Письменний,
С.Поташиник, В.Семенюк, О.Шеберстов***

Семену Поташнику – 90

Від імені енергетичної спільноти вітаємо Вас, шановний Семене Ізрайлевичу, з Ювілеєм!

Уся трудова діяльність Героя України Семена Ізрайлевича Поташника присвячена гідроенергетиці. Брав участь у проектуванні, будівництві і експлуатації перших низьконапірних Київської і Канівської ГЕС з горизонтальними капсульними гідроагрегатами, Київської гідроакumuлюючої електростанції, реконструкції і реабілітації ГЕС України з підвищенням потужності і виробництва електроенергії, досліджував вплив на екологію режимів роботи ГЕС на р. Дніпро.

Професор Семен Ізрайлевич є автором понад 70 публікацій, серед яких книги «Каскад Середньодніпровських ГЕС. Досвід впровадження і експлуатація», «Низьконапірні гідровузли з горизонтальними агрегатами», «Експлуатація низьконапірних гідроелектростанцій з горизонтальними агрегатами», Реконструкція низьконапірних гідроелектростанцій на ГЕС – ГАЕС», співавтор підручника для вузів «Гідротехнічні спорудження».

С.І. Поташник багато років перебував на посаді голови Правління ПАТ «Укргідроенерго».

Нині почесний енергетик України і СРСР С.І. Поташник – президент Асоціації «Гідроенергетика України», голова Правління Всеукраїнської Ради ветеранів праці енергетики, член Правління Громадської організації «Науково-технічна спілка енергетиків та електротехніків України», Голова Громадської ради при Міненерговугілля України.

Напередодні ювілею С.І. Поташнику присвоєно звання «Почесний доктор Національної академії наук України».

НТСЕУ дякує ювілярові за багаторічну плідну співпрацю з НТСЕУ, бажає міцного здоров'я, життєвої наснаги, професійних успіхів та особистих творчих досягнень, добра і щастя на довгі літа.

Від імені НТСЕУ

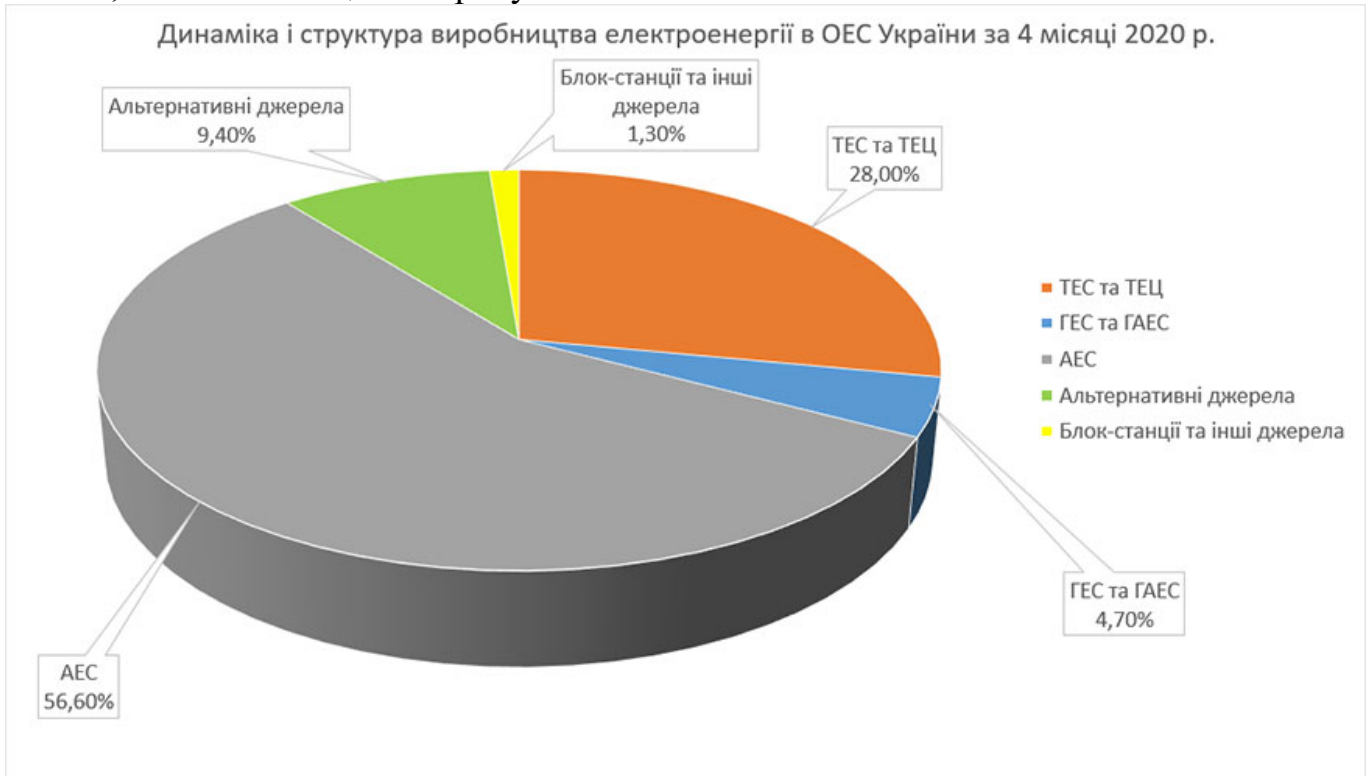
*Олександр Дунак,
віцепрезидент, голова Виконкому НТСЕУ*

ПРО ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ ЗА КВІТЕНЬ І ЧОТИРИ МІСЯЦІ 2020 РОКУ

*ГО «Науково-технічна спілка
енергетиків та електротехніків України»*

Виробництво електроенергії

За 4 місяці 2020 року обсяг виробництва електричної енергії електростанціями України у цілому склав 51536,0 млн кВт·г, що на 4515,7 млн кВт·г, або на 8,1% менше, ніж за 4 місяці 2019 року.

Виробництво електричної енергії у квітні

Виробіток електроенергії	квітень 2019 року		квітень 2020 року		+/- до 2019	
	млн кВт·г	%	млн кВт·г	%	млн кВт·г	%
Всього	12385,6	100,0	11169,0	100,0	-1216,6	-9,8
ТЕС та ТЕЦ, з них:	4357,1	35,2	3124,0	28,0	-1233,1	-28,3
ТЕС ГК - всього:	3612,5	29,2	2333,0	20,9	-1279,5	-35,4
ТЕЦ та когенераційні установки:	744,6	6,0	791,0	7,1	46,4	6,2
ГЕС та ГАЕС, з них:	710,3	5,7	529,0	4,7	-181,3	-25,5
ГЕС	597,1	4,8	377,0	3,4	-220,1	-36,9
ГАЕС	113,2	0,9	152,0	1,4	38,8	34,3
АЕС, з них:	6720,6	54,3	6324,0	56,6	-396,6	-5,9
ЗАЕС	2865,9	23,1	2829,0	25,3	-36,9	-1,3
ЮУАЕС	1445,9	11,7	1080,0	9,7	-365,9	-25,3
РАЕС	1679,1	13,6	1692,0	15,1	12,9	0,8
ХАЕС	729,7	5,9	723,0	6,5	-6,7	-0,9
Альтернативні джерела (ВЕС, СЕС, інші)	461,9	3,7	1051,0	9,4	589,1	127,5
Блок-станції	135,7	1,1	141,0	1,3	5,3	3,9

Виробництво електричної енергії за 4 місяці

Виробіток електроенергії	2019 рік		2020 рік		+/- до 2019	
	млн кВт·г	%	млн кВт·г	%	млн кВт·г	%
Всього	56051,7	100,0	51536,0	100,0	-4515,7	-8,1
ТЕС та ТЕЦ, з них:	20940,1	37,4	16519,7	32,1	-4420,4	-21,1
ТЕС ГК - всього:	15648,8	27,9	11241,9	21,8	-4406,9	-28,2
ТЕЦ та когенераційні установки:	5291,3	9,4	5277,8	10,2	-13,5	-0,3
ГЕС та ГАЕС, з них:	2989,2	5,3	2280,0	4,4	-709,2	-23,7
ГЕС	2495,3	4,5	1782,2	3,5	-713,1	-28,6
ГАЕС	493,9	0,9	497,8	1,0	3,9	0,8
АЕС, з них:	30284,9	54,0	28889,1	56,1	-1395,8	-4,6
ЗАЕС	12762,0	22,8	11557,4	22,4	-1204,6	-9,4
ЮУАЕС	7638,5	13,6	7526,5	14,6	-112,0	-1,5
РАЕС	6966,9	12,4	6869,3	13,3	-97,6	-1,4
ХАЕС	2917,5	5,2	2935,9	5,7	18,4	0,6
Альтернативні джерела (ВЕС, СЕС, інші)	1312,1	2,3	3236,0	6,3	1923,9	146,6
Блок-станціями	525,4	0,9	611,2	1,2	85,8	16,3

Инф. Мінекоенерго

Довідково

Встановлена потужність енергосистеми України, МВт

АЕС	13 835,0
ТЕС ГК	21 842,0
ТЕЦ	6 069,6
ГЕС	4 810,6
ГАЕС	1 487,8
СЕС	4 231,3
ВЕС	1 036,5
Станції на біопаливі	151,9
Всього	53 464,7

Инф. Укренерго

Транскордонні перетоки електроенергії

Країна	січень	лютий	березень	квітень	Всього за 2020 рік
ЕКСПОРТ					
Угорщина	277,598	371,638	423,419	129,489	1 202,144
Словаччина	0,491	0,000	0,000	0,000	0,491
Румунія	222,665	176,682	149,168	20,828	569,343
Польща	151,179	148,699	159,272	87,559	546,709
Молдова	45,240	43,311	41,701	0,000	130,252
ІМПОРТ					
Угорщина	97,009	177,695	97,109	36,823	408,636
Словаччина	329,107	270,412	309,432	102,937	1 011,888
Румунія	23,617	19,809	26,765	8,147	78,338
Білорусь	93,013	48,882	7,713	2,700	153,308
Росія	17,914	33,994	1,491	0,000	53,399
Всього					
експорт	697,173	740,330	773,560	237,876	2 448,939
імпорт	560,660	550,792	442,510	150,607	1 704,569
Обсяги технологічних перетоків електроенергії обумовлені паралельною роботою енергосистем України та суміжних країн					
Росія *	3,465	4,627	6,414	4,740	19,246
Білорусь **	0,074	0,054	0,060	0,106	0,249

* – обсяги перетоків електроенергії обумовлені паралельною роботою енергосистем РФ і України.

** – обсяги перетоків електроенергії для живлення тупикових районів навантаження прикордонних споживачів енергосистем Білорусі і України.

[НЕК «Укренерго»](#)

ФАКТИЧНИЙ БАЛАНС ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ ОЕС УКРАЇНИ за 4 місяці 2020 року

млн кВт·г

Показники	Фактичний 2019 рік	Фактичний 2020 рік (оперативні дані)	Відхилення 2020 р. до 2019 р. +/-	
			млн кВт·г	%
1. Виробництво електроенергії - всього	56 053	51 542	-4 511	-8,0
в тому числі:				
1.1. ТЕС енергогенеруючих компаній	15 649	11 242	-4 407	-28,2
1.2. Теплоелектроцентралі та когенераційні установки, що відпускають електроенергію в ОРЕ	5 291	5 284	-7	-0,1
1.3. ГЕС	2 495	1 782	-713	-28,6
з них:				
ГЕС каскаду р. Дніпро, р. Дністер	2 305	1 622		
інші ГЕС	190	160		
у тому числі ті, що працюють за «зеленим» тарифом	102	86		
1.4. ГАЕС	494	498	4	0,8
1.5. АЕС	30 285	28 888	-1 397	-4,6
1.6. Блок-станції	527	612	85	16,1

1.7. Альтернативні джерела	1 312	3 236	1 924	146,6
з них:				
ВЕС	565	1 269		
СЕС	620	1 732		
Інші	127	235		
2. Імпорт електроенергії	0	1 706	1 706	
3. Експорт електроенергії	2 129	2 450	321	15,1
4. Технологічний переток електроенергії, зумовлений паралельною роботою з енергосистемами суміжних країн	9	18	9	
5. Електроспоживання (брутто)	53 254	50 132	-3 122	-5,9
6. Споживання електроенергії ГАЕС в насосному режимі	679	684	5	0,7

Споживання електроенергії

За 4 місяці 2020 року відпуск електроенергії споживачам зменшився відносно відповідного періоду минулого року на 5,0% і склав 40769,4 млн кВт·г при 42935,4 млн кВт·г за 4 місяці 2019 року.

Динаміка і структура споживання електроенергії за 4 місяці, млн кВт·г

(без урахування тимчасово окупованих територій АР Крим, м. Севастополя, Донецької та Луганської областей)

Групи споживачів	Споживання у 2020	Відносно 2019		Питома вага, %	
	млн кВт·г	млн кВт·г	%	2019 р.	2020 р.
Споживання ел.ен. (брутто)	50810,3	-3121,3	-5,8		
Споживання ел.ен. (нетто)	40769,3	-2166,1	-5,0	100,0	100,0
1.Промисловість у тому числі:	16287,5	-1157,1	-6,6	40,6	40,0
Паливна	1099,3	-85,9	-7,2	2,8	2,7
Металургійна	8937,9	-960,3	-9,7	23,1	21,9
Хімічна та нафтохімічна	1306,7	190,6	17,1	2,6	3,2
Машинобудівна	1171,8	-252,7	-17,7	3,3	2,9
Будів.матеріалів	670,5	-14,6	-2,1	1,6	1,6
Харчова та переробна	1407,5	-52,0	-3,6	3,4	3,5
Інша	1694,0	17,8	1,1	3,9	4,2
2.Сільгоспспоживачі	1119,5	-30,0	-2,6	2,7	2,7
3.Транспорт	2144,8	-231,8	-9,8	5,5	5,3
4.Будівництво	354,6	-32,1	-8,3	0,9	0,9
5.Ком.-побутові споживачі	5101,4	-490,4	-8,8	13,0	12,5
6.Інші непромисл.споживачі	2653,2	-106,7	-3,9	6,4	6,5
7.Населення	13108,3	-118,0	-0,9	30,8	32,2

[Мінекоенерго](#)

Ціни за електроенергію

Середньозважена ціна акцептованої у квітні 2020 року на ринку «на добу наперед» електроенергії становить 1 265,04 грн/МВт·год (без ПДВ). Це на 9,07% менше, ніж ціна за березень. Про це йдеться в результатах моніторингу ринку, який проводить ДП «Оператор ринку».

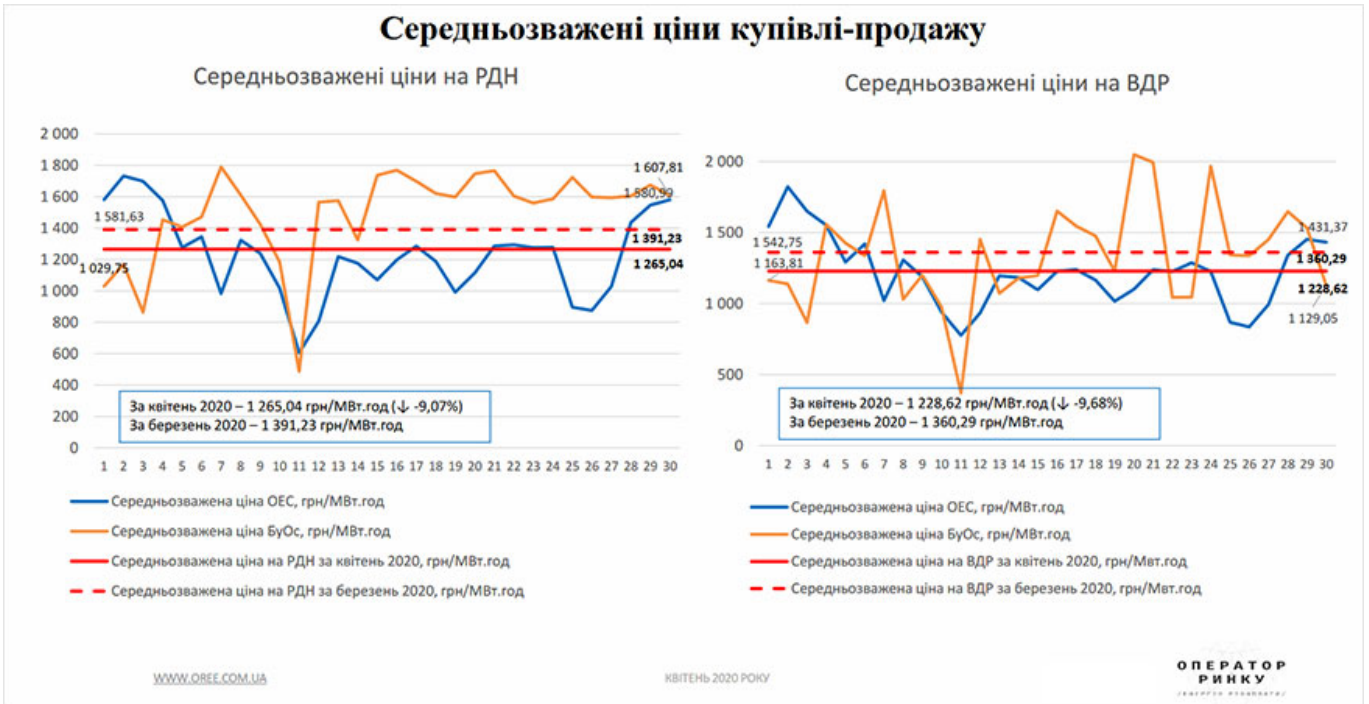
ОЕС України: середньозважена ціна електричної енергії на РДН є на 9,24% меншою, ніж ціна у березні, та становить 1 243,87 грн/МВт·год (без ПДВ). Бурштинський енергоострів: середньозважена ціна у квітні, в порівнянні з березнем, зменшилася на 6,04% та становить 1 491,58 грн/МВт·год (без ПДВ).

На внутрішньодобовому ринку середньозважена ціна електроенергії у квітні є на 9,68% меншою, ніж у березні та становить 1 228,62 грн/МВт·год (без ПДВ).

ОЕС України: середньозважена ціна електричної енергії на ВДР становить 1 224,44 грн/МВт·год(без ПДВ), що на 9,62% менше, ніж ціна у березні. Торгова зона «Острів Бурштинської ТЕС»: ціна електроенергії у порівнянні з березнем зменшилася на 18,33% і становить 1 389,43 грн/МВт·год (без ПДВ).

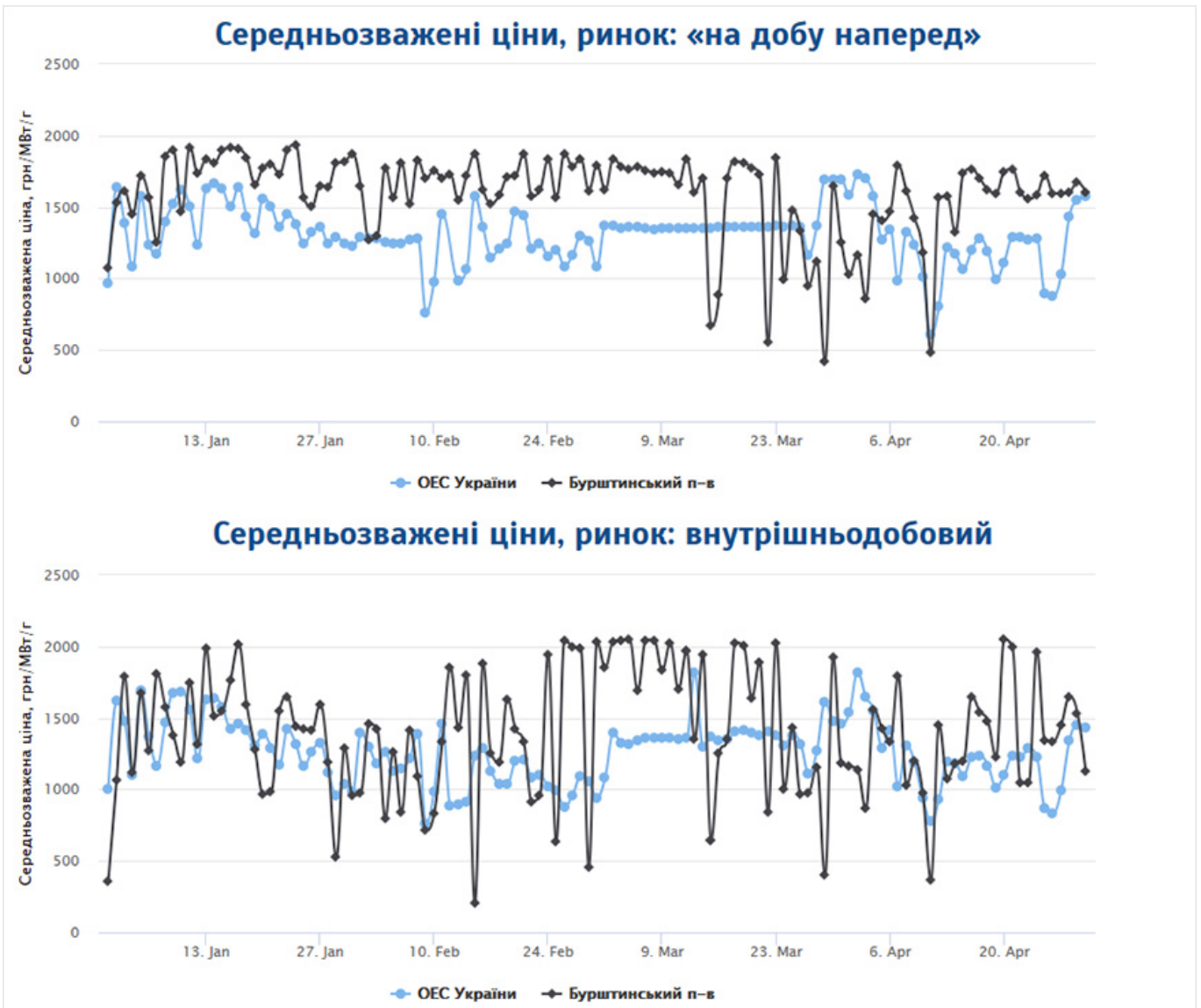
У квітні погодинні ціни купівлі-продажу електроенергії на РДН і ВДР значно відхилялися від величин цінових обмежень. Це обумовлено зниженням споживання електричної енергії та, як наслідок, зниженням обсягів заявок на купівлю електроенергії. Тому у торговій зоні «ОЕС України» протягом місяця відмічався профіцит пропозицій.

Загальний обсяг купівлі-продажу електричної енергії на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку становив 3 299,3 ГВт·год. Це на 27,93% менше, ніж акцептувалося на цих сегментах ринку у березні 2020 року.

[Оператор ринку](#)

Динаміка середньозваженої ціни на РДН і ВДР за 4 місяці 2020 року

Обсяги торгів на РДН та ВДР у квітні склали 29,91% від загального споживання електроенергії всіма категоріями українських споживачів.

Загальна вартість купленої-проданої електроенергії на ринку «на добу наперед» становить 4 283,13 млн грн (з ПДВ), на внутрішньодобовому ринку – 704,53 млн грн (з ПДВ).

[Оператор ринку](#)

Біржові котирування на ТБ «Українська енергетична біржа»

Базове навантаження

Дата	Торгова зона	Обсяг, МВт·г	Середньозважена ціна, грн/МВт·г, без ПДВ
27.04.2020	ОЕС України	2 232,00	1 205,00
22.04.2020	ОЕС України	4 872,00	1 490,00
15.04.2020	ОЕС України	81 792,00	1 014,08
10.04.2020	ОЕС України	1 008,00	1 205,00
08.04.2020	ОЕС України	121 824,00	1 210,23
06.04.2020	ОЕС України	163 296,00	1 205,86
03.04.2020	ОЕС України	3 840,00	1 600,00
01.04.2020	ОЕС України	133 065,00	1 254,66

Пікове навантаження

Дата	Торгова зона	Обсяг, МВт·г	Середньозважена ціна, грн/МВт·г, без ПДВ
08.04.2020	ОЕС України	513 195,00	1 346,32
01.04.2020	ОЕС України	150,00	1 720,00

Електрична енергія для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії

Базове навантаження

Дата	Обсяг, МВт·г	Середньозважена ціна, грн/МВт·г, без ПДВ
28.04.2020	137 640,00	673,76
17.04.2020	5 338 944,00	566,70

Пікове навантаження

Дата	Обсяг, МВт·г	Середньозважена ціна, грн/МВт·г, без ПДВ
17.04.2020	5 338 944,00	566,70

[Українська енергетична біржа](#)

Розрахунки за електроенергію

Щодо погашення заборгованості на ОРЕ, що виникла до 01.07.2019

30.04.2020 Верховною Радою України прийнято в першому читанні проект Закону України № 2386 «Про заходи, спрямовані на погашення заборгованості, що утворилася на оптовому ринку електричної енергії».

Проектом Закону передбачено впровадження комплексу необхідних заходів, спрямованих на остаточне врегулювання кредиторської та дебіторської

заборгованості на оптовому ринку електричної енергії (заборгованості, яка виникла до 01.07.2019), а також, припинення діяльності оптового постачальника електричної енергії (ДП «Енергоринок»).

20.05.2020 Верховною Радою України прийнято в першому читанні проєкт Закону України № 2390 «Про внесення змін до Кодексу України з процедур банкрутства (щодо заходів, спрямованих на погашення заборгованості, що утворилася на оптовому ринку електричної енергії)»

Для ефективної реалізація законопроєкту № 2386 необхідно прийняти:

1. Проєкт Закон № 2388 «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо джерел формування спеціального фонду» (спрямування акцизного податок з виробленої в Україні електричної енергії в спеціальний фонд держбюджету). Знаходиться на розгляді у комітетах ВРУ;

2. Проєкт Закон № 2389 «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо заходів, спрямованих на погашення заборгованості, що утворилася на оптовому ринку електричної енергії». Знаходиться на розгляді у комітетах ВРУ.

Оператори систем розподілу Про оплату заборгованості споживачів за спожити до 01.01.2019 електроенергію за 4 місяці 2020 р.	Борг за спожити енергію станом на 01.01.2020	Борг за спожити електроенергію до 01.05.2020 електроенергію	Приріст/Зниження заборгованості з початку року
	тис. грн	тис. грн	тис. грн
Всього по Україні:	27 720 897,8	27 346 093,7	-374 804,1
АТ «Вінницяобленерго»	54 314,0	42 261,0	-12 053,0
ПрАТ «Волиньобленерго»	13 065,0	9 467,0	-3 598,0
АТ «ДТЕК Дніпровські електромережі»	926 827,8	837 000,3	-89 827,5
АТ «ДТЕК Донецькі електромережі»	731 954,0	719 630,0	-12 324,0
АТ «Житомиробленерго»	23 266,0	20 689,0	-2 577,0
ПрАТ «Закарпаттяобленерго»	23 125,0	19 917,0	-3 208,0
ПАТ «Запоріжжяобленерго»	1 670 203,0	1 603 640,0	-66 563,0
АТ «Прикарпаттяобленерго»	12 860,0	9 300,0	-3 560,0
ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі»	304 764,1	261 943,6	-42 820,5
ПрАТ «Київобленерго»	92 356,5	82 348,2	-10 008,3
ПрАТ «Кіровоградобленерго»	17 622,0	15 291,0	-2 331,0
ПАТ ДТЕК «Крименерго»	506 048,2	506 048,2	0,0
ВАТ «Луганськобленерго»	851 586,6	851 586,6	0,0
ТОВ «Луганське енергетичне об'єднання»	1 990 628,0	1 984 525,0	-6 103,0
ПрАТ «Львівобленерго»	19 124,0	14 148,0	-4 976,0
АТ «Миколаївобленерго»	83 182,0	78 843,0	-4 339,0
АТ «Одесаобленерго»	115 993,5	107 436,6	-8 556,9
АТ «Полтаваобленерго»	138 855,0	137 653,0	-1 202,0
ПрАТ «Рівнеобленерго»	11 159,7	9 213,6	-1 946,1
ПАТ ЕК «Севастопольенерго»	65 224,0	65 224,0	0,0
ПАТ «Сумиобленерго»	282 413,0	270 696,0	-11 717,0
ВАТ «Тернопільобленерго»	16 312,0	14 429,0	-1 883,0
АТ «Харківобленерго»	1 568 971,0	1 538 384,7	-30 586,3
АТ «Херсонобленерго»	91 316,0	81 781,0	-9 535,0
АТ «Хмельницькобленерго»	13 923,0	12 221,0	-1 702,0
ПАТ «Черкасиобленерго»	1 697 856,0	1 712 948,0	15 092,0
АТ «Чернівціобленерго»	150 176,0	144 811,0	-5 365,0
АТ «Чернігівобленерго»	25 158,0	24 396,0	-762,0
ПрАТ «ДТЕК ПЕМ-Енерговугілля»	2 302 800,0	2 282 758,0	-20 042,0
ДП «Регіональні електричні мережі»	13 685 124,4	13 682 837,5	-2 286,9
ТОВ «ДТЕК Високовольтні мережі»	234 689,9	204 666,4	-30 023,5

Щодо виплат за «зеленим» тарифом

З початку 2020 року державне підприємство «Гарантований покупець» придбало у виробників електроенергії за «зеленим» тарифом близько **3470 МВт·год** електроенергії.

На 22 травня 2020 року на користь відновлювальної генерації сплачено понад **5,7 млрд грн**. При цьому, електроенергію січня і лютого сплачено на **100%**. За «зеленим» тарифом за березень та квітень підприємство розрахувалося частково. Причина несвоєчасного виконання зобов'язань перед ВДЕ – заборгованість перед Гарантованим покупцем з боку ПрАТ «НЕК «Укренерго».

НЕК «Укренерго» порушує порядок оплати послуг Гарантованого покупця з початку 2020 року. Компанія не здійснила жодного платежу на користь держпідприємства за послуги, надані у квітні та травні. Загальний борг НЕК «Укренерго» наразі складає **13,3 млрд грн**, з яких:

- **0,4 млрд грн** – за січень;
- **2,6 млрд грн** – за лютий;
- **3,0 млрд грн** – за березень;
- **5,9 млрд грн** – за квітень;
- **1,4 млрд грн** – за травень.

[Гарантований покупець](#)

Постачальник «останньої надії»

Постачальником «останньої надії» визначено Державне підприємство зовнішньоекономічної діяльності «Укрінтеренерго».

Постачальником відпущено електричної енергії на суму 440,2 млн грн, сплачено 49,3 млн грн (рівень оплати склав 11,2%). Заборгованість станом на 01.05.2020 становить **1 859,1 млн гривень**.

Оператори системи розподілу

Операторами здійснено розподіл електроенергії в обсязі 38 315,7 млн кВт·год на суму 23 286,4 млн грн, сплачено 21 365,4 млн грн (рівень оплати склав 91,8%).

ФОРМА РОЗПОДІЛУ (про надходження коштів з оплати послуг за розподіл електроенергії)	Обсяги розподілу електричної енергії	Нараховано за послуги розподілу електроенергії	Надходження коштів з оплати послуг за розподіл електроенергії	Борг/ Переплата станом на 01.05.2020
	тис. кВт·год	тис. грн	тис. грн	тис. грн
Разом	38 315 701,4	23 286 411,3	21 365 445,2	-940 929,2
АТ «Вінницяобленерго»	979 940,1	920 674,4	816 793,6	132 671,1
ПрАТ «Волиньобленерго»	550 310,8	484 135,0	467 958,7	24 844,4
АТ «ДТЕК Дніпровські електромережі»	5 813 064,7	1 995 359,0	1 955 246,5	-516 602,2
АТ «ДТЕК Донецькі електромережі»	1 062 626,8	1 129 643,2	1 090 915,2	-339 243,5
АТ «Житомиробленерго»	834 245,0	769 933,0	746 821,5	-53 174,5
ПрАТ «Закарпаттяобленерго»	666 192,4	767 638,6	739 530,6	84 225,1
ПАТ «Запоріжжяобленерго»	2 435 672,9	1 094 388,1	944 453,5	199 926,5
АТ «Прикарпаттяобленерго»	821 544,2	728 250,9	634 163,7	56 078,8
ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі»	3 176 255,5	1 059 837,7	1 010 087,2	-782 270,7
ПрАТ «Київобленерго»	2 202 222,7	1 468 165,7	1 271 188,0	-100 110,5
ПрАТ «Кіровоградобленерго»	683 910,0	624 251,0	592 106,0	-59 835,0
ТОВ «Луганське енергетичне об'єднання»	428 359,3	437 702,1	432 548,0	-5 487,0

ПрАТ «Львівобленерго»	1 449 304,7	1 179 593,3	1 132 204,7	-59 225,3
АТ «Миколаївобленерго»	898 156,4	679 234,5	635 217,2	-17 075,1
АТ «Одесаобленерго»	2 095 774,8	1 619 586,2	1 607 528,9	26 145,2
АТ «Полтаваобленерго»	1 702 206,6	948 294,9	780 406,4	-275 673,8
ПрАТ «Рівнеобленерго»	768 122,4	531 293,0	491 574,8	983,8
ПАТ «Сумиобленерго»	654 007,9	606 878,2	543 886,0	52 793,7
ВАТ «Тернопільобленерго»	441 736,2	482 440,7	445 080,0	-30 803,6
АТ «Харківобленерго»	2 096 501,1	1 459 087,3	1 308 767,6	221 211,2
АТ «Херсонобленерго»	727 897,4	659 699,9	602 397,2	495,4
АТ «Хмельницькобленерго»	696 460,0	678 622,8	513 028,8	167 498,8
ПАТ «Черкасиобленерго»	1 006 722,2	685 673,6	622 127,5	50 121,9
АТ «Чернівціобленерго»	474 960,1	436 504,5	360 786,3	27 303,5
АТ «Чернігівобленерго»	575 665,5	596 542,7	519 377,6	32 280,1
ПрАТ «ДТЕК ПЕМ-Енерговугілля»	107 306,1	42 281,0	26 700,2	24 079,2
ДП «Регіональні електричні мережі»	411 084,1	116 272,7	58 930,3	193 025,7
ТОВ «ДТЕК Високовольтні мережі»	2 123 914,4	146 001,9	150 332,4	-28 818,0
ПрАТ «ПЕЕМ «Центральна енергетична компанія»	258 851,3	163 750,2	117 960,2	1 069,4
ДПЕМ ПрАТ «Атомсервіс»	266 224,8	23 775,6	23 060,8	874,7
ПП «Гарант Енерго М»	0,0	0,0	0,0	0,0
АТ «Укрзалізниця»	1 906 461,2	750 899,8	722 918,8	31 784,7
КП «Міські електричні мережі»	0,0	0,0	1 347,0	-23,1

Постачальники універсальних послуг

Постачальниками універсальних послуг надано електричної енергії споживачам на суму 27 931,4 млн грн, сплачено 26 933,0 млн грн (рівень оплати склав 96,4%). Заборгованість станом на 01.05.2020 становить 4 707,0 млн грн.

Електропостачальники (Універсальна послуга)	Відпущено енергії за звітний період	Оплачено за спожиту енергію за звітний період		Борг за спожиту енергію станом на 01.05.2020
		Всього		
	тис. грн	тис. грн	% від вартості відпущеної енергії	тис. грн
Разом	27 931 471	26 933 020	96,4	4 706 992
ТОВ «Енера Вінниця»	894 385	856 863	95,8	152 789
ТОВ «Волиньелектрозбут»	594 322	584 980	98,4	113 184
ТОВ «Дніпровські енергетичні послуги»	2 517 913	2 474 923	98,3	223 940
ТОВ «Донецькі енергетичні послуги»	1 160 121	1 145 022	98,7	208 700
ТОВ «Житомирська обласна енергопостачальна компанія»	792 190	768 714	97,0	143 657
ТОВ «Закарпаттяенергозбут»	1 005 631	982 240	97,7	105 418
ТОВ «Запоріжжяелектропостачання»	1 297 609	1 204 365	92,8	330 965
ТОВ «Прикарпатенерготрейд»	840 740	805 277	95,8	171 763
ТОВ «Київські енергетичні послуги»	2 620 035	2 527 734	96,5	117 546
ТОВ «Київська обласна енергопостачальна компанія»	2 160 997	2 103 570	97,3	542 915
ТОВ «Кіровоградська обласна енергопостачальна компанія»	628 459	626 769	99,7	103 998
ТОВ «Енера Схід»	409 720	397 364	97,0	11 039
ТОВ «Львівенергозбут»	1 647 766	1 587 541	96,3	311 754
ТОВ «Миколаївська електропостачальна компанія»	772 416	772 895	100,1	122 963
ТОВ «Одеська обласна енергопостачальна компанія»	2 273 585	2 175 404	95,7	516 238

ТОВ «Полтаваенергозбут»	922 979	877 308	95,1	-25 358
ТОВ «Рівненська обласна енергопостачальна компанія»	719 314	662 419	92,1	181 124
ТОВ «Енера Суми»	590 161	577 307	97,8	107 244
ТОВ «Тернопільелектропостач»	553 406	529 112	95,6	137 198
ПрАТ «Харківенергозбут»	1 848 663	1 747 998	94,6	406 708
ТОВ «Херсонська обласна енергопостачальна компанія»	866 564	839 518	96,9	176 712
ТОВ «Хмельницькенергозбут»	814 800	786 527	96,5	182 762
ТОВ «Черкасиенергозбут»	789 254	760 866	96,4	122 258
ТОВ «Чернівецька обласна енергопостачальна компанія»	622 017	567 439	91,2	116 429
ТОВ «Енера Чернігів»	588 424	570 867	97,0	125 047

Електропостачальники (Вільні ціни)	Відпущено енергії за звітний період	Оплачено за спожиту енергію за звітний період		Борг за спожиту енергію станом на 01.05.2020
		Всього		
	тис. грн	тис. грн	% від вартості відпущеної енергії	тис. грн
Разом	10 912 786	10 053 206	92,1	-578 969
ТОВ «Енера Вінниця»	289 795	249 595	86,1	-28 317
ТОВ «Волиньелектрозбут»	137 685	129 589	94,1	13 536
ТОВ «Дніпровські енергетичні послуги»	1 666 304	1 507 233	90,5	-240 796
ТОВ «Донецькі енергетичні послуги»	786 402	723 556	92,0	76 037
ТОВ «Житомирська обласна енергопостачальна компанія»	274 272	268 873	98,0	15 280
ТОВ «Закарпаттяенергозбут»	123 970	116 733	94,2	-13 657
ТОВ «Запоріжжяелектропостачання»	337 626	303 412	89,9	4 086
ТОВ «Прикарпатенерготрейд»	404 778	403 189	99,6	42 085
ТОВ «Київські енергетичні послуги»	2 038 932	1 799 488	88,3	-533 721
ТОВ «Київська обласна енергопостачальна компанія»	Інформація не була надана			
ТОВ «Кіровоградська обласна енергопостачальна компанія»	Інформація не була надана			
ТОВ «Енера Схід»	264 564	226 442	85,6	-11 691
ТОВ «Львівенергозбут»	911 962	901 045	98,8	104 551
ТОВ «Миколаївська електропостачальна компанія»	271 906	269 216	99,0	25 917
ТОВ «Одеська обласна енергопостачальна компанія»	Інформація не була надана			
ТОВ «Полтаваенергозбут»	611 770	521 816	85,3	-97 128
ТОВ «Рівненська обласна енергопостачальна компанія»	Інформація не була надана			
ТОВ «Енера Суми»	597 352	567 907	95,1	46 187
ТОВ «Тернопільелектропостач»	212 882	212 208	99,7	12 216
ПрАТ «Харківенергозбут»	660 714	584 961	88,5	-45 376
ТОВ «Херсонська обласна енергопостачальна компанія»	269 505	260 532	96,7	35 831
ТОВ «Хмельницькенергозбут»	260 877	256 936	98,5	17 388
ТОВ «Черкасиенергозбут»	359 508	344 431	95,8	-8 017
ТОВ «Чернівецька обласна енергопостачальна компанія»	135 577	110 049	81,2	-9 341
ТОВ «Енера Чернігів»	304 165	295 996	97,3	30 159
ДПЗД «Укрінтеренерго»	-7 760	0	0,0	-14 198

Видобуток вугілля

Показники видобутку за квітень та 4 місяці 2020 року у порівнянні з відповідним періодом 2019 року, тис. тонн:

Показники	квітень			4 місяці		
	2019 р.	2020 р.	%	2019 р.	2020 р.	%
Підприємствами України у тому числі:	2 439,7	1 547,7	63,4	10 204,2	9 434,3	92,5
▪ коксівного	390,6	547,2	140,1	1 618,0	2 264,7	140,0
▪ енергетичного	2 049,1	1 000,5	48,8	8 586,2	7 169,6	83,5
Підприємствами Мінекоенерго у тому числі:	307,2	207,6	67,6	1 262,7	838,4	66,4
▪ коксівного	61,3	46,3	75,5	227,1	183,6	80,8
▪ енергетичного	245,9	161,3	65,6	1 035,6	654,8	63,2

Запаси вугілля та мазуту на ТЕС та ТЕЦ

Запаси вугілля на 01.05.2020 становили **2859,6 тис. тонн**, що на 1021,6 тонн більше, ніж у 2019 році (1838,0 тис. тонн) при номінальній місткості вугільних складів **5080 тис. тонн**.

Запаси топкового мазуту на 01.05.2020 становили **43,5 тис. тонн**, що на 8,1 тис. тонн більше ніж у 2019 році.

Видобуток газу

млн м³

Показники	квітень			4 місяці		
	2019 р.	2020 р.	%	2019 р.	2020 р.	%
Видобуток газу	1 741,7	1 675,7	96,2	7 022,0	6 800,8	96,8
Використання газу	1 981,1	2 023,3	102,1	13 890,9	12 943,2	93,2
Імпорт газу	880,4	1 035,4	117,6	2 430,2	3 493,1	143,7

[*Оператор ГТС України*](#)

Запаси газу в газосховищах

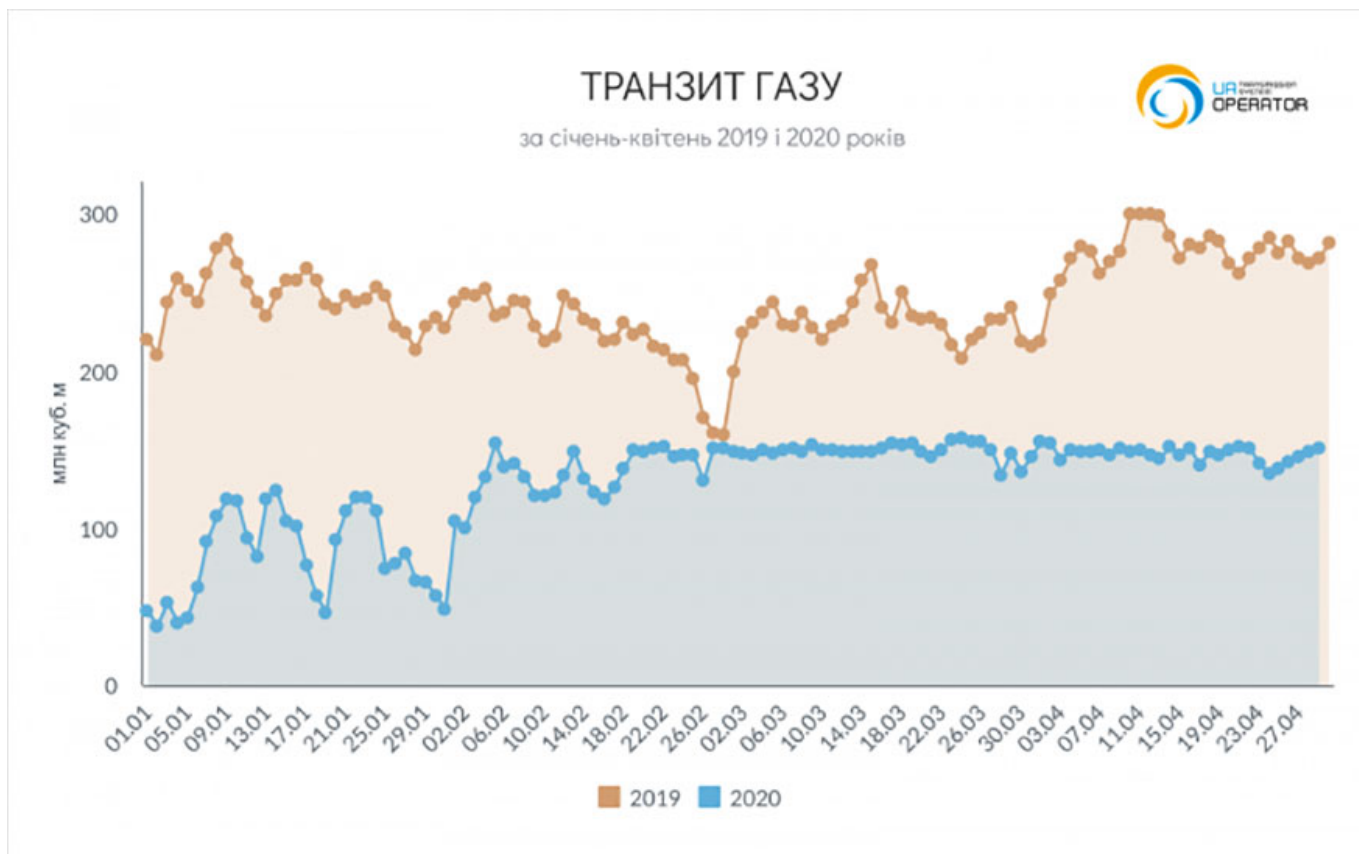
Станом на 01.05.2020 в українських підземних сховищах газу знаходилось **16,3 млрд куб. м** природного газу, що на 6,9 млрд куб. м або на 73,5% більше запасу газу порівняно з 2019 роком.

Транзит газу

В квітні 2020 року Оператор ГТС протранспортував 4,4 млрд куб. м природного газу до країн ЄС та Молдови. Порівняно з попереднім місяцем цей показник зменшився всього на 1%, а відносно обсягів квітня 2019 року – зменшився на 46%, або 3,8 млрд куб. м.

Окрім транзиту газу з РФ в квітні Оператор ГТС України здійснив транспортування тестових обсягів блакитного палива зі Словаччини до Польщі на замовлення міжнародного трейдера в рамках нової послуги short-haul.

Оператор ГТС України

В загальному за січень-квітень 2020 року транзит газу через ГТС України склав 15,5 млрд куб. м*, що на 47% менше у порівнянні з аналогічним періодом попереднього року та на 40% менше порівняно з середнім значенням січня-квітня за 2014-2019 роки. Разом з тим, з початку 2020 року потужності для транзиту газу з РФ повністю оплачені ВАТ «Газпром».

В західному напрямку за січень-квітень 2020 року було протранзитовано 14,0 млрд куб. м газу, що на 10,1 млрд куб. м або 41% менше за результати цього ж періоду роком раніше.

В південному (балканському) напрямку з початку 2020 року обсяги транзиту скоротилися на 71% та склали 1,5 млрд куб. м газу. Зокрема, транзит до Румунії через ГВС «Орловка» становив 0,3 млрд куб. м (-92%), а до Молдови – 1,2 млрд куб. м (-4%). Зниження обсягів транзиту трансбалканським коридором значною мірою зумовлене запуском з початку цього року обхідного газогону «Турецький потік».

*Включно з обсягами на основі нової послуги short-haul, яка дає можливість замовникам послуг за вигідними тарифами транспортувати газ між країнами ЄС через ГТС України.

Нафта

Транспортування нафти

Обсяг транспортування нафти підприємствами магістральних нафтопроводів протягом січня-квітня 2020 року збільшився порівняно з показником 2019 року на 85,7 тис. тонн (або на 1,7%). При цьому транзитом до країн Європи (Словаччини, Угорщини, Румунії, Польщі, Молдови) протранспортовано на 53,5 тис. т (або на 1,3%) менше порівняно із аналогічним показником 2019 р., а для потреб України – більше на 139,2 тис. т (або на 20,0%).

Переробка нафти

Протягом січня-квітня 2020 року на НПЗ та Шебелинський ГПЗ поставлено 287,1 тис. тонн нафтової сировини українських родовищ (нафта з газовим конденсатом). У тому числі, на Шебелинський ГПЗ поставлено 149,3 тис. тонн газового конденсату власного видобутку, що на 14,5 тис. тонн (на 8,9%) менше порівняно з відповідним періодом 2019 року.

За січень-квітень 2020 року обсяг переробки газового конденсату становив 149,3 тис. тонн, що на 8,9% менше обсягу переробки у січні-квітні 2019 року.

Підсумки роботи підприємств ядерної енергетики та атомної промисловості за квітень 2020 року

Атомні електростанції. У квітні 2020 року ДП «НАЕК «Енергоатом» вироблено 6 340,5 млн кВтг, що на 398,4 млн кВтг менше порівняно з відповідним періодом минулого року та становить 100,4 % проти планового завдання, у тому числі АЕС – 6 322,5 млн кВтг, що на 398,1 млн кВтг менше проти відповідного періоду минулого року та становить 100,4 % до планового завдання.

Коефіцієнт використання встановленої потужності (КВВП) у квітні 2020 р. становив 63,5 %, що на 4,0 % менше показника минулого року. Коефіцієнт використання встановленої потужності (КВВП) з початку 2020 р. становив 71,9 %, що на 4,1 % менше показника минулого року.

З початку 2020 року ДП «НАЕК «Енергоатом» відпущено до ринку електричної енергії 27 185,5 млн кВтг, що на 1 457,9 млн кВтг менше порівняно з відповідним періодом минулого року, у тому числі АЕС – 21 110,5 млн кВтг, що на 456,9 млн кВтг менше проти відповідного періоду минулого року.

Паливна програма. У 2020 році ДП «НАЕК «Енергоатом» заплановано здійснити:

- 15 поставок свіжого ядерного палива на енергоблоки українських АЕС, у тому числі 9 поставок – від АТ «ТВЕЛ» і 6 поставок – від компанії «Вестінгауз»;
- забезпечити 4 рейси з вивезення відпрацьованого ядерного палива.

Товарна продукція. У квітні 2020 року вартість товарної продукції (без ПДВ) ДП «НАЕК «Енергоатом» становила 4 482,4 млн грн, що на 867,2 млн грн більше порівняно з відповідним періодом минулого року.

На ДП «НАЕК «Енергоатом» покладено спецобов'язки для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електроенергії.

Тариф ДП «НАЕК «Енергоатом» на відпуск електричної енергії у квітні 2020 року становив 75,84 коп. за 1 кВтг (без ПДВ).

У ДП «НАЕК «Енергоатом» станом на 08.05.2020 заборгованості із виплати заробітної плати немає.

Підприємства атомно-промислового комплексу

ДП «Схід ГЗК». У квітні 2020 року комбінатом вироблено 90,0 тонн уранового оксидного концентрату (УОК) на суму 262,8 млн гривень. Порівняно з відповідним періодом минулого року продукції вироблено на 17,1 тонн більше.

З початку 2020 року комбінатом вироблено 301,5 тонн уранового оксидного концентрату (УОК) на суму 781,1 млн гривень. Порівняно з відповідним періодом минулого року продукції вироблено на 22,0 тонн менше.

У ДП «Схід ГЗК» станом на 08.05.2020 заборгованості із виплати заробітної плати немає.

Хід ремонтної кампанії на підприємствах енергетики

Станом на 14.05.2020 відповідно до затвердженого графіка:

На теплових електростанціях (ТЕС) енергогенеруючих компаній відремонтовано поточним ремонтом 8 (2 085 МВт) енергоблоків. У поточному ремонті перебуває 2 (600 МВт) енергоблоки.

На теплових електроцентралях (ТЕЦ) в ремонті перебуває 3 (600 МВт) енергоблоки, 6 (1 110 т/год) парових котлів та 5 (245,5 МВт) турбогенераторів.

На гідроелектростанціях виконано капітальний ремонт і реконструкцію 2 (63,5 МВт) гідроагрегатів. В реконструкції і капітальному ремонті перебуває 15 (785,5 МВт) гідроагрегатів.

На АЕС у капітальному ремонті перебуває 2 енергоблоки Запорізької АЕС, 2 енергоблоки (Запорізька і Южно-Українська АЕС) на середньому ремонті.

Капітальні інвестиції галузей ПЕК

(без врахування нафтогазового комплексу)

Протягом січня-квітня 2020 року підприємствами галузей ПЕК, що належать до сфери управління Мінекоенерго України, за рахунок усіх джерел фінансування освоєно 4 162,2 млн. грн. капітальних вкладень, що на 10,7% менше відповідного показника 2019 року.

В енергетиці освоєно 4 162,2 млн. грн. капітальних вкладень, що на 10,3% менше порівняно з аналогічним показником минулого року.

Продовжуються роботи з будівництва Дністровської ГАЕС, реконструкції енергоблоків ТЕС, каскаду Дніпровських ГЕС, будівництва магістральних електромереж для видачі потужності блоків атомних електростанцій.

Ліквідація збиткових вугледобувних підприємств

Плановими обсягами асигнувань з Державного бюджету на 2020 рік передбачено видатки за бюджетною програмою «Заходи з ліквідації неперспективних вугледобувних підприємств» у сумі 659,7 млн грн (зі змінами).

Фактично з початку року підприємствам, що знаходяться на стадії ліквідації та підготовки до ліквідації, а також з утримання водовідливних комплексів спрямовано 73,1 млн гривень, у тому числі:

- шахти, які готуються до ліквідації – 7,1 млн. грн.;
- ДП «Укршахтгідрозахист» – 9,0 млн. грн.;
- ДП «ОК «Укрвуглереструктуризація» – 57,0 млн грн.

Оплата праці

Середньомісячна заробітна плата. За 3 місяці 2020 року розмір середньомісячної заробітної плати штатного працівника на підприємствах, що належать до сфери управління Мінекоенерго України, у розрізі галузей становить:

- електроенергетика – 16 342 грн (збільшення до відповідного показника 2019 року становить 22,7%);

- атомно-промисловий комплекс – 30 795 грн (більше на 15,4%);

- нафтогазовий комплекс – 8 873 грн (менше на 11,7%, до обліку взято трудові показники державних підприємств нафтогазового комплексу, що належать до сфери управління Мінекоенерго);

- вугільна галузь – 11 861 грн (більше на 8,9%, до обліку взято трудові по-

казники вугледобувних підприємств, що розташовані на території, підконтрольній владі України, за винятком трудових показників ДП «ВК «Краснолиманська»).

Заборгованість з виплати заробітної плати. Станом на 01.05.2020 на підприємствах, що належать до сфери управління Мінекоенерго України загальна заборгованість із виплати заробітної плати становила 179,7 млн грн.

***Підготовлено Робочою групою НТСЕУ
за даними Мінекоенерго, НЕК «Укренерго», Оператора ринку, Української
енергетичної біржи, Гарантованого покупця, Енергоринку, Оператора ГТС
України***

ОГЛЯД ЗМІ за травень 2020 року

♦ *Атомна енергетика в умовах кризи*

НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ», 22.05.2020

Очільник Енергоатома підтримує рекомендації Енергетичного Співтовариства з переходу на фінансове ПСО на енергоринку

Т.в.о президента НАЕК «Енергоатом» **Петро Котін** вважає обов'язковим для уряду і профільного міністерства прислухатися до рекомендацій Секретаріату Енергетичного Співтовариства (лист директора секретаріату Енергетичного співтовариства **Янеза Копача** на ім'я т.в.о. міністра енергетики та захисту навколишнього середовища **Ольги Буславець**).

"За усіх проблемних питань, які треба буде розв'язати при переході на фінансовий механізм ПСО, для Енергоатома це буде означати в першу чергу те, що **він стане рівним гравцем на ринку**", - переконаний Петро Котін.

Висловлюючись за перехід на фінансовий механізм ПСО, він назвав дискримінаційною по відношенню до атомної галузі існуючу схему роботи на енергоринку.

Нагадаємо, що раніше Енергоатом вже заявив про те, що рішення Уряду про зменшення на 5% обсягу спеціальних обов'язків (ПСО), покладених на Компанію, не принесе істотного поліпшення її фінансового стану. (20 травня Кабінет Міністрів України підтримав пропозицію Мінекоенерго про зменшення обсягів ПСО для Енергоатома з 85% до 80% від обсягів виробництва електроенергії на АЕС з можливістю продавати 5% електроенергії за прямими договорами).

http://www.atom.gov.ua/ua/press_cent-19/novini_kompanii-20/p/ocil_nik_energoatoma_pidtrimue_rekomendacii_energeticnogo_spivtovaristva_z_perchodu_na_finsove_pso_na_energorinku-46046

Інформація на цю тему – НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ», 21.05.2020 «Зменшення обсягу ПСО для Енергоатома дуже обмежене і не покращить фінансовий стан компанії без внесення суттєвих змін до правил на ринку електроенергії»

За розрахунками фахівців Енергоатома, вирішити проблему дозволить зменшення ПСО Енергоатома до 50% від обсягів виробленої електроенергії, чого буде цілком достатньо для задоволення потреб населення, тоді як інші 50% електроенергії Компанія могла б реалізовувати на ринку двосторонніх договорів – за умови, що НКРЕКП змінить правила на ринку електроенергії.

МІНЕКОЕНЕРГО, 22.05.2020

Мінекоенерго щодо нової моделі ПСО

20 травня Кабінет Міністрів України частково змінив Положення про покладення спецобов'язків на учасників ринку електроенергії, а також Порядок проведення електронних аукціонів з продажу електроенергії за двосторонніми договорами.

Ці зміни передбачені переліком заходів, необхідних для стабілізації ситуації в енергетичному секторі, затверджених Антикризисним енергетичним штабом. Вони, зокрема, зменшують обов'язкову частку продажу електроенергії НАЕК

«Енергоатом» у рамках механізму ПСО та надають право ДП «Гарантований покупець» продавати електроенергію за двосторонніми договорами.

21 травня директор Секретаріату Енергетичного Співтовариства Янез Копач надіслав листа Міністерству енергетики та захисту довкілля, у якому звернув увагу на те, що запроваджені зміни не передбачають переходу від товарної моделі ПСО до фінансової, на чому наполягає Енергетичне Співтовариство.

Мінекоенерго розділяє позицію Енергетичного Співтовариства щодо запровадження фінансового механізму покладання спеціальних обов'язків на ринку електроенергії. Впровадження такого механізму також передбачено заходами зі стабілізації ситуації в енергетичній сфері.

Проект фінансового механізму ПСО, погоджений з Секретаріатом Енергетичного Співтовариства, доопрацьовується Мінекоенерго і готується до ухвалення. Однак запровадження фінансової моделі ПСО потребуватиме внесення Верховною Радою змін до Податкового кодексу. Без цих змін перейти на нову модель ПСО буде неможливо.

<https://menr.gov.ua/news/35360.html>

Інформація на цю тему – НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ», 21.05.2020 [«Зменшення обсягу ПСО для Енергоатома дуже обмежене і не покращить фінансовий стан компанії без внесення суттєвих змін до правил на ринку електроенергії»](#),

КОСАТКАМЕДІА, 08.05.2020 [«У Мінекоенерго озвучили проект змін до режиму ПСО»](#)

АТОМПРОФСПІЛКА, 19.05.2020

Атомпрофспілка інформує та застережує

Адміністративно-політичне втручання в роботу АЕС може призвести до ПОВТОРЕННЯ ЧОРНОБИЛЮ. Бо саме таке ВТРУЧАННЯ І ВКАЗІВКИ НЕПРОФЕСІЙНИХ КЕРІВНИКІВ призвели до вибуху на ЧАЕС 34 роки тому.

<http://www.atomprofspilka.info/news/35555>

УКРИНФОРМ, 21.05.2020

Разумков підписав закон о госрегулировании в сфере использования ядерной энергии

Председатель Верховной Рады Дмитрий Разумков подписал закон «О внесении изменений в некоторые законы Украины относительно безопасности использования ядерной энергии».

Законом предусматривается осуществление государственного регулирования в сфере использования ядерной энергии с учетом международных требований к осуществлению такой деятельности для обеспечения ее безопасности, сохранения имиджа Украины в мире как страны, которая выполняет свои международные обязательства и способна обеспечить безопасное использование ядерной энергии.

<https://www.ukrinform.ru/rubric-economy/3029907-razumkov-podpisal-zakon-o-gosregulirovanii-v-sfere-ispolzovania-adernoj-energii.html>

УРЯДОВИЙ ПОРТАЛ, ЕНЕРГОРЕФОРМА, УНН,
ДЗЕРКАЛО ТИЖНЯ, 19.05.2020

Парламент прийняв у цілому законопроект про ядерну безпеку, який дозволить «Енергоатому» залучити 200 млн євро кредиту

Верховна Рада прийняла в другому читанні та у цілому проект закону №2373 «Про внесення змін до деяких законів України щодо безпеки використання ядерної енергії».

«З прийняттям Закону Україна виконала міжнародні зобов'язання щодо дотримання принципу незалежності органу державного регулювання ядерної та радіаційної безпеки», - підкреслив Прем'єр-міністр України **Денис Шмигаль**.

Забезпечення незалежності органу ядерного регулювання України є однією з умов Меморандуму про взаєморозуміння щодо Стратегічного енергетичного партнерства між Україною та ЄС, а також однією з умов Гарантійної угоди між Україною, як гарантом та Європейським співтовариством з атомної енергії (ЄВРАТОМ), як кредитором щодо надання кредиту НАЕК «Енергоатом» на реалізацію Комплексної програми підвищення рівня безпеки енергоблоків атомних станцій.

Відновлення незалежного статусу регулятора фактично поверне здатність України дотримуватись міжнародних режимів та норм безпеки (МАГАТЕ) та європейського законодавства в частині здійснення державного регулювання ядерної та радіаційної безпеки.

Відтак Україна повертає статус держави, відповідальної за ядерну безпеку, водночас НАЕК «Енергоатом» отримує можливість продовжувати користуватись кредитом ЄВРАТОМ на суму 200 млн євро.

Програма була розроблена «Енергоатомом» з урахуванням рекомендацій спільного проекту Єврокомісії, МАГАТЕ та України щодо підвищення безпеки та затверджена постановою Кабінету Міністрів України.

<https://www.kmu.gov.ua/news/parlament-prijnyav-v-cilomu-zakonoproekt-pro-yadernu-bezpeku-yakij-dozvolit-energoatomu-zaluchiti-200-mln-yevro-kreditu>

Інформація на цю тему – ДІЯРУ, ДНТЦ ЯРБ, Мінекоенерго, 19.05.2020 [«Ядерне законодавство України відповідає вимогам міжнародних угод та конвенцій, документам МАГАТЕ, членом якого є Україна»](#),

[112, 19.05.2020 «Парламент відновив держнагляд за діяльністю у сфері використання ядерної енергії»](#)

ГЛАВКОМ, 08.05.2020

Новий енергобаланс – це безпечне рішення для експлуатації енергоблоків

Виконувач обов'язків президента НАЕК «Енергоатом» **Петро Котін** підтримує прийнятий Урядом Енергетичний баланс та вважає його безпечним для експлуатації енергоблоків. Про це він заявив під час селекторної наради в Міністерстві енергетики та захисту довкілля.

<https://glavcom.ua/economics/finances/noviy-energobalans-ce-bezpechne-rishennya-dlya-ekspluatacii-energoblokiv-golova-naek-energoatom--678703.html>

Інформація на цю тему – ExPro, 12.05.2020 [«Теза про дискримінацію «Енергоатома» в новому енергобалансі не відповідає дійсності – Шмигаль»](#).

Цензор.нет, 12.05.2020 [«В данный момент атомная генерация покрывает](#)

[всю базовую нагрузку, которую может потребить Украина – Шмыгаль».](#)

НАЕК «Енергоатом», 29.05.2020 [«На атомних станціях України в роботі 10 з 15 енергоблоків».](#) Наявна генеруюча потужність НАЕК «Енергоатом» - 9 470 МВт, поточна потужність становить 6 610 МВт. З початку травня виробництво склало 4 987,34 млн кВт·г. Через балансові обмеження АЕС з початку травня недовиробили 1 205,3 млн кВт·г.

БИЗНЕСЦЕНЗОР, УНИАН,
УКРАИНСКИЕ НОВОСТИ, 14.05.2020

Мощность украинских АЭС упала до исторического минимума

14 мая был установлен исторический минимум общей мощности украинских атомных блоков, сообщил нардеп **Андрей Герус**.

"Общая работающая мощность атомных блоков упала до 6780 МВт, что составляет меньше, чем 49% от общей установленной мощности атомных электростанций. Это новый исторический минимум, такого никогда не было в истории Украины", - заявил Герус. По данным Геруса, месяц назад атомные блоки вырабатывали мощность в 9150 МВт, что на 35% больше нынешних показателей.

"На остановку атомных блоков уже отреагировал и рынок - в последние дни цена электроэнергии выросла на 15%. Это и логично, чем больше ограничения конкуренции, тем выше цена. В то же время видим дополнительную нагрузку на угольных электростанциях (ТЭС), некоторые из которых работают на 3-5 блоках", - сообщил он.

На совещании у премьер-министра **Дениса Шмыгаля** 27 апреля рассматривался проект прогнозного баланса энергосистемы Украины. По результатам его рассмотрения, с учетом обозначенных в проекте прогноза показателей работы атомной генерации "Энергоатом" направил "Укрэнерго" доработанный оперативный график эксплуатации блоков АЭС в 2020 году.

[https://biz.censor.net.ua/news/3195767/moschnost ukrainskih aes upala do istoricheskogo minimuma gerus](https://biz.censor.net.ua/news/3195767/moschnost_ukrainskih_aes_upala_do_istoricheskogo_minimuma_gerus)

Додаткова інформація на цю тему – GreenPost, 14.05.2020 «Стали відомі три основні причини зупинки АЕС в Україні». Падіння споживання електроенергії, недосконала модель енергоринку та суміш великого зростання "зеленої" генерації з різким падінням резервів гідроелектростанцій. Це три основні причини кризи на енергетичному ринку та зупинки блоків АЕС. Про це заявив в.о. глави Укрэнерго **Володимир Кудрицький** на брифінгу 14 травня.

Кудрицький зазначив, що раніше з допомогою гідроелектростанцій Укрэнерго покривало все піки та провали виробництва електроенергії на АЕС. Але в цьому році в Україні спостерігається найменша водність за все 140 років спостережень, що викликає падіння виробництва на гідроелектростанціях...

УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИКА, 12.05.2020 [«Через балансові обмеження АЕС недовиробили 51 млн кВт-год електроенергії».](#)

УКРЕНЕРГО, 06.05.2020 [«Скорочення профіциту виробництва Енергоатома не має вплинути на збільшення ціни електроенергії для кінцевих споживачів».](#)

Центр журналістських розслідувань, 08.05.2020 [«Уменьшение мощностей АЭС — увеличение доходов Ахметова».](#)

UBR, 12.05.2020 [«Пандемия привела к подорожанию электроэнергии».](#)

ЕНЕРГОАТОМ, ЗАЕС, УКРАЇНСЬКІ НОВИНИ, 18.05.2020

Роботи з будівництва ЦСВЯП мають бути завершені до кінця вересня цього року – очільник Енергоатома

Усі будівельно-монтажні роботи на майданчику будівництва Централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива (ЦСВЯП) мають бути завершені до кінця вересня 2020 року. Таке завдання тимчасово виконуючий обов'язки президента НАЕК «Енергоатом» **Петро Котін** поставив перед підрозділами Енергоатома та підрядними організаціями, зайнятими на будівництві, за підсумками виїзної наради з будівництва ЦСВЯП, яка відбулась у Зоні відчужені ЧАЕС 15 травня.

Як повідомлялось, паралельно з роботами на майданчику ЦСВЯП на трьох атомних електростанціях України – Рівненській, Южно-Українській та Хмельницькій триває реалізація низки підготовчих робіт із транспортування відпрацьованого палива до Централізованого сховища ВЯП. Так, на РАЕС, ЮУАЕС та ХАЕС вже проведені випробування устаткування американської компанії **Holtec International**, за технологією якої ведеться будівництво ЦСВЯП.

Також завершено полігонні випробування спеціального залізничного рухомого складу для перевезення контейнерів HI-STAR (з БЦК з ВЯП) та HI-TRAC з метою сертифікації.

http://www.atom.gov.ua/ua/press_cent-19/novini_kompanii-20/p/roboti_z_budivnictva_csvap_maut_buti_zaverseni_do_kinca_veresna_s_ogo_roku_o_cil_nik_energoatoma-46027

ДЕЛОВАЯ СТОЛИЦА, 05.05.2020

Низкая стоимость атомной электроэнергии – это дорогой обман

В Украине стоимость атомной электроэнергии остается низкой, поскольку в цену не включены достаточные отчисления на будущую утилизацию блоков АЭС с истекшим сроком эксплуатации. Об этом написал в своем блоге на 24 канале эксперт Kyivstratpro **Тарас Семенюк**.

На 4 украинских АЭС работает 15 энергоблоков, вырабатывающих более половины электроэнергии в стране. У многих из них уже заканчивается срок службы, который до этого уже был продлен.

Стоимость снятия с эксплуатации одного блока составляет более 60 млрд грн. Средства на их утилизацию накапливаются в специальном резерве государственного бюджета.

"На сегодня в нем накоплено около 5,1 млрд грн. Средства собирались с отчислений "Энергоатома" в течение 15 лет, но этих денег не хватит даже на закрытие 1 энергоблока. А нам в ближайшие десять лет предстоит вывести из эксплуатации целых 10!", - сообщается в публикации.

Объем отчислений определялся концепцией, принятой правительством в 2015 году. Однако все расчеты в ней проводились исходя из курса доллара 2012 года - 7,993 грн.

"Низкая стоимость атомной энергии - это дорогой обман. Чтобы накопить нужные суммы на закрытие действующих блоков, тарифы придется поднять в

несколько раз", - говорится в материале.

Однако значительно большие суммы необходимо потратить и на строительство новых электростанций. Так, строительство АЭС, способной компенсировать выработку трех остановленных блоков обойдется в 800 млрд грн и займет около 10 лет.

Альтернативой может оказаться строительство солнечных или ветровых электростанций, которые можно возвести за 6 месяцев или 2 года соответственно. При этом стоимость проектов составит около 300 млрд грн.

<https://www.dsnews.ua/economics/nizkaya-stoimost-atomnoy-elektroenergii-eto-dorogoy-05052020165600>

Інформація на цю тему – Енергореформа, 06.05.2020 [«Партнер KyivStrat-Pro Тарас Семенюк: невечный атом – что ждет энергетику Украины?»](#),

Українські Новини, 05.05.2020 [«В резерве госбюджета на снятие с эксплуатации АЭС не хватает 940 млрд грн»](#)

ЭНЕРГОРЕФОРМА, УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИКА,
ЦЕНЗОР.НЕТ, 18.05.2020

Украине следует пересмотреть подходы к развитию атомной генерации – Буславец

Комментируя вопрос об актуальности, высказала мнение, что в настоящее время в контексте строительства новых объектов целесообразнее сосредоточиться на строительстве малых модульных реакторов (ММР).

"Решения по проекта "Энергетический мост "Украина-ЕС" связаны с достройкой блоков №3,4 Хмельницкой АЭС. Мое личное экспертное убеждение: нам нужно пересмотреть взгляды на то, что именно развивать в атомной генерации. Если говорить о новом строительстве, то речь должна идти о **малых модульных реакторах с возможностью регулирования**. Мы и так имеем очень перегруженную базовыми мощностями энергосистему. **"Энергоатом" – это 55% производства нашей электроэнергии, которая, напомню, не регулируется**", – сказала и.о. министра энергетики и защиты окружающей среды **Ольга Буславец**.

Кроме того, Буславец высказала мнение о том, что для Украины, которая планирует к 2023 году синхронизироваться с ENTSO-E (Европейская сеть системных операторов передачи электроэнергии), целесообразнее будет направить все свои усилия именно на этот проект.

<http://reform.energy/news/ukraine-sleduet-peresmotret-podkhody-k-razvitiyu-atomnoy-generatsii-buslavets-14422>

ДНТЦ ЯРБ, 05.05.2020

ДНТЦ ЯРБ: Поводження з ВЯП ММР: чи існують ризики?

Про впровадження малих модульних реакторів (ММР) у світі говорять вже багато років, однак процес поводження з відпрацьованим ядерним паливом (ВЯП) досі потребує окремої уваги. За словами дослідників, які займаються ядерною енергетикою, питання поводження з ВЯП ММР залежить від конструкції конкретного реактора, а також від існуючої у країні практики поводження з відпрацьованим паливом.

За даними МАГАТЕ, у світі існує приблизно 50 конструкцій і проектів ММР,

що знаходяться на різних етапах розробки...

Країни, в яких вже існують ядерно-енергетичні програми, займаються утилізацією відпрацьованого палива впродовж десятиліть. Вони набули великого досвіду і мають у своєму розпорядженні належну інфраструктуру. Для цих країн поведіння з відпрацьованим паливом, виробленим ММР, не становитиме проблеми, якщо буде ухвалено рішення використовувати ММР, засновані на існуючих технологіях.

Тобто, якщо малі модульні реактори будуть працювати на тому ж паливі, що і традиційні атомні електростанції, з їх відпрацьованим паливом можна поводитися так само, як і з відпрацьованим паливом великих реакторів...

Як кажуть у Відділі ядерного паливного циклу і технології поведіння з відходами МАГАТЕ, вони зіткнуться з додатковими труднощами, якщо зроблять вибір на користь перших в своєму роді або менш усталених технологій, оскільки в такому випадку буде менше досвіду і менше контрольних показників для управління всім паливним циклом.

Загалом же рішення щодо поведіння з відпрацьованим паливом та радіоактивними відходами, що утворюються в результаті роботи ММР, будуть поряд з надійністю постачань палива входити в число найбільш важливих факторів, що беруться до уваги при виборі тієї або іншої технології...

Наразі інженери та конструктори мають унікальну можливість зайнятися пошуком рішень для поліпшення поведіння з відпрацьованим паливом та радіоактивними відходами ММР на ранніх етапах розробки. Адже такий підхід допоможе усунути невизначеності, пов'язані з кінцевою стадією паливного циклу та знизити витрати.

МАГАТЕ, в свою чергу, бере участь у кількох заходах, щодо ММР, і вже сьогодні активізує свої зусилля з підтримки науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт держав-членів у цьому напрямку.

<https://sstc.ua/news/povodzhennya-z-vyap-mmr-chi-isnuyut-riziki>

УКРІНФОРМ, 08.05.2020

**Ольга Кошарна: Атомну генерацію може врятувати
«Енергомiст Україна-ЄС», але його «зарубали»**

Тетяна Негода

Українську енергетику накриває зелено-вугільний парадокс. У цього явища вже навіть є власна сторінка у Вікіпедії, де сказано: **парадокс – при значному зростанні обсягу потужностей «чистих» вітрових та сонячних електростанцій в енергосистемі виникає необхідність збільшення виробництва електроенергії на вугільних теплоелектростанціях, що мають шкідливі викиди. І поки частки перших двох видів електроенергії ростуть, доводиться зменшувати базове навантаження атомних електростанцій, які не мають шкідливих викидів в атмосферу.** Все це відбувається тому, що «зелені» видають енергію залежно від пори доби і погоди і їх треба чимось підстраховувати, аби видача електроенергії споживачам була стабільною. Мирним атомом цього не зробиш...

Днями стало відомо, що «Енергоатом» має намір знизити завантаження блоків АЕС на понад 3000 МВт. Це дуже багато. Дуже багато дешевих кіловат, які доведеться замінити дорогими «зеленими» та вугільними. Укрінформ поговорив з медіа-директором асоціації "Український ядерний форум" Ольгою

Кошарною про те, чи вдасться виправити ситуацію і хто заплатить, якщо ні.

З повним текстом інтерв'ю можна ознайомитись за посиланням:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3021608-olga-kosarna-ekspertka-z-pitan-energetiki.html>

ЕНЕРГЕТИЧНИЙ ФРОНТ, 12.05.2020

**Середньозважену вартість електроенергії «Енергоатому»
потрібно підвищити на 58%**

Тимчасово виконуюча обов'язки міністра енергетики та захисту навколишнього середовища **Ольга Буславець** заявляє, що середньозважену вартість електроенергії національної атомної енергогенеруючої компанії «Енергоатом» необхідно підняти на 58%, або на 33 коп., до 90 коп/кВт-год. Про це йдеться в повідомленні Міністерства енергетики та захисту навколишнього середовища з посиланням на інтерв'ю Буславець телеканалу «Україна 24».

<https://efront.in.ua/electricity/serednozvazhenu-varist-elektroenergiyi-energoatomu-potribno-pidvyshhyty-na-58-buslavec/>

НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ», 30.04.2020

**Верховною Радою України зроблено важливий крок для погашення
заборгованості, що утворилася на оптовому ринку електричної енергії перед
НАЕК «Енергоатом»**

30 квітня 2020 р. Верховною Радою України на позачерговій сесії прийнято за основу проект Закону України № 2386 «Про заходи, спрямовані на погашення заборгованості, що утворилася на оптовому ринку електричної енергії». Законопроект покликаний врегулювати питання заборгованості перед постачальниками електроенергії з боку ДП «Енергоринок», що виникла до введення в дію нового ринку електроенергії. Станом на момент припинення діяльності ДП «Енергоринок» (31 серпня 2019 року) дебіторська заборгованість держпідприємства перед НАЕК «Енергоатом» становила майже 12 млрд грн.

Погашення заборгованості перед Компанією за відпущену електроенергію дозволить забезпечити фінансову стабільність НАЕК «Енергоатом», дасть змогу реалізувати ремонтні кампанії та заплановані інвестиційні програми.

http://www.atom.gov.ua/ua/press_cent-19/novini_kompanii-20//p/verhovna_rada_ukraini_zrobila_vazlivij_krok_dla_pogasenna_zaborgovanosti_pere_d_energoatomom-45996

EIRCENTER, 04.05.2020

**В Україні затвердили проект сховища радіоактивних відходів,
які повертатимуться з Росії**

Державне агентство України з управління зоною відчуження (ДАЗВ) затвердило проект будівництва сховища для проміжного зберігання високоактивних відходів, які повернуться з Росії після переробки відпрацьованого ядерного палива українських АЕС. Про це йдеться у повідомленні ДАЗВ.

<http://eircenter.com/novunu/v-ukrayini-zatverdili-proekt-shovishcha-radioaktivnih-vidhod-6564>

♦ *Проблеми гідроенергетики и теплоелектростанцій*

УКРГІДРОЕНЕРГО, 20.05.2020

Ігор Сирота: Люди — це наш пріоритет

Вже зараз зрозуміло, що матимемо зсуви графіків. У 2020 р. ми розраховуємо завершити реконструкцію 8 гідроагрегатів. На Дністровській ГАЕС плануємо добудувати і ввести в експлуатацію вже четвертий гідроагрегат. Також продовжуємо працювати над проектами будівництва Канівської ГАЕС та Каховської ГЕС-2.

Цьогорічне маловоддя через відсутність опадів також позначиться на роботі гідроенергетичної галузі. Порівняно з минулим роком зменшення виробітку електроенергії може сягнути 30%. А це, своєю чергою, вплине на фінансові показники компанії.

Водночас ми продовжуємо впевнено працювати в усіх сегментах ринку: “на добу наперед”, внутрішньодобовий, балансуєчий та ринок двосторонніх договорів.

https://uhe.gov.ua/media_tsentr/novyny/igor-sirota-lyudi-ce-nash-prioritet

Інформація на цю тему – ТЕРМИНАЛ, 06.05.2020 «Укргідроенерго может сократить производство электроэнергии на 50%»

ПРОМИСЛОВИЙ ПОРТАЛ, 18.05.2020

Укргідроенерго побудує накопичувачі електроенергії

ПрАТ «Укргідроенерго» планує до кінця року розробити техніко-економічне обґрунтування для будівництва систем накопичення енергії потужністю 200 МВт, які планується розмістити на території чотирьох ГЕС.

<https://uprom.info/news/energy/ukrgidroenergo-pobuduye-nakopychuvachi-elektroenergiyi/>

ЕНЕРГОВСЕСВІТ, 14.05.2020

На Київській ГАЕС після реконструкції запустили гідроагрегат № 6

Укргідроенерго продовжує забезпечувати енергетичну систему країни маневровими потужностями та мобільним аварійним резервом, виконувати плани з будівництва та реконструкції. Так, 14 травня на Київській ГАЕС у дослідну експлуатацію після реконструкції ввели гідроагрегат № 6.

Участь в пуску гідроагрегату взяли: т.в.о. міністра енергетики та захисту довкілля **Ольга Буславець**, голова наглядової ради ПрАТ «Укргідроенерго» **Валентин Гвоздій**, генеральний директор ПрАТ «Укргідроенерго» **Ігор Сирота**, генеральний директор АТ «Турбоатом» **Віктор Суботін**, в.о. генерального директора ДП «Завод «Електроважмаш» **Віктор Бусько**, генеральний директор ПрАТ «Дніпро-Спецгідроенергомонтаж» **Юрій Ковальов**. Окрім того, у заході взяли участь члени наглядової ради ПрАТ «Укргідроенерго» та народні депутати.

Реконструйований гідроагрегат отримав нові технічні характеристики. Завдяки встановленим новим турбіні та генератору загальна потужність агрегату зросла з 41,5 МВт до 46,8 МВт, тобто приріст потужності гідроагрегату склав 5,3 МВт.

<https://vse.energy/news/company-news/1176-uhe>

ЕНЕРГЕТИЧНИЙ ФРОНТ, 04.05.2020

Мінекоенерго затвердило розмір дивідендів Укргідроенерго за 2019 рік у сумі 967 млн грн

Міністерство енергетики та захисту довкілля України затвердило річний звіт ПрАТ «Укргідроенерго» за 2019 рік, а також розмір річних дивідендів. Про це йдеться у наказі Мінекоенерго, повідомляє пресслужба Укргідроенерго.

«Затвердити розмір річних дивідендів ПрАТ «Укргідроенерго» за 2019 рік у сумі 966 783,0 тис. гривень, що становить 30% чистого прибутку», – йдеться в тексті наказу.

<https://efront.in.ua/electricity/minekoenergo-zatverdylo-rozmir-dyvidendiv-ukrgidroenergo-za-2019-rik-u-sumi-967-mln-grn/>

УКРГІДРОЕНЕРГО, 07.05.2020

У Каховському водосховищі достатньо води для задоволення потреб аграріїв і населення

Невелика кількість атмосферних опадів восени та взимку спричинили низькі показники водності в басейні Дніпра навесні 2020 року. Так, взимку у басейнах річок, що визначають приплив до водосховищ, утримувалася аномально тепла погода. Майже всю зиму спостерігався недобір опадів.

Враховуючи несприятливу гідрометеорологічну ситуацію, яка склалася на сьогодні в Україні, приплив води до водосховищ Дніпровського каскаду у весняний період є значно меншим за середні багаторічні величини. Зважаючи на це та з метою створення стратегічного запасу води, ще на початку року Міжвідомчою комісією було прийняте відповідне рішення та розпочато наповнення дніпровських водосховищ...

Важливо, що члени Міжвідомчої комісії з огляду на поточну ситуацію із дуже низькою водністю та гідрологічний прогноз на травень, відповідно до статті 45 Водного кодексу України, узгодили пріоритетність використання води для питних і побутових потреб населення та аграріїв.

З текстом статті детальніше можна ознайомитись за посиланням:

https://uhe.gov.ua/media_tsentr/novyny/u-kakhovskomu-vodoskhovischi-dostatno-vodi-dlya-zadovolennya-potreb-agrariiv-i

EXPRO, 08.05.2020

«Укргідроенерго» через COVID-19 перенесло запуск 4-го гідроагрегату Дністровської ГАЕС на 1 кв 2021р

ПрАТ «Укргідроенерго» через карантинні обмеження на фоні вірусної інфекції COVID-19 перенесло введення четвертого гідроагрегату Дністровської ГАЕС в промислову експлуатацію з кінця 2020 року на перший квартал 2021 р. Про це 8 травня під час наради в Міністерстві енергетики та захисту довкілля повідомив генеральний директор компанії **Ігор Сирота**.

<https://expro.com.ua/novini/ukrgidroenergo-cherez-covid-19-pereneslo-zapusk-4-go-gdroagregatu-dnstrovsko-gaes-na-1-kv-2020r>

УКРАЇНА МОЛОДА, 07.05.2020

**Допомогти Росії і олігархам: всупереч європейському тренду
Україна надає вугіллю все більшої ваги**

Олег Ганський

В Україні ухвалено новий енергетичний баланс. Міністерство енергетики, яке після приходу до влади Зе-команди, серйозно лихоманить і яке своїми діями викликає жах у більшості незалежних експертів, вирішило вдвічі знизити потужності атомних електростанцій, а замістити втрачені кіловати мають зелена і теплова енергетика.

Остання, як відомо, належить до сфери олігарха Ріната Ахметова, а за дорогогий його струм змушені платити ті ж самі державні АЕС, які сьогодні поставили на межу виживання.

Теплова електроенергія обходиться ринку в середньому в 1550 гривень, що утричі дорожче за тарифи для атомників...

Запаси вугілля в портах Роттердама, Амстердама та інших, яке головним чином прибуло сюди з Росії, останнім часом зросли до максимальних показників — 6,5 млн тонн, що на 19% більше, ніж роком раніше, і значно вище середнього рівня за останні п'ять років. За словами експертів компанії «Блумберг», споживання вугілля суттєво знизилося через м'яку зиму, а також через падіння цін на природний газ. Саме блакитне паливо стало привабливішим для виробництва електроенергії для європейських комунальних служб, вугільній генерації усе важче конкурувати з газовиками. До того ж уряди європейських країн активно підтримують енергетичний бізнес, що сприяє зниженню викидів в атмосферу.

Таким чином, суттєво страждає бізнес Російської Федерації, яка отримала черговий удар — після втрат від продажу нафти і газу. Торік Росія експортувала майже 200 млн тонн вугілля, з них 37% — до країн Євросоюзу. При цьому вже торік ціна російського енергетичного вугілля на європейському ринку впала до мінімальної з червня 2016 року — 47 доларів за тонну. Це, як вважають аналітики, перебуває нижче рівня безбитковості російських вугільних компаній, яке обходиться більшості кузбасівських видобувників у 50-55 доларів за тонну. При цьому ці ж аналітики стверджують: витіснення вугілля з енергетики на західних ринках — неминуча тенденція.

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3588/159/146016/>

Інформація на цю тему – Українська Енергетика, 07.05.2020 «Стан і перспективи глобального енергетичного сектора в 2020 році». <https://ua-energy.org/uk/posts/stan-i-perspektyvy-hlobalnoho-enerhetychnoho-sektora-v-2020-rotsi>

Obozrevatel, Антикор, 13.05.2020 «РосУкрЕлектро підіймає голову», Віталій Кулик. <https://www.obozrevatel.com/ukr/economics/rosukrelekt-pidijmae-golovu.htm>

EXPRO, 12.05.2020

**Запуск газомазутного блоку «Центренерго» є неприпустимим
при профіциті вугілля – Буславець**

Запуск газомазутного блоку Трипільської ТЕС, яка входить в структуру ПАТ «Центренерго», при профіциті вугілля на складах державних шахт є абсолютно

неприпустимо. Про це 12 травня заявила в. о. міністра енергетики та захисту довкілля **Ольга Буславець**.

«Абсолютно неприпустимо при наявності нашого вітчизняного вугілля на складах шахт запускати газомазутні блоки, які у нас використовуються як резервні при нестачі потужності», - сказала вона.

Буславець зазначила, що в попередні роки «Центренерго» використало 300 млн грн для переведення блоків ТЕС із роботи на антрациті на вугілля газової групи, яке видобувається на підконтрольній території. Ці кошти були спрямовані на завантаження блоків, які використовують вітчизняне вугілля.

Разом з тим, в. о. міністра енергетики додала, що вона не може отримати та проаналізувати фінансову звітність генеруючої компанії, адже вона знаходиться у підпорядкуванні Фонду державного майна України.

Як повідомлялося раніше, «Центренерго» запустило в роботу газомазутний блок №5 Трипільської ТЕС, який використовує природний газ. Цей газ компанія закупає у трейдера «Юнайтед Енерджі», яку пов'язують з інтересами бізнесмена **Ігоря Коломойського**.

<https://expro.com.ua/novini/zapusk-gazomazutnogo-boku-centrenergo--nepripustimim-pri-profcit-vugllya--buslavec>

EXPRO, 08.05.2020

«Центренерго» запустило газомазутний блок Трипільської ТЕС та купує газ у «Юнайтед Енерджі»

ПАТ «Центренерго» запустило в роботу газомазутний блок №5 Трипільської ТЕС, пояснюючи доцільність такого кроку падінням цін на ринку природного газу, та купує паливо у компанії «Юнайтед Енерджі». Про це 8 травня під час наради в Мінекоенерго повідомив член дирекції компанії **Сергій Колесніков**.

<https://expro.com.ua/novini/centrenergo-zapustilo-gazomazutniy-blok-triplsko-tes-ta-kupu-gaz-u-yunayted-enerdj>

ДЗЕРКАЛО ТИЖНЯ, 13.05.2020

Народні депутати вимагають від Шмигалья та Буславець зупинити схеми "Центренерго"

Нещодавно Центренерго перейшла на використання газу замість вугілля держшахт.

Депутати вимагають від прем'єра та керівника Мінекоенерго зупинити дію корупційних схем **Коломойського** на держпідприємстві "Центренерго". Про це депутати заявили під час засідання Комітету ВР з питань енергетики та житлово-комунальних послуг.

<https://dt.ua/ECONOMICS/narodni-deputati-vimagayut-vid-shmigalya-ta-buslavec-zupiniti-shemi-centrenergo-347544.html>

EXPRO, 28.05.2020

Укренерго почало купувати резерви в Харківській ТЕЦ-5

НЕК "Укренерго" почало купувати резерви по первинному регулюванню в Харківській ТЕЦ-5. Про це 28 травня повідомив головний диспетчер «Укренерго» **Віталій Зайченко**.

«Варто відзначити, що з цього тижня у нас вже закупаються нормативні резерви по первинному регулюванню, Харківська ТЕЦ-5 надає такі послуги, 24 мегавати. Це перша станція, яка вийшла на цей сегмент ринку», - сказав він.

Також Зайченко повідомив, що з учорашнього дня після розвантаження ДП «НАЕК «Енергоатом» рівень резервів достатній, і система працює збалансовано з достатнім рівнем резервів.

Проте, він додав, що ті резерви, які мають бути нормативно, не закупаються у повному обсязі, а автоматичних резервів недостатньо:

«Це пов'язано в першу чергу з тим, що основним постачальником цих резервів є «Укргідроенерго», а там ситуація, навіть не дивлячись на те, що йдуть постійно дощі, з водністю не значно покращилася, ресурсу водного немає», - зазначив Зайченко.

<https://expro.com.ua/novini/ukrenergo-pochalo-kupuvati-rezervi-v-harkvsko-tec-5>

♦ ***ВДЕ та Уряд в пошуку компромісу. Energy storage. Водневі технології***

МІНЕКОЕНЕРГО, 28.05.2020

Т.в.о. Міністра енергетики Ольга Буславець обговорила «зелений тариф» з тимчасово повіреною у справах США

Ольга Буславець обговорила з тимчасово повіреною у справах США Крістіною Квін ситуацію на енергетичному ринку України, зокрема “зелений” тариф.

Американська сторона підтримала проведення переговорів з інвесторами та разом з тим наголосила на необхідності додержання їх прав.

<https://menr.gov.ua/news/35410.html>

Інформація на цю тему – ГЛАВКОМ, 14.05.2020 [«Шмигаль обговорить меморандум України щодо «зеленої» енергетики з інвесторами з США, Швеції, Канади та Норвегії»](#)

ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ, 28.05.2020

НКРЕКП затвердила вартість послуг Гарантованого покупця

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП) затвердила розмір вартості послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії, яку надало державне підприємство «Гарантований покупець» у квітні 2020 року. Відповідне рішення ухвалили 27 травня 2020 року на засіданні Регулятора.

Розмір зазначеної послуги склав **5,9 млрд грн.**

Нагадаємо, після затвердження вартості послуги Гарантованого покупця оператор системи передачі (ОСП) – ПрАТ «НЕК «Укренерго» — має оплатити її протягом одного робочого дня.

Гарантований покупець наполягає на необхідності повної та своєчасної оплати своїх послуг з боку «НЕК «Укренерго» відповідно до вимог законодавства. Це, в свою чергу, забезпечить розрахунок підприємства з виробниками електроенергії за «зеленим» тарифом.

<https://www.gpee.com.ua/main/news?id=343>

ЄУЕА, 27.05.2020

ЄУЕА роз'яснює свою позицію щодо стабілізації ситуації в галузі ВДЕ

Асоціація «Європейсько-українське енергетичне агентство» звернулася до прем'єр-міністра Дениса Шмигала із роз'ясненням своєї позиції щодо стабілізації ситуації в галузі ВДЕ.

Певні принципи і ключові параметри реструктуризації, які мають вирішальне значення для кожного з нас:

Медіація. Правильним процесом пошуку і реалізації компромісного рішення залишається медіація із залученням Секретаріату Енергетичного Співтовариства. Ми будемо вдячні за залучення медіатора (Секретаріат Енергетичного Співтовариства), а також спостерігачів (ЄБРР та Представництва ЄС) до усіх зустрічей, обговорень та обміну документами.

Добровільна участь. Реструктуризація «зеленого» тарифу має бути

добровільною. Ми вважаємо, що члени нашої асоціації та інші учасники ринку добровільно виявлять бажання приєднатися до процесу реструктуризації, який передбачатиме укладення вдосконаленого РРА із стабілізаційним застереженням і граничною вартістю небалансів.

Малі електростанції. Не повинно бути ніяких змін в регуляторній базі для ВДЕ електростанцій з встановленою потужністю менше 1 МВт, щоб поточна криза не вплинула ні на інвесторів – фізичних осіб, ні на українських інвесторів – суб'єктів малого бізнесу.

Повна компенсація обмеження генерації. Повна компенсації виробленої електричної енергії за «зеленим» тарифом при обмеженні її виробництва, як в даний час передбачено Законом України «Про ринок електричної енергії».

Платіжна дисципліна ДП «Гарантованого Покупця». Держава повинна забезпечити до кінця 2020 року погашення заборгованості, нарахованої з початку року, в рамках погодженого періоду часу і своєчасну оплату майбутньої дебіторської заборгованості. Це повинно бути досягнуто при належному фінансуванні ДП «Гарантованого покупця» через тариф оператора системи передачі або з інших джерел. Будь-яка подальша затримка платежів потребує узгодження спеціальних умов. Всі поточні щомісячні платежі від ДП «Гарантованого покупця» ВДЕ електростанціям повинні виконуватися в повному обсязі і своєчасно, починаючи з 1 липня 2020 року.

Реструктуризація «зеленого» тарифу для ВЕС та СЕС, введених в експлуатацію у 2017-2019 роках:

Сонячна енергетика: зменшення «зеленого» тарифу на 15% для СЕС із встановленою потужністю понад 10 МВт (12,5% – для СЕС із встановленою потужністю, рівною чи менше 10 МВт) із продовженням строку РРА на 2 роки;

Вітрова енергетика: зменшення «зеленого» тарифу на 7,5% для ВЕС із продовженням строку РРА на 2 роки.

Реструктуризація «зеленого» тарифу для ВЕС та СЕС, введених в експлуатацію у 2020-2022 роках. Враховуючи, що на цю групу електростанцій вже вплинуло зниження у 2020 році на 25% для СЕС та на 10% для ВЕС на підставі чинного законодавства, ми пропонуємо надати інвесторам наступні варіанти на вибір:

Варіант 1 – відсутнє зниження «зеленого» тарифу; відсутнє продовження строку РРА; відсутнє стабілізаційне застереження; відсутня гранична вартість балансування; 50% відповідальності за небаланс з 2021 року, 100% відповідальності за небаланс з 2022 року; допустима похибка прогнозування для ВЕС 10% та для СЕС 5%;

Варіант 2 – зниження на 2,5% від «зеленого» тарифу 2020 року; відсутнє продовження строку РРА; включення до РРА стабілізаційного застереження; 50% відповідальності за небаланс з 2021 року, 100% відповідальності за небаланс з 2022 року; обмеження граничної вартості балансування у розмірі 3,6 євро/МВт-год (помножене на щомісячну генерацію електроенергії в МВт-год); допустима похибка прогнозування для ВЕС 10% та для СЕС 5%.

Будівництво нових проєктів:

СЕС: кінцева дата укладення попередніх РРА для СЕС – 01 липня 2020 року з потенційним продовженням строку на 1 місяць через карантин;

ВЕС: інвестори у вітрову енергетику завершуватимуть поточні проєкти до кінця 2022 року.

Відповідальність за небаланси:

Не повинно бути змін у законодавстві щодо допустимої похибки прогнозування для ВЕС на 10% і для СЕС на 5%;

Якщо уряд хоче прискорити процес покладення відповідальності за небаланси на виробників з ВДЕ, щомісячні витрати на балансування потрібно обмежити в розмірі 3,6 євро/МВт-год, помноженому на обсяг генерації.

Стабілізаційне застереження: Держава має гарантувати, що оновлений РРА буде регулюватися законами та нормативно-правовими актами, дійсними на дату набуття чинності основними РРА, і що не буде внесено подальших змін до системи підтримки «зеленого» тарифу, податків, регуляторної бази (включаючи РРА) або будь-яких інших подібних змін, які негативно впливатимуть на доходи, витрати, вартість та IRR об'єктів з ВДЕ, інших ніж узгоджені під час поточної реструктуризації «зеленого» тарифу. Такі положення мають бути невід'ємною частиною законодавства, а також повинні відображатися в РРА.

<https://euea-energyagency.org/uk/novyny-ta-podiyi/dosyagnennya-ta-diyalnist-yeuea/yeuea-zvernulas-do-prem-yer-ministra-ukrayiny-iz-roz-yasnennyam-svoyeyi-pozytsiyi-shhodo-stabilizatsiyi-sytuatsiyi-v-galuzi-vde/>

АМЕРИКАНСЬКА ТОРГОВЕЛЬНА ПАЛАТА, 26.05.2020

Американська торговельна палата в Україні закликає Уряд досягти взаємоприйняттого рішення з інвесторами «зеленої» енергетики

Інвестори розробили останні пропозиції, які відображають граничні допустимі межі умов добровільної реструктуризації за «зеленим» тарифом з огляду на розрахунок можливого прибутку, профіль інвестиційних ризиків в Україні та необхідність вирішення проблеми дефіциту ДП «Гарантований покупець». Дані пропозиції покривають питання щодо платежів інвесторам за вироблену електроенергію, реструктуризації «зеленого» тарифу для електростанцій, будівництва за «зеленим» тарифом, відповідальності за небаланси, обмеження та стабілізаційного застереження.

«Ми сподіваємося, що Уряд не допустить одностороннього різкого зниження тарифів, що могло б негативно вплинути на життєздатність проектів з ВДЕ та завдати довготривалої шкоди інвестиційному середовищу в Україні. Американська торговельна палата в Україні закликає Уряд підтримати пропозиції інвесторів щодо добровільних умов реструктуризації з метою досягнення угоди, спрямованої на врегулювання кризи у відновлюваній енергетиці», - прокоментував **Андрій Гундер**, Президент Американської торговельної палати в Україні.

<https://chamber.ua/ua/news/>

БИЗНЕС ЦЕНЗОР, 23.05.2020

Стали відомі чергові умови меморандуму з «зеленими»

У меморандумі пропонується знизити «зелений» тариф для СЕС, введених в експлуатацію до 2020 року на 15%. Для СЕС, введених в експлуатацію у 2020 року і пізніше – ще 2,5%. Загальний ефект зниження порівняно з 2019 роком – 27,5%.

«Зелений» тариф для ВЕС, введених в експлуатацію до 2020 року, пропонується знизити на 7,5%, введених після початку 2020 року – ще на 2,5%. Загальний ефект зниження порівняно з 2019 року – 12,5%.

Граничний "зелений" тариф для відновлюваних джерел енергії (ВДЕ) пропонується знизити на 52% до 22 євроцентів за кВт*год. Тариф знижується для всіх об'єктів без пролонгації строків підтримки. Як відомо, підтримка ВДЕ повинна має завершитись 31 грудня 2029 року.

Також Мінекоенерго пропонує обмежити термін дії Pre-PPA (попередніх договорів продажу «зеленої» енергії) для СЕС – до 30 червня 2020 року, для ВЕС – до 31 грудня 2022 року.

Подробиці у презентації «Меморандум про взаєморозуміння з інвесторами у ВДЕ»:

https://drive.google.com/file/d/1fgqQ_NFtQR893_bnYnH_VJ8qvQVoWF6F/view

УВЕА, 19.05.2020

ІНВЕСТОРИ ВДЕ В УКРАЇНІ: ЯКИЙ ЗАХИСТ МОЖЕ ЗАПРОПОНУВАТИ ЇМ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ АРБІТРАЖ?

Українська вітроенергетична асоціація з Freshfields Bruckhaus Deringer, провідною міжнародною юридичною фірмою, та Asters, однією з найбільших юридичних фірм України, обговорили, який захист може запропонувати інвесторам ВДЕ в Україні інвестиційний арбітраж.

<http://uwea.com.ua/ua/news/entry/investory-v-vie-v-ukraine-kakuyu-zaschitu-mozhet-predlozhit-im-investicionn/>

Інформація на цю тему – ЕНЕРГЕТИЧНИЙ ФРОНТ, 04.05.2020 [«Інвестори ВДЕ вже погрожують подачею позовів проти України»](#),

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 05.05.2020 [«Послы восьми вложившихся в ВИЭ Украины стран призвали не допустить невозврата инвестиций»](#)

EXPRO, 11.05.2020 [«Світовий банк порадив призупинити будівництво «зелених» електростанцій»](#),

УКРІНФОРМ, 15.05.2020 [«Згорання відновлюваної енергетики: чи є це виходом з енергетичної кризи?»](#).

ЕНЕРГОВСЕСВІТ, 26.05.2020

ВЕА: Домовленості між Урядом та інвесторами сектору зеленої генерації необхідно досягнути найближчим часом

Чи могли ми спрогнозувати, що фінансові наслідки бурного старту зеленої енергетики в 2016 -2017 роках стануть непідйомними для споживачів вже в кінці 2019 року?

Могли, але не зробили. Тепер де факто стоїмо на порозі «зеленого дефолту».

Чи могли ми передбачити такий сценарій, а також технічні аспекти в прийнятому під овації Закону про ринок електричної енергії в 2017 році, а потім в Енергетичній Стратегії до 2035 року?

Могли, але не зробили. І за технічними аспектами об'єднана енергосистема виявилася неспроможною прийняти частку зеленої енергії навіть 10% у загальному виробництві електроенергії.

Чи є вихід з такої непростой ситуації?

Вважаємо так, є!

Подробиці:

<https://vse.energy/news/hotnews/1195-uaea-memorandum>

УКРІНФОРМ, 19.05.2020

«Зелений тариф»: уряд зробив пропозицію, від якої (не) можна відмовитися...

Кабінет Міністрів на переговорах з інвесторами у будівництво та експлуатацію об'єктів альтернативної енергетики запропонував проєкт Меморандуму про порозуміння. Документ стане основою майбутніх законодавчих змін, що регулюватимуть діяльність підприємств зеленої енергетики в Україні. Оскільки саме норми чинного законодавства про «зелений тариф», як вважається, стали однією з причин дисбалансів на вітчизняному енергоринку.

Оцінюємо шанси на досягнення компромісу, який має врятувати українську енергетику від колапсу:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3028743-zelenij-tarif-urad-zrobiv-propoziciu-vid-akoi-ne-mozna-vidmovitisa.html>

УРЯДОВИЙ ПОРТАЛ, 14-25.05.2020

Прем'єр-міністр Денис Шмигаль обговорив подальшу співпрацю з виробниками ВДЕ

Сторони обговорили проєкт Меморандуму про взаєморозуміння щодо врегулювання проблемних питань у сфері відновлювальної енергетики в Україні.

«Меморандум готовий. Є розрахунки всіх можливих сценаріїв. Ми погодили майже все, за винятком однієї деталі, щодо якої ще дискутуємо. І будемо виходити на фініш», - сказав Шмигаль.

При цьому він не став уточнювати суть дискусійного питання, допустивши, що знадобиться ще певний час для його відпрацювання, але висловив упевненість, що в результаті документ буде підписаний.

«Не факт, що він (фініш -ред) буде швидким, але ми знаємо і бачимо, чого хочемо. Представники «зеленої» енергетики теж знають, на що вони готові погодитися, тому компроміс буде знайдений», - зазначив голова уряду.

Уряд і представники галузі які представляють майже 90% цього ринку вже шість місяців вирішують складне питання щодо перегляду умов підтримки відновлюваної енергетики.

EXPRO, 18.05.2020

«Укренерго» не має права відмовити у приєднанні об'єкта ВДЕ через балансові обмеження

Законодавство не передбачає права для системного оператора НЕК «Укренерго» відмовляти у приєднанні до магістральних мереж об'єкта ВДЕ через наявність балансових обмежень в енергосистемі.

Згідно закону, «Укренерго» має забезпечити рівний та недискримінаційний доступ до системи передачі. Також в системному операторі повідомили, що закон визначає виключний перелік підстав для відмови, якщо вони відсутні, оператор має видати технічні умови.

Коментуючи інформацію про перевірку видачі техумов, яка була ініційована прем'єр-міністром Денисом Шмигалем, компанія зазначила, що вітає такий захід. «Ми сподіваємося на прозорий та неупереджений аналіз, та гарантуємо максимальне сприяння та доступ до всієї необхідної інформації з боку «Укренерго». Ми також маємо надію, що результати перевірки нарешті

стануть поштовхом для прийняття Верховною Радою законодавчих змін, за допомогою яких ОСП отримає необхідні інструменти для контролю над ситуацією з ВДЕ», - зазначається в повідомленні.

<https://expro.com.ua/novini/ukrenergo-ne-ma-prava-vdmoviti-u-pridnann-obkta-vde-cherez-balansov-obmejnyya->

Інформація на цю тему – Энергореформа, 07.05.2020 «УВЭА просит АМКУ отказать в предоставлении права "Укрэнерго" ограничивать присоединение к энергосети»

EXPRO, 05.05.2020

НКРЕКП представила два сценарії вирішення проблеми розвитку ВДЕ

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та захисту довкілля 5 квітня представила два сценарії вирішення проблеми розвитку відновлюваних джерел, в рамках круглого столу на тему «Подолання кризових явищ в українській енергетиці».

Сценарій №1 який представили члени комісії передбачає:

- Заборону будівництва нових потужностей з ВДЕ до моменту вирішення питання будівництва швидкоманеврових потужностей;
- Зменшення «зеленого» тарифу для всіх СЕС/ВЕС до 9(8) євроцентів відповідно: Ефект: економія + 15 млрд грн;
- Для того щоб забезпечити інвесторам справедливе та неупоряджене ставлення до їх правомірних очікувань, за рішенням КМУ інвестор може отримати відшкодування понесених капітальних, операційних та фінансових витрат із забезпечення доходності до 2030р на рівні доходності 10-річних ОВДП у євро з маржею 200 bps (+2%), з урахуванням отриманих коштів за «зелений» тариф.

Порядок розрахунку відшкодування збитків затверджується розпорядженням КМУ; або

- Після відшкодування понесених капітальних, операційних та фінансових витрат запровадження Feed-in Premium до ціни РДН до 2030 р для СЕС на рівні 3,8 євроцентів, для ВЕС -1,3;
- Ринок потужності – Створення «стратегічного резерву» / Resilience Fund – додаткові платежі для забезпечення операційної безпеки маневром потужностям на рівні 7 млрд грн щорічно, через збільшення тарифу на диспетчеризацію ОСП;
- Безоплатні обмеження не більше 20%;
- 100% відповідальність за небаланси;
- Забезпечення механізму компенсації обмеження відпуску ВДЕ за командою диспетчера;
- Відміна пільгової категорії споживання до 100 кВт-год для населення з 01.01.2021р.

Також комісія представила сценарій №2, який за їх словами більш «м'який».

<https://expro.com.ua/novini/nkrekp-predstavila-dva-scenar-virshennya-problemi-rozvitku-vde>

Інформація на цю тему – КосаткаМедіа, 05.05.2020 «Зміна «зеленого» тарифу може зіпсувати репутацію України - глава УАВЕ».

УАВЕ, УНН, LB.UA, TERMINAL, 07.05.2020

Виробники ВДЕ сплатили 19,77 млрд грн податків у 2019 році

За даними державної податкової служби України, сума сплачених податків виробниками електроенергії з ВДЕ у 2019 році становила 19,77 млрд грн.

З початку 2009 року до кінця 2019 року, до бюджетів усіх рівнів було перераховано 93,62 млрд грн, що робить сектор альтернативної енергетики одним з найбільших за обсягами податкових відрахувань. Обсяги відрахувань зростають майже щороку.

«В альтернативну енергетику щороку вкладаються мільярди євро інвестицій, це одна з небагатьох галузей, що допомагає залучати кошти до України, а не виводити їх за кордон. З розвитком галузі, зростають надходження до державного бюджету, з'являються нові робочі місця. Це та індустрія, що показує усьому світу, що в Україні може існувати чесний та сучасний бізнес», - коментує голова Української асоціації відновлюваної енергетики **Олександр Козакевич**.

<https://uare.com.ua/novyny/716-virobniki-vde-splatili-19-77-mlrd-grn-podatkov-u-2019-rotsi.html>

ЛІГА.БИЗНЕС,12.05.2020

"Зеленые" электростанции Ахметова заработали в 2019 году почти 5 млрд грн

Десятка крупнейших инвесторов в возобновляемую энергетику заработала в 2019 году более 14 млрд грн. Об этом говорится в спецпроекте LIGA.net.

Наибольшим в 2019 году инвестором в "зеленую" энергетику оказался олигарх **Ринат Ахметов**. Ему принадлежит через энергохолдинг ДТЭК более 1 ГВт мощностей альтернативной энергетики, которые произвели в прошлом году электроэнергию на 4,7 млрд грн. Доля на рынке – 25,5%.

Второе место в рейтинге заняла китайская строительная корпорация CNBM, которой принадлежит 301 МВт "зеленых" мощностей. Выручка ее электростанций за прошлый год составила 2,9 млрд грн.

Третьими стали шведские бизнесмены **Карл Стурен** и **Йохан Боден**. Предприниматели, по словам знакомого со Стуреном собеседника LIGA.net, выступают партнерами в "зеленом" бизнесе. Суммарно им принадлежит шесть ветропарков, общая установленная мощность которых – 335 МВт. За 2019 год их электростанции сгенерировали электричества на 1,67 млрд грн.

Четвертое и пятое места в рейтинге заняли бывшие владельцы торгово-развлекательных центров "Караван" **Андрей Гордиенко** и **Сергей Хрипков**.

Гордиенко принадлежит в Украине более 20 солнечных электростанций, общей мощностью более 289 МВт. За 2019 год они сгенерировали электроэнергию на 1,1 млрд грн.

Хрипков же владеет 13 СЭС, общей мощностью почти 175 МВт. "Зеленый" тариф принес ему 864,7 млн грн выручки.

Десятку крупнейших выгодополучателей от "зеленого" тарифа замыкают американский бизнесмен **Ричард Дейтс** (выручка за 2019 год - 864,7 млн грн), **Зиновий Козицкий** (655,4 млн грн), **Василий Хмельницкий** (453,8 млн грн),

Эдуард Мкртчачан (437,2 млн грн) и Игорь Тынный с Юлией Левочкиной (434,9 млн грн).

<https://biz.liga.net/ekonomika/tek/novosti/zelenye-elektrostantsii-ahmetova-zarabotali-v-2019-godu-pochti-5-mlrd-grn>

ЕНЕРГЕТИЧНИЙ ФРОНТ, 05.05.2020

Сонячні електростанції встановили вже 24 тисячі домогосподарств в Україні

В 1-му кварталі 2020 року домогосподарства встановили понад 2,1 тисячі СЕС загальною потужністю 65 МВт. Про це йдеться в повідомленні Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження.

Зокрема, в 1-му кварталі 2020 року домогосподарства встановили понад 2,1 тисячі СЕС загальною потужністю 65 МВт, що в 1,5 раза більше, ніж за аналогічний період 2019 року.

“Загалом понад 24 тисячі СЕС в домогосподарствах дозволяють генерувати понад 700 мільйонів кВт-год екологічно чистої електроенергії на рік. Для порівняння: такого обсягу енергії достатньо для близько 230 тисяч сімей”, – зазначає прес-служба.

Як повідомлялося, в українську відновлювальну енергетику у 2019 році було інвестовано 3,7 мільярда доларів, що дозволило побудувати додатково 4,5 ГВт потужностей. Таким чином, на кінець минулого року загальна потужність ВДЕ в Україні склала 6,8 ГВт.

Головним механізмом для стимулювання розвитку такої енергетики в Україні є “зелені” тарифи – спеціально високі (вище, ніж в інших видів генерації), затверджені законом про ціни на електроенергію, яка виробляється з відновлюваних джерел.

<https://efront.in.ua/electricity/sonyachni-elektrostantsiyi-vstanovyly-vzhe-24-tysyachi-domogospodarstv-v-ukrayini/>

Інформація на цю тему – ЕЛЕКТРОВЕСТИ, 13.05.2020 [«В Черкаській області зароботала СЭС китайских инвесторов Tianying China Inc. мощностью 9,99 МВт»](#)

ЕЛЕКТРОВЕСТИ, 04.05.2020

ЕБРР и "Укрэнерго" разрабатывают проект energy storage мощностью 200 МВт

Европейский банк реконструкции и развития (ЕБРР) совместно с НЭК "Укрэнерго" разрабатывает проект строительства системы накопления энергии мощностью 200 МВт для регулирования частоты в энергосистеме. Об этом сообщила старший банкир департамента энергетики ЕБРР Ольга Еремина.

"Что касается регулирования, то НЭК "Укрэнерго" обязана предоставлять системные услуги, и эти 200 МВт не будут принимать участие в торговле на рынке, это будет системная услуга. Увеличение нынешнего тарифа оператора фактически не потребуется", – добавила Еремина.

"Если будут запущены аукционы на строительство таких мощностей частными инвесторами, мы рады будем к этому присоединиться, финансировать и структурировать эти проекты. Это огромная еще не заполненная ниша", – резюмировала Еремина.

По словам вице-президента Energy Club **Ивана Григорука**, участвовавшего во встрече, технико-экономическое обоснование проекта по строительству energy storage уже разработано.

Европейский банк реконструкции и развития обратился к институтам ЕС с целью получения грантовых средств для финансирования первой в Украине системы накопления энергии, которую планируется создать на базе НЭК "Укрэнерго".

https://elektrovesti.net/70789_ebr-i-ukrenergo-razrabatyvayut-proekt-energy-storage-moshchnostyu-200-mvt

EXPRO, 14.05.2020

"Укргідроенерго" планує до кінця року розробити ТЕО для storages потужністю 200 МВт

ПрАТ "Укргідроенерго" планує до кінця 2020р розробити техніко-економічне обґрунтування для будівництва систем накопичення енергії потужністю 200 МВт, які планується розташувати на чотирьох станціях. Про це 14 травня повідомив гендиректор компанії **Ігор Сирота**.

"Ми плануємо до кінця року розробити ТЕО. Ми працюємо разом зі Світовим банком та USAID. Це 200 МВт акумулюючих батарей і 100 МВт сонця, але це без "зеленого" тарифу, а на власні потреби", - сказав він.

І. Сирота також додав, що нові потужності планується розташувати на території чотирьох ГЕС.

<https://expro.com.ua/novini/ukrgdroenergo-planu-do-kncy-a-roku-rozrobiti-teo-dlya-storages-potujnstyu-200-mvt>

EIRCENTER, 04.05.2020

У Португалії побудують одну з найпотужніших у світі станцій з виробництва водню

У Португалії біля морського порту Сінеш планують побудувати завод з виробництва «зеленого» водню на сонячній електроенергії потужністю 1 ГВт. Будівництво планують розпочати протягом року і залучити до 5 мільярдів євро (5,43 мільярда дол.) приватних інвестицій. Про це заявив міністр охорони навколишнього середовища Португалії **Жоао Матос Фернандес**.

Завод може почати виробництво «зеленого» водню до 2023 року з води шляхом електролізу. Цей процес, як відомо, потребує великої кількості електроенергії. До 2030 року, за словами міністра, потужність сонячної електростанції планують збільшити до 1 ГВт.

«Економіка не може розвиватися в руслі минулого, і наше посткоронавірусне бачення полягає у створенні проектів, що скорочують викиди вуглецю та сприяють переходу енергії до стійкої мобільності», — сказав Фернандес.

Міністр додав, що до проекту вже проявили інтерес уряд Голландії, комунальна енергетична компанія EDP-Energias de Portugal (EDP. LS) та нафтова група Galp Energia (GALP. LS), заявивши, що завод є одним з найбільших промислових проектів у країні.

Довідка. Зараз найпотужніша станція з виробництва водню на основі сонячної

енергії встановлена неподалік зруйнованої атомної електростанції Фукусіма у Японії. Вартість проекту — понад 189 млн дол., а потужність електростанції — 20 МВт. Станцію запустили у березні цього року.

<http://eircenter.com/novunu/u-portugaliyi-pobuduyut-odnu-z-najpotuzhnishih-u-sviti-stanc-6560>

MIND.UA, 05.05.2020

Нові газові війни: як РФ притискає Україну на водневому ринку

Світлана Долінчук

Не минуло й півроку від моменту укладення українсько-російського контракту на транзит газу, який запобіг черговій «газовій війні», як між країнами намітилося нове протистояння – цього разу на водневому ринку.

Попри те, що водневі технології в різних країнах наразі знаходяться лише на етапі опрацювання та експериментального тестування, вони вже стали ареною для змагань провідних світових держав, що борються за глобальне лідерство. Що й не дивно, адже цей інноваційний ринок обіцяє радикальний перерозподіл сил і впливу в постачанні енергоносіїв. А відтак – і зміни в традиційних політичних розкладах.

Водень, отриманий з використанням відновлюваних джерел енергії, безпечний для клімату; він здатен потіснити природний газ і нафтопродукти. Тому такі країни як Україна, що мають великий потенціал у «зеленій» генерації, тепер отримують шанс посилити свої конкурентні позиції в світі, зміцнити власну енергобезпеку і енергонезалежність. З іншого боку, держави, що лідирують у видобутку викопного палива, також прагнуть забезпечити собі місце в перспективному майбутньому: вони вдосконалюють відомі технології одержання водню з вуглеводнів, щоб знизити шкоду від них для навколишнього середовища.

І хоча про масове використання водню поки не йдеться, активність України в розвитку «зеленого» потенціалу вже послугувала приводом для атак з боку лобістів російського природного газу як усередині країни, так і на території Євросоюзу.

Як розвивається це протистояння, що його об'єднує з дискусією навколо «Північного потоку – 2», які ризики для України несе повернення до прямого співробітництва з «Газпромом» і яку роль в цьому може відіграти бізнес Дмитра Фірташа – розбирався Mind.

Питання, які розглядаються в статті: *Звідки «взявся» водневий бум? Електроліз. Які перспективи має Україна? Чому не всі країни це вітають? У Німеччині більш явною стає боротьба прихильників і противників розвитку співпраці з «Газпромом». Чого чекати далі?*

Детально ознайомитись з текстом статті можна за посиланням:

<https://mind.ua/publications/20210612-novi-gazovi-vijni-yak-rf-pritiskae-ukrayinu-na-vodnevomu-rinku>

НЕК УКРЕНЕРГО, ФБ, 13.05.2020

Каліфорнійський стартап Ways2H планує виробляти водень з переробленого сміття, йдеться на www.rechargenews.com. Вартість такого водню буде нижчою від вартості «зеленого» водню, кажуть автори технології.

Наразі ціна водню, отриманого шляхом переробки відходів, становить \$ 5, і, за прогнозами розробників технології, скоротиться до \$ 3 протягом п'яти років. Водночас ціна «зеленого» водню, за даними Hydrogen Europe, коливається від \$ 11

до 16 за кг (хоча деякі джерела оцінюють вартість у \$ 2,50 - 6,80 за кг).

Одна з причин, чому водень Ways2H є відносно дешевим, полягає в тому, що муніципалітети платять спеціалізованим компаніям за вивезення та утилізацію сміття. Саме тому, за словами розробників технології, їхнє рішення дозволяє вирішити ще одну проблему – кризу відходів.

Тим часом в Одесі мають намір виробляти біогаз зі сміття. На одному із сміттєзвалищ міста планують побудувати лінію з сортування сміття та початкової обробки вторинної сировини, а також лінію з переробки відходів. Як зазначили представники міської влади, «планується будівництво виробничого комплексу з системою збору та утилізації біогазу для виробництва електричної енергії».

https://uk-ua.facebook.com/pg/npcukrenergo/posts/?ref=page_internal

Інформація на цю тему – «Голос України», 28.02.2020 «Наступного року в Харкові сміття перетворять на... електроенергію», М. Косий.

♦ **Нафта, газ, вугілля, транзит**

МІНЕКОЕНЕРГО, 27.05.2020

**Уряд схвалив важливе рішення для організації
постачання скрапленого газу з США**

Кабінет Міністрів на засіданні 27 травня схвалив меморандум про співпрацю з американською компанією Louisiana Natural Gas Export Inc.

«Меморандум передбачає вивчення можливості диверсифікації джерел постачання природного газу шляхом забезпечення довгострокового постачання скрапленого природного газу, та розвиток транскордонної газової інфраструктури України та ЄС», – пояснила т.в.о. Міністра енергетики та захисту довкілля **Ольга Буславец**.

<https://menr.gov.ua/news/35398.html>

DT.UA, 30.05.2020

**«Газовий» Меморандум Україна підписала
з черговим лижним інструктором**

«Наш стратегічний партнер по створенню газового хабу – без п'яти хвилин рецидивіст».

Україна і США підписали Меморандум про постачання американського газу в обсязі не менше 5,5 млрд кубометрів в рік. Як з'ясувало ZN.UA, компанію Louisiana Natural Gas Exports, яка підписала Меморандум з боку США, навіть в офшорному Делавері офіційно вважають злісним неплатником податків. Її податковий борг на 1 березня 2020 перевищував 340 тисяч доларів при щорічному податковому зобов'язанні в 200 тисяч, тобто податки вони не заплатили не тому, що були зайняті підписанням Меморандуму з Україною.

Співвласник компанії і за сумісництвом її директор – Вільям Міллер. Засуджений в 80-ті за шахрайство і фіктивний продаж акцій компанії, в якій тоді працював. Отримав 10 років, відсидів – 8. В 2019-му став фігурантом ще одного великого судового розгляду, також пов'язаного з шахрайством з цінними паперами. Ця судова історія, судячи з усього ще не завершилася, але за великим рахунком наш стратегічний партнер по створенню газового хабу – без п'яти хвилин рецидивіст.

Прокляття лижного інструктора переслідує Україну. Чергова епохальна угода про перетворення України на газовий хаб цілком може виявитися звичайним кидаловом.

Подробиці тут:

https://dt.ua/macrolevel/velikiy-privit-iz-sonyachnoyi-luyiziani-349395_.html

ОЛЕКСІЙ КУЧЕРЕНКО, ПЕРСОНАЛЬНИЙ САЙТ, 26.05.2020

Новое условие МВФ — «независимый» Нефтегаз

Как я узнал сегодня — одним из условий дальнейшего финансирования МВФ ставит укрепление «независимости» наблюдательного совета Нефтегаза.

Подразумеваемая под этим полную автономизацию Нефтегаза от контроля со стороны КМУ и ответственности за свои бездарные решения, насколько я понимаю.

Я не собираюсь обсуждать шальные и абсолютно неоправданные гонорары

членов и член набсовета. Это классическая круговая порука — правление покупает набсовет, который покрывает «художества» правления. Классика жанра, как говорится.

Меня интересует одно — какой именно чиновник МВФ способен внятно объяснить:

– какова мера ответственности «независимого» набсовета за проваленную программу 20/20?!

– за исчезнувшие десятки миллиардов, собранные с потребителей на её реализацию?!

– за многомиллиардные долги и убытки Укртрансгаза?!

– за многомиллиардные долги и убытки ТКЭ?!

– за провал демонополизации и создания конкурентного рынка газа?!

<https://kucherenko.info/novoe-uslovye-mvf-nezavysymyj-neftegaz/>

ДЗЕРКАЛО ТИЖНЯ, 10.05.2020

Реструктуризація державного вуглевидобутку: припинити гру в імітацію

Державний сектор вугільної галузі України вже тривалий час перебуває у критичному технічному, економічному та соціальному стані. В умовах глобального падіння цін на енергетичні ресурси збитки, пов'язані з утриманням державних шахт, лише зростатимуть. На тлі енергетичної кризи надії на системну політику реструктуризації державного вуглевидобутку стають примарними. Потрібна системна довгострокова політика реструктуризації сектору.

Основні фонди галузі вкрай застарілі. Їх зношеність становить понад 61%. Лише дві державні шахти — 6% від загальної кількості — працюють менш як 35 років, а більш як третина шахт працюють понад 70 років. Високою є і частка робітників пенсійного віку: на низці шахт пенсіонери становлять 20-28% від кількості підземного персоналу.

Високий рівень зношення, виснаженість пластів, неефективне управління визначають незадовільні економічні показники роботи. Собівартість готової товарної продукції кожного з державних вуглевидобувних об'єднань вища за ціну реалізації вугілля цих підприємств. За собівартістю продукція державних шахт не конкурує ані з приватними компаніями, ані з імпортом. За 2016-2019 роки собівартість вугілля держшахт зросла на 82,5%.

Відтак, переважна більшість державних шахт є збитковими. За дев'ять місяців минулого року сукупний чистий збиток державних вуглевидобувних підприємств становив 2,19 млрд грн, а за результатами 2018-го — 2,72 млрд. Борги цих підприємств перетнули позначку у 28 млрд грн, з яких близько третини — за електроенергією і майже стільки ж — за платежами до бюджету і фондів соцстрахування. За 2016-2019 роки державні дотації продукції вугільних шахт збільшилися в 3,7 разу в розрахунку на тонну.

Роками велися розмови про реформування сектору. І щороку держава витрачає мільярди на дотацію збиткових шахт, відкладаючи розгляд цього питання.

При цьому на державні шахти протягом останніх років припадало лише трохи більше 10% усього видобутку енергетичного вугілля в країні. А внесок цих підприємств у ВВП країни протягом останніх років зберігався на рівні 0,2%.

Зрозуміло, робити ставку на вугілля як перспективний енергоресурс

немає жодного сенсу. Багато країн почали активно впроваджувати політику декарбонізації та скорочувати роль вугілля в енергетичних балансах. Попри це, тривалий час в окремих регіонах і країнах вугілля залишатиметься затребуваним енергетичним ресурсом.

Україна теж взяла на себе відповідні зобов'язання, серед яких й імплементація Директиви 2010/75/ЄС. Це передбачає скорочення рівня забруднення, зумовлюваного тепловою генерацією, шляхом установавання відповідного очисного обладнання або ж закриття електростанцій. У разі виконання природоохоронних зобов'язань вітчизняні енергетичні компанії ще зможуть використовувати вугілля.

Низка європейських країн проходять чи вже пройшли складну реструктуризацію вугільного сектору.

Реструктуризація державного сектору вуглевидобутку не має бути спрямована на неаргументоване закриття шахт без попереднього аудиту та поділу їх на перспективні та неперспективні.

Збереження державного права власності на перспективні вуглевидобувні шахти має сенс лише у разі наявності у держвласності теплової генерації. Такий вертикально інтегрований актив міг би виступати інструментом гарантування енергетичної безпеки та забезпечення надійності роботи ринку електроенергії.

Якщо приватні інвестори не виявлять інтересу до перспективних шахт, є сенс залишати їх у державній власності з передачею в управління окремій компанії. Вона відповідатиме за ефективність функціонування державного активу.

Ознайомитись з повним текстом статті можна за посиланням:

https://dt.ua/energy_market/restrukturizaciya-derzhavnogo-vuglevidobutku-pripiniti-gru-v-imitaciyu-347261_.html

КОСАТКА МЕДІА, 13.05.2020

Кабінет Міністрів створив центр по трансформації вугільних регіонів

Кабінет міністрів створив Координаційний центр з питань трансформації вугільних регіонів. За словами міністра розвитку громад і територій **Олексія Чернишова**, який презентував проект документа, основним завданням центру буде формування стратегічного бачення сталого розвитку вугільних регіонів, реформування і розвиток державного вугледобувного комплексу.

Створення центру серед іншого дозволить забезпечити координацію органів влади при визначенні політики трансформації, визначити шляхи вирішення спірних питань формування та реалізації зазначеної політики, сприяти залученню коштів на реалізацію відповідних проектів. Раніше повідомлялося, що Світовий банк і Німеччина допоможуть у трансформації вугільної галузі України.

<https://kosatka.media/uk/category/ugol/news/kabinet-ministrov-sozdal-centr-po-transformacii-ugolnyh-regionov>

EIRCENTER, 05.05.2020

Транзит російського газу через Україну скоротився на 40%

Транзит природного газу через українську газотранспортну систему (ГТС) у січні-квітні 2020 року скоротився на 40% у порівнянні з аналогічним періодом

минулого року — до 15,5 млрд кубометрів, йдеться в повідомленні «Оператора ГТС України».

Разом з тим відзначається, що з початку 2020 року потужності для транзиту газу з РФ повністю оплачені російським «Газпромом» відповідно до нового транзитного контракту. Зокрема, у квітні транзит газу з РФ територією України становив 4,4 млрд куб. м, що на 1% менше, ніж за березень цього року, але на 46% менше щодо квітня 2019 року.

Довідка. Крім транзиту газу з РФ, у квітні «Оператор ГТС України» здійснив транспортування тестових обсягів блакитного пального зі Словаччини до Польщі на замовлення міжнародного трейдера в рамках нової послуги short-haul (транзит на короткі відстані). <http://eircenter.com/novunu/tranzit-rosijskogo-gazu-cherez-ukrayinu-skorotivsyia-na-40-6562>

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 12.05.2020

Україна довела запаси газу в ПХГ до 17 млрд куб. м

Запаси природного газу в підземних хранилищах (ПХГ) України по состоянию на 10 мая 2020 года составляют 17,032 млрд куб. м.

Согласно данным АО "Укртрансгаз", этот объем превышает показатель запасов на аналогичную дату 2015-19 гг. в 1,7-2 раза (на 7-8,5 млрд куб. м).

По состоянию на 1 мая 2020 года нерезиденты в режиме "таможенный склад" в ПХГ имели 1,173 млрд куб. м газа, резиденты – 1,197 млрд куб. м.

На сегодня услугами ПХГ Украины пользуются компании из Австрии, Германии, Польши, Словакии, США, Франции, Швейцарии и Эстонии.

При этом за четыре месяца текущего года доля иностранных трейдеров составляет четверть от общего объема закачанного газа в хранилища (0,551 млрд куб. м из 2,318 млрд куб. м).

В систему 12 подземных хранилищ "Укртрансгаза", 100% которого принадлежит НАК "Нафтогаз Украины", общей емкостью 31 млрд куб. м, входят Бильче-Волицко-Угерское ПХГ (17,05 млрд куб. м), Угерское (1,9 млрд куб. м), Дашавское (2,15 млрд куб. м), Опарское (1,92 млрд куб. м), Богородчанское (2,3 млрд куб. м), Краснонопартизанское (1,5 млрд куб. м), Солоховское (1,3 млрд куб. м), Олишевское (0,31 млрд куб. м), Пролетарское (1 млрд куб. м), Кегичевское (0,7 млрд куб. м), Краснопоповское (0,42 млрд куб. м), Вергунское (0,4 млрд куб. м).

<http://reform.energy/news/ukraina-dovela-zapasy-gaza-v-pkhg-do-17-mlrd-kub-m-14366>

EXPRO, 12.05.2020

Артем Компан: «Ми підтримуємо лібералізацію ринку природного газу»

Директор ТОВ «ЄГАЗ» **Артем Компан** в інтерв'ю розповів, що відбувається на ринку природного газу України та як уникнути помилок при переході від ПСО до вільного ринку та чому від відкриття ринку і чесної конкуренції виграє кінцевий споживач, який зможе обиратиме кращу ціну і кращий сервіс.

Він вважає, що на сьогодні наш ринок газу дуже ліберальний, особливо якщо порівнювати його з ринком електроенергії.

Детально ознайомитись з текстом статті можна за посиланням:

<https://expro.com.ua/statti/artem-kompan-mi-pdtrimumo-lberalzacyu-rinku-prirodnogo-gazu->

EIRCENTER, 04.05.2020

**Транзит газу: в Україні повідомили
про втрати після пуску першої черги «Турецького потоку»**

Після пуску першої черги «Турецького потоку» Україна майже повністю втратила транзит газу з Російської федерації до Туреччини, Греції та Болгарії. Про це у Facebook написав генеральний директор ТОВ «Оператор ГТС України» **Сергій Макогон**.

«На жаль, доводиться констатувати, що після запуску першої нитки „Турецького Потоку“, Україна фактично повністю втратила транзит газу з РФ до Туреччини і Південної Європи (Греції та Болгарії)», — написав він.

«Після закінчення будівництва трубопроводу в Болгарії і запуску другої нитки „Турецького Потоку“, Україна втратить ще частину транзиту, який йде до Угорщини і Сербії (до 15 млрд м3). Запуск очікується наприкінці 2020 року або на самому початку 2021 року. **Тому критично важливо не допустити закінчення будівництва „Північного Потоку-2“, так як це призведе до повної втрати транзиту вже з 2025 року.** Для України це 2,5-3 млрд доларів щорічного доходу від транзиту», — вважає він.

До цього Макогон додав, що «потенційне рішення німецького енергетичного регулятора поширити правила європейської газової директиви на ПП-2 може значно знизити рентабельність цього проекту, так як „Газпром“ зможе завантажити тільки 50% його потужності. Але нам всім не можна розслаблятися. Боротьба з ПП-2 повинна залишатися ключовим завданням не тільки для „Оператора ГТС України“, „Нафтогазу України“, але і для МЗС, і Мінекоенерго».

<http://eircenter.com/novunu/tranzit-gazu-v-ukrayini-povidomili-pro-vtrati-pislya-pusku-p-6557>

МІНЕКОЕНЕРГО, УНІАН, ТСН,
ОВОЗРЕВАТЕЛ, 11.05.2020

**Мінекоенерго розробить довготермінову концепцію розвитку вугільної галузі, -
Ольга Буславець**

Повний текст інтерв'ю в.о. Міністра енергетики та захисту довкілля **Ольги Буславець** програмі «Реальна політика» з **Євгенієм Кисельовим**, яке транслювалося 10 травня 2020 року.

<https://menr.gov.ua/news/35281.html>

♦ Антикризові заходи

УРЯДОВИЙ ПОРТАЛ, 25.05.2020

Ольга Буславець: Антикризові заходи в енергетиці вже дають результати

Антикризові заходи Уряду і Мінекоенерго в енергетичній сфері вже приносять результати і допомагають стабілізувати ситуації в галузі.

Про це йдеться у колонці в.о. Міністра енергетики та захисту довкілля **Ольги Буславець**, яка вийшла на сайті інформаційного агентства «Інтерфакс Україна».

Антикризовий енергетичний штаб під головуванням Прем'єр-міністра Дениса Шмигала затвердив перелік з 20 заходів, необхідних для стабілізації ситуації в енергетиці. Серед них: погашення заборгованості перед енергетичними підприємствами, зменшення адміністративного втручання в ринок електроенергії, підписання Меморандуму про вдосконалення системи підтримки виробників «зеленої» електроенергії.

По кожному з цих напрямів вже зроблені конкретні кроки. Щоб знизити адміністративні втручання в ринок електричної енергії Уряд запровадив проміжний механізм ПСО, який дозволить на ДП НАЕК «Енергоатом» заробити додаткові кошти, а енергоємним споживачам – отримати доступ до довгострокових контрактів на купівлю «атомної» електроенергії за прийнятними цінами.

Незабаром планується запровадити європейську модель ПСО, яка буде вже не товарною, як зараз, а фінансовою. Це дозволить державним енергогенеруючим підприємствам всю свою електроенергію продавати на ринку і отримувати за неї конкурентну ціну.

Скорочення споживання електроенергії використовується і для підвищення безпеки експлуатації АЕС. Блоки атомних станцій виводяться на ремонт, який довгий час відкладався. Виведення одних енергоблоків дозволяє дозавантажити інші, що позитивно впливає на безпечність та економічність роботи АЕС.

Щоб знизити «зелений» тариф, який наразі є надто великим для економіки, ведуться перемовини з інвесторами у «зелену» енергетику про нову модель їхньої підтримки. Домовленості з ними мають бути зафіксовані у Меморандумі, а потім – і в законодавстві. Наразі сторони близькі до компромісу з більшістю положень цього Меморандуму. Уряд прагне, щоб він був укладений добровільно, оскільки це дозволить Україні зберегти імідж держави, яка повністю виконує свої зобов'язання.

Завдяки антикризовим заходам відновлюють видобуток вугільні підприємства, люди повертаються до роботи. Через прохолодний та дощовий травень споживання електроенергії дещо перевищує прогнози, а генерація з ВДЕ – навпаки нижча. Це дозволяє збільшувати виробництво електроенергії, в першу чергу – атомними електростанціями. Також готується до ухвалення законопроекти, які дозволять покращити фінансову ситуацію енергетичних

<https://www.kmu.gov.ua/news/olga-buslavetc-antikrizovi-zahodi-v-energetici-vzhe-dayut-rezultati>

Інформація на цю тему – ЕКОНОМІЧНА ПРАВДА, 11.05.2020 [«Буславець розказала о причинах кризи в енергетиці»](#),

ДЗЕРКАЛО ТИЖНЯ, 12.05.2020 [«У Міненерго назвали причини кризи в енергетиці»](#).

ГЛАВКОМ, 11.05.2020 [«Буславець: Кризу в енергетиці спровокували адмінвтручання та імпорту електроенергії з Росії і Білорусії»](#).

Мінекоенерго, 11.05.2020 [«Мінекоенерго розробить довготермінову концепцію розвитку вугільної галузі, - Ольга Буславець»](#). Повний текст інтерв'ю в.о. Міністра енергетики та захисту довкілля **Ольги Буславець** програмі «Реальна політика» з **Євгенієм Кисельовим**, яке транслювалося 10 травня 2020 р.

УНН, 01.06.2020

У РНБО збирають пропозиції щодо врегулювання на ринку електричної енергії

Під головуванням Секретаря Ради національної безпеки і оборони України **Олексія Данілова** відбулося засідання робочої групи з проблемних питань функціонування енергетичної сфери, повідомляє УНН.

У засіданні, зокрема, взяли участь т. в. о. міністра енергетики та захисту довкілля України **Буславець О.А.**, голова НКРЕКП **Тарасюк В.В.**, заступник голови Виконавчого комітету Національної ради реформ **Ольшанський О.Я.**, т. в. о. президента ДП «НАЕК «Енергоатом» **Котін П.Б.**, директор з ринкових операцій ПрАТ НЕК «Укренерго» **Вишневський М.В.**, директор ДП «Енергоринок» **Гнатюк Ю.Л.**, директор ДП «Оператор ринку» **Євдокимов В.А.**, директор з управління ОЕС України — головний диспетчер ПрАТ НЕК «Укренерго» **Зайченко В.Б.**, експерт з енергетичних питань **Плачков І.В.**, народні депутати України.

Данілов наголосив на необхідності прийняття термінових рішень для збалансування роботи ринку електричної енергії, недопущення маніпуляцій на ньому та захисту інтересів населення держави.

За результатами засідання прийнято рішення узагальнити висловлені пропозиції та у триденний строк подати Секретареві РНБО України план конкретних заходів з подолання проблемних питань на ринку електричної енергії для доповіді Президентові України Володимирі Зеленському.

Нагадаємо, серед головних проблем енергоринку:

відкриття імпорту електроенергії з РФ та Білорусії за так званими «правками Геруса» на фоні профіциту виробництва електроенергії в Україні;

зобов'язання України перед європейськими партнерами підвищувати «зелену» енергетику та одночасно виплачувати «зеленим» інвесторам законодавчо зафіксовані тарифи;

профіцит електроенергії через падіння промисловості та попиту, зокрема у зв'язку з карантинном, що вплинуло на зміни енергобалансу, та зниження з боку «Укренерго» потужності атомної генерації.

Зазначимо, що попри зниження потужності АЕС, вона залишається домінуючою на енергоринку. За даними «Енергоатому», з початку року частка АЕС у загальному обсязі енергетики Україні становить 56,2%, а у травні АЕС виробили навіть на 11% більше, ніж передбачено прогнозом, погодженим керівником «Енергоатому».

<https://www.unn.com.ua/uk/news/1872559-u-rnbo-doruchili-zibrati-propozitsiyi-vregulyuvannya-energorinku-v-tridenniy-termin>

МІНЕКОЕНЕРГО, 28.05.2020

Обговорення заходів зі стабілізації енергетичного сектору

В.о. Міністра енергетики та захисту довкілля **Ольга Буславець** у форматі відеоконференції обговорила з **представниками Світового банку** ситуацію в енергетичному секторі України.

Сторони погодились, що на сьогодні треба визначити пріоритетні напрями співробітництва, щоб спільно працювати над покращенням ситуації в енергетичній галузі. Представники Світового банку висловили готовність найближчим часом організувати роботу в Україні «віртуальної місії», яка спільно з Міністерством опрацює першочергові заходи, які потребують підтримки з боку Банку.

<https://gordonua.com/ukr/news/money/-u-buslavets-dostatno-dosvidu-i-znan-vona-povnistju-rozumije-situatsiju-plachkov-1501501.html>

ГЛАВКОМ, 28.05.2020

Критична ситуація в енергетиці - це відповідальність НКРЕКП

НКРЕКП може стабілізувати ситуацію шляхом прийняття змін до правил роботи ринку електроенергії та інших документів, за які відповідає регулятор, - **О.Буславець**.

Основні можливості для вирішення проблем в енергетиці належать саме до компетенції НКРЕКП, - міністр.

Національна комісія, що здійснює регулювання в сфері енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП) має почати терміново розробити план для подолання кризи в енергетичній галузі країни, оскільки основні можливості для вирішення проблем належать саме до компетенції регулятора.

Про це під час селекторної наради розповіла в.о. міністра енергетики **Ольга Буславець**, зазначивши, що НКРЕКП проігнорувало поточну нараду та не займається вирішенням проблем галузі.

«Хочу звернутися до Регулятора. Потрібно терміново промоніторити, вплинути на ситуацію на ринку і вжити всіх заходів, які були напрацьовані Антикризисним штабом під головуванням прем'єр-міністра», - заявила Буславець.

<https://glavcom.ua/economics/finances/kritichna-situaciya-v-energetici-ce-vidpovidalnist-nkrekp-buslavec--683228.html>

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ, ЕУЕА, 05.05.2020

Комітет з питань енергетики та житлово-комунальних послуг провів круглий стіл на тему: «Подолання кризових явищ в українській енергетиці»

Засідання відбулося 5 травня із використанням засобів конференц-зв'язку.

У круглому столі на тему: *"Подолання кризових явищ в українській енергетиці"* взяли участь члени Комітету з питань енергетики та житлово-комунальних послуг та інші народні депутати, представники профільного міністерства, відомств, виробників та споживачів електроенергії, профільних асоціацій, міжнародних організацій, місцевої влади.

Були обговорені стан та перспективи ринку електроенергії, зокрема, вплив на ситуацію тарифів у зеленій енергетиці, необхідність зупинки ряду атомних енергоблоків через надлишок виробництва електроенергії і перспективи вугільної галузі.

Голова Комітету з питань енергетики та житлово-комунальних послуг **Андрій**

Герус поінформував, що завдання ініційованого народними депутатами круглого столу: *"Почути опис ситуації на енергоринку від його учасників і конструктивні пропозиції вирішення проблемних питань, а також, для повноти картини, представників споживачів"*.

У засіданні взяла участь в. о. Міністра енергетики та захисту довкілля України **Ольга Буславець**, яка поінформувала про ситуацію в енергетиці.

"Ми переживаємо найбільшу кризу енергетичного сектору за всю історію України, тому що ми маємо і фізичну, і паливну, і економічну розбалансованість внаслідок тих рішень, які приймалися останнім часом. Звичайно, ситуація була погіршена тим, що ми переживаємо пандемію і дуже значне скорочення споживання", - наголосила Ольга Буславець.

Також участь в роботі засідання брали: Голова НКРЕКП **Валерій Тарасюк**, член Національної комісії **Дмитро Коваленко**, т.в.о. президента ДП «НАЕК «Енергоатом» **Петро Котін**, голова Комітету **Андрій Герус**, представники Енергетичного співтовариства, проекту USAID, керівники Державної інспекції ядерного регулювання України, ПАТ "Центренерго", НЕК "Укренерго", ДТЕК, ПрАТ "Укргідроенерго", ПАТ "Донбасенерго", "Інтерпайп", мери міст Ладижин та Бурштин та інші.

З повним текстом статті можна ознайомитись за посиланням:

<http://rada.gov.ua/news/Novyny/192391.html>

Додаткова інформація – ExPro, 05.05.2020 «**Проблема фіндефіциту ВДЕ не має вирішуватися просто підвищенням тарифу на передачу – НКРЕКП**». Проблема фінансування купівлі електроенергії, виробленої з відновлюваних джерел, не має вирішуватися шляхом підняття тарифу на передачу НЕК «Укренерго», адже це викличе негативну реакцію з боку споживачів і тому мають бути напрацьовані з боку уряду та інвесторів пакетні рішення.

«Рішення мають бути пакетними. Я закликаю дійсно до пакетних рішень, щоб це не перетворилось на те, що ми поговорили, поговорили і загалом все не вирішили і тому звертаємося до регулятора: «Регулятор підніміть тариф НЕКу в 3 рази і вистачить на всіх грошей за рахунок споживачів». Це ж просто, от зараз 15 копійок, влупимо 50 копійок, я вам скажу тоді всі споживачі будуть у нас під вікнами, позупиняють виробництво і тоді не можна буде вирішити ніякі проблеми», - сказав голова НКРЕКП **Валерій Тарасюк** під час круглого столу «Подолання кризових явищ в українській енергетиці».

<https://expro.com.ua/novini/problema-fndefcitu-vde-ne-ma-virshuvatisya-prosto-pdvishennyam-tarifu-na-peredachu--nkrekp>

ExPro, 05.05.2020 «**Укргідроенерго** прогнозує виробництво у 2020р в 2 рази нижче середнього показника за минулі роки». «Середньостатистично ми виробляли 10,5 млрд кВт-год, на цей рік - у нас максимум 5,2 млрд кВт-год», - сказав генеральний директор «Укргідроенерго» **Ігор Сирота** під час круглого столу «Подолання кризових явищ в українській енергетиці», додавши, що причиною падіння рівня виробництва є історично низькі показники водності в цьому році.

Також Сирота наголосив, що зменшення виробництва «Укргідроенерго» - це не лише зменшення обсягів електроенергії в балансі, але й зменшення можливостей для регулювання в енергосистемі.

<https://expro.com.ua/novini/ukrgidroenergo-prognozu-virobnictvo-u-2020r-v-2-razi-nijche-serednogo-pokaznika-za-minul-roki>

ДЗЕРКАЛО ТИЖНЯ, 04.05.2020

СБУ пропонує прискорити перехід до "зелених аукціонів"

СБУ у листі спікеру Ради Дмитру Разумкову пропонує: прискорити перехід до "зелених аукціонів"; надати оператору системи передачі додаткові можливості для забезпечення операційної безпеки ОЕС; заборонити видачу техумов для підключення до енергосистеми об'єктів ВДЕ, які перешкоджають видачі потужностей діючими видами генерації.

<https://dt.ua/ECONOMICS/sbu-proponuye-priskoriti-perehid-do-zelenih-aukcioniv-346654.html>

КОСАТКАМЕДІА, 11.05.2020

Лебідь, рак і щука: як енергетики домовлялися з кризи виходити**Яніна Ткачук**

В українській енергетиці накопичився такий віз проблем, що експерти почали говорити про ймовірний колапс та про запровадження надзвичайного стану. Втім, без електроенергії поки що ніхто не сидить, та й не замерзаємо, хоча весна не така й тепла, як хотілось би. Однак у профільних держорганах проблему розуміють і до колапсу доводити не хочуть. Принаймні, з такою метою зібралися на круглий стіл, ініційований Комітетом ВРУ з питань енергетики та житлово-комунального господарства – щоб проговорити шляхи виходу зі складної ситуації. Називався захід «Подолання кризових явищ в українській енергетиці».

Участь у цьому майже 5-годинному марафоні взяли представники головних учасників ринку, Регулятор, Мінекоенерго та чимале коло зацікавлених, аж до водоканалів та мерів міст. І все б добре, якби не ситуація «лебідь, щука і рак». Що сталося і що робити?

Детально з текстом статті можна ознайомитись за посиланням:

<https://kosatka.media/uk/category/blog/news/lebed-rak-i-shchuka-kak-energetiki-dogovarivalis-iz-krizisa-vyhodit>

EIRCENTER, 06.05.2020

**У Мінекоенерго вирішили,
як не платити неустойку виробникам «зеленої» енергетики**

Міністерство енергетики та захисту довкілля вважає за доцільне в умовах профіциту електроенергії обмежувати виробництво на АЕС, щоб не оплачувати неустойку виробникам електроенергії з відновлюваних джерел. Про це на круглому столі «Подолання кризових явищ в українській енергетиці» сказала в. о. міністра енергетики і захисту довкілля **Ольга Буславець**, повідомляє пресслужба Мінекоенерго.

«Ми повинні розуміти — якщо ми не зменшуємо виробництво атомної енергії, ми повинні сплачувати і за атомну генерацію, яка була б надлишковою та створювала небаланси в енергосистемі, і одночасно платити за обмеження виробництва з відновлюваних джерел. Орієнтовна ціна таких рішень — це додаткові 4 млрд гривень за невідпущену виробниками з ВДЕ електричну енергію», — зазначила Буславець.

Крім того, за її словами, навіть за таких обмежень ВДЕ атомні енергоблоки були б недовантажені та працювали б у режимі добового регулювання, який

небезпечний для їх експлуатації.

«У країні немає попиту на цю „базову“ електроенергію. Свідченням цього є значні обмеження обсягів виробництва електроенергії на АЕС за командою оператора системи передачі, які мали місце впродовж останніх 5 місяців. Зокрема: в січні — понад 50 млн кВт-год; у лютому — понад 100 млн кВт-год; у березні — 350 млн кВт-год; у квітні — близько 800 млн кВт-год; у травні — вже понад 200 млн кВт-год. Отже, ще до затвердження оновленого прогнозного балансу обмеження атомної генерації, які застосовувались НЕК „Укренерго“ для забезпечення балансової надійності енергосистеми, склали понад 1,3 млрд кВт-год», — прокоментували в міністерстві.

При цьому, за даними Мінекоенерго, у квітні нинішнього року такі обмеження становили понад 12% від планового виробітку АЕС.

Паралельно з обмеженням АЕС міністерство продовжує дискусії з інвесторами щодо перегляду чинної моделі «зеленого тарифу» та налаштоване на швидке і результативне завершення цього діалогу...

<http://eircenter.com/novunu/u-minekoenergo-virishili-yak-ne-platiti-neustojku-virobnikam-6578>

ОВОЗРЕВАТЕЛ, УКРАЇНСЬКІ НОВИНИ,
АПОСТРОФ, 07.05.2020

В Україні технічно неможливо збільшити частку атомної енергетики, – Котко

"Зараз гарного рішення, тим більше такого, яке влаштувало б усіх, немає взагалі. Зараз може бути тільки пошук найкращого з того поганого, що у нас залишилося. Тому я думаю, що міністерство в цілому саме так і підходило, саме таке рішення знайшло, що стосується енергобалансу. Урізало всіх, кого можна урізати", - сказав голова "Першої енергетичної асоціації України" **Василь Котко**.

Він звернув увагу, що останнім часом рівень споживання електроенергії суттєво знизився, і за таких умов технічно неможливо збільшувати частку атомної енергетики в енергосистемі.

"Проблема, ви знаєте, наша полягає в тому, що упало споживання, а виробництво у нас і вугілля багато, станції, мабуть, і на чверть не завантажені, теплові станції. І зелена енергетика у нас, набудували більше, ніж може наша система прийняти. І хотілося б, щоб атомні станції працювали ще більше, бо найдешевша і екологічно чиста електроенергія... Але зробити так технічно неможливо. Просто технічно неможливо", - зазначив Котко.

<https://www.obozrevatel.com/ukr/economics/tehnichno-nemozhливо-zbilshiti-chastku-atomnoi-energetiki-kotko.htm>

ЕНЕРГЕТИЧНИЙ ФРОНТ, 14.05.2020

Катастрофічний кризовий стан в енергетиці.

Нардеп назвала відповідальних

Українська енергетика переживає одну з найбільших криз в історії країни через відновлення імпорту електроенергії з Росії та Білорусії. Масштабну кризу в енергетиці спричинив імпорт російського струму, який відновили завдяки поправці голови енергетичного комітету Верховної Ради **Андрія Геруса**. Про це заявила народний депутат України, член комітету Верховної Ради з питань енергетики та

житлово-комунальних послуг **Вікторія Гриб** в ефірі телеканалу «Прямий».

«95% зараз вугільної промисловості просто стали, вони не працюють. Ми бачимо, теплоелектростанції також своїх працівників виводять зараз у простій. Ми бачимо великі неплатежі зараз, заборгованість і атомній генерації, і тепловій генерації, і зеленій генерації. **Якщо так буде продовжуватися, ми ж розуміємо, у нас система просто не витримає і будуть блекаути**», – сказала Гриб.

Нагадаємо, раніше народний депутат України, голова Незалежної профспілки гірників України **Михайло Волинець** заявив, що Андрій Герус за півроку знищив енергобезпеку країни, а пролобійований ним імпорту російського вугілля та електроенергії остаточно зруйнували вітчизняний енергетичний комплекс.

В квітні перший заступник голови Комітету ВРУ з питань енергетики та ЖКП **Олексій Кучеренко** заявив, що аналогічно до запровадження в Україні заходів карантину, потрібно негайно почати реалізацію заходів для подолання критичного стану в сферах енергетики та комунальних послуг, для чого серед інших заходів у своєму зверненні пропонує Верховній Раді України надати правову оцінку роботи Андрія Геруса на посаді голови Комітету.

<https://efront.in.ua/gov/katastrofichnyj-kryzovyj-stand-v-energetyczi-nardep-nazvala-vidpovidalnih/>

Інформація на цю тему – Главком, 13.05.2020 «Катастрофічний кризовий стан в енергетиці. Нардеп назвала відповідальних».

<https://glavcom.ua/economics/finances/katastrofichniy-krizoviy-stand-v-energetici-nardep-nazvala-vidpovidalnih-679729.html>

МІНЕКОЕНЕРГО, 13.05.2020

Комітет Верховної Ради з питань енергетики та житлово-комунальних послуг підтримав план заходів Антикризового штабу

Комітет Верховної ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг підтримав план заходів Антикризового енергетичного штабу, які вживаються Міністерством енергетики та захисту довкілля для подолання кризи енергетичній галузі.

У засіданні комітету в режимі відеоконференції взяли участь прем'єр-міністр, голова Антикризового енергетичного штабу **Денис Шмигаль** та виконуюча обов'язки міністра енергетики та захисту довкілля **Ольга Буславець**.

Голова уряду та в.о. міністра відповіли на запитання народних депутатів стосовно окремих антикризових заходів, передбачених цих планом.

Зокрема члени комітету отримали вичерпні пояснення щодо оновленого прогнозного балансу електроенергії, який передбачає пропорційне скорочення виробництва усіма видами генерації, поточної ситуації в вугільній галузі та заходів з підготовки меморандуму з інвесторами щодо рівня «зеленого» тарифу.

<https://menr.gov.ua/news/35302.html>

ЦЕНЗОР.НЕТ, OBOZREVATEL, DELO.UA, 12.05.2020

Профильный комитет ВР поддержал решение Антикризисного энергетического штаба о выводе энергетики из кризиса

На заседании, которое проходило в режиме видеоконференции, присутствова-

ли все члены комитета. После общения с премьер-министром **Денисом Шмыгалем** и и.о. министра энергетики и защиты окружающей среды **Ольгой Буславец**, большинство присутствующих поддержали решение Антикризисного штаба.

29 апреля прошло первое заседание Антикризисного энергетического штаба. Для вывода энергетики из кризиса Минэкоэнерго утвердило новый энергобаланс и предложило ряд антикризисных мер.

https://censor.net.ua/news/3195047/profilnyyi_komitet_vr_podderjal_reshenie_anti_krizisnogo_energeticheskogo_shtaba_o_vyvode_energetiki

Додаткова інформація на цю тему – Мінекоенерго, Урядовий портал, УНН, Телеграф, 19.05.2020 **«Відбулося друге засідання Антикризового енергетичного штабу»**. 19 травня, у Кабінеті Міністрів відбулося друге засідання Антикризового енергетичного штабу під головуванням Прем'єр-міністра України **Дениса Шмигала**, за участю в.о. Міністра енергетики та захисту довкілля **Ольги Буславець**, представників інших ЦОВВ та керівників енергетичних компаній.

Ольга Буславець розповіла, як виконуються рішення Антикризового енергетичного штабу, затвержені на першому засіданні, та на яких напрямках потрібно рухатися швидше... <https://menr.gov.ua/news/35342.html>

♦ *Міжнародне співробітництво. Перспективи*

МІНЕКОЕНЕРГО, 22.05.2020

Ольга Буславець обговорила з Секретаріатом Енергетичного Співтовариства питання стабілізації ситуації в енергетиці

В.о. Міністра енергетики та захисту довкілля **Ольга Буславець** провела відеоконференцію з директором Секретаріату Енергетичного Співтовариства **Янезом Копачем** і обмінялася з ним думками стосовно питань поточної співпраці та шляхів стабілізації ситуації в енергетичній сфері.

Ольга Буславець подякувала Секретаріату Енергетичного Співтовариства за підтримку України на шляху створення повноцінного ринку електроенергії відповідно до енергетичного законодавства ЄС: «Я впевнена, що тільки повне приведення українського законодавства у відповідність з європейськими нормами та стандартами створить сприятливі умови інтеграції енергетичних ринків України та ЄС».

Також Міністр подякувала Янезу Копачу за рекомендації та зауваження, надіслані Енергетичним Співтовариством до постанови, яким Кабінет Міністрів України частково змінив Порядок проведення електронних аукціонів з продажу електроенергії за двосторонніми договорами.

В.о. Міністра запевнила директора Секретаріату Енергетичного Співтовариства, що вона повністю розділяє позицію Енергетичного Співтовариства щодо запровадження фінансового механізму покладання спеціальних обов'язків на ринку електроенергії. І усі пропозиції, надані Співтовариством, будуть опрацьовані в рамках Робочої групи з розробки фінансової моделі ПСО, яка створена за участі представників КМУ, Мінекоенерго, НКРЕКП, НАЕК «Енергоатом», ПрАТ «Укргідроенерго», НЕК «Укренерго», Товарної Біржі «Українська енергетична біржа», ДП «Гарантований покупець», USAID та Федерації роботодавців ПЕК.

<https://menr.gov.ua/news/35371.html>

УРЯДОВИЙ ПОРТАЛ, МІНЕКОЕНЕРГО, 18.05.2020

Ольга Буславець обговорила з Послом Німеччини перспективи співробітництва

В.о. Міністра енергетики та захисту довкілля **Ольга Буславець** провела зустріч з Надзвичайним і Повноважним Послом Німеччини в Україні **Анкою Фельдгузен**, під час якої сторони обговорили актуальні питання і перспективні напрями співробітництва.

Посол привітала Ольгу Буславець з призначенням на посаду і побажала успіхів у роботі, з приємністю відзначивши, що очільницею такого важливого Міністерства стала жінка.

Ольга Буславець повідомила Посла про заходи Уряду і Міністерства зі стабілізації ситуації в енергетичній сфері, прогрес у переговорах з інвесторами у відновлювані джерела енергії і функціонування ринку електроенергії. Вона запевнила, що урядовці роблять усе можливе, щоб Україна зберегла імідж інвестиційно привабливої країни, яка повністю виконує свої зобов'язання.

Анка Фельдгузен зазначила, що Німеччина зацікавлена в реалізації в Україні пілотного проекту, спрямованого на подальшу трансформацію вугільних регіонів.

Ольга Буславець запросила представників Німеччини долучитися до роботи Координаційного центру з трансформації вугільних регіонів, створеного Урядом 13 травня. Сторони домовилися про поглиблення стратегічного енергетичного партнерства між країнами.

<http://www.kmu.gov.ua/news/olga-buslavec-obgovorila-z-poslom-nimechchini-perspektivi-spivrobotnictva>

УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИКА, 05.05.2020

USAID надасть експертну допомогу в удосконаленні механізму ПСО

USAID надасть Мінекоенерго експертну допомогу в удосконаленні механізму ПСО та умов підтримки виробництва електричної енергії з відновлюваних джерел.

"Я хочу почути, над якими питаннями проєкт працює і як ми можемо підвищити результативність нашої взаємодії й ефективність напрацьованих рішень", - сказала т.в.о. міністра **Ольга Буславець**. В USAID підтвердили, що нададуть міністерству свої моделі і результати розрахунків щодо переходу від товарного до фінансового механізму ПСО.

"Ми проводили розрахунки впливу умов реструктуризації "зеленого" тарифу та реалізації інших заходів на дефіцит кошторису "Гарантованого покупця" і готові надати свої напрацювання Мінекоенерго", - сказав керівник проєкту USAID "Енергетична безпека" **Дін Уайт**.

<http://ua-energy.org/uk/posts/usa-id-nadast-ekspertnu-dopomohu-v-udoskonalenni-mekhanizmu-pso-minekoenerho>

EENERGY.MEDIA, 03.05.2020

Мировая энергетическая система переживает крупнейший шок за 70 лет

Мировая энергетическая система из-за пандемии COVID-19 оказалась в очень сложном положении. Международное энергетическое агентство (МЭА) выпустило очередной доклад о состоянии и перспективах глобального энергетического сектора в 2020 году «Global Energy Review». Очевидно, сейчас всё вертится вокруг пандемии Covid-19, и Агентство громко заявило, что она **«представляет собой крупнейший шок для мировой энергетической системы за более чем семь десятилетий»**.

Нынешнее падение спроса должно затмить последствия финансового кризиса 2008 года и привести к рекордному ежегодному сокращению выбросов углерода почти на 8%.

В общем-то уже не является новостью, что в условиях нынешнего беспрецедентного кризиса в экономике и здравоохранении **«резко падает спрос почти на все основные виды топлива, особенно на уголь, нефть и газ»**.

Мировая энергетическая система оказалась в тяжелейшем положении.

В то же время отмечается, что выработка электроэнергии на основе ВИЭ растёт, соответственно, меняются пропорции энергетических балансов. «Пока еще слишком рано определять долгосрочные последствия, но энергетическая отрасль, которая выйдет из этого кризиса, будет значительно отличаться от той, которая была раньше», — говорит глава МЭА **Фатих Бироль**.

В докладе прогнозируется, что спрос на энергоносители в 2020 году упадет на 6% — в семь раз больше, чем после мирового финансового кризиса 2008 года. В абсолютном выражении снижение беспрецедентно — словно из мировой статистики полностью вычеркнули Индию, третьего по величине потребителя энергии в мире.

Ожидается, что в странах с развитой экономикой произойдет наибольшее снижение: спрос в Соединенных Штатах снизится на 9%, а в Европейском союзе — на 11%. МЭА обнаружило, что каждый месяц мирового карантина на уровнях, наблюдавшихся в начале апреля, снижает годовой мировой спрос на энергию примерно на 1,5%.

В 2020 году спрос на электроэнергию в мире сократится на 5%, что является самым большим падением со времен Великой депрессии в 1930-х годах.

В то же время карантинные меры приводят к росту доли низкоуглеродных источников электричества, включая солнечную, ветровую энергетику, ГЭС и мирный атом. В 2019 году они впервые обошли уголь, а в нынешнем году их доля достигнет 40% мирового производства электроэнергии.

Эта тенденция влияет на потребление электроэнергии, вырабатываемой из угля и природного газа, которая все больше оказывается зажата между низким общим спросом на электроэнергию и увеличением производства возобновляемых источников энергии. ...совокупная доля газа и угля в мировом энергетическом балансе должна снизиться на 3 процентных пункта в 2020 году до уровня, невиданного с 2001 года.

Особенно сильно пострадает уголь. Прогнозируется, что его мировое потребление упадет на 8% в 2020 году. Производство электроэнергии из угля должно снизиться более чем на 10% в текущем году.

После 10 лет непрерывного роста потребление природного газа может снизиться на 5% в 2020 году. Это будет самое большое падение потребления в годовом исчислении за всю историю отрасли.

Потребление нефти может снизиться на 9% и вернуться к уровню 2012 года.

Предполагается, что возобновляемые источники энергии станут единственным сектором, который будет расти в 2020 году, и их доля в мировом производстве электроэнергии, согласно прогнозам, вырастет «благодаря приоритетному доступу к сетям и низким эксплуатационным расходам».

Причём, как мы видим на графике, «новые ВИЭ» (солнечная и ветровая энергетика) сохраняют весьма высокие темпы роста. В ветроэнергетике они останутся на уровне двух предшествующих годов, а в солнечной фотоэлектрической энергетике составят весомые 16%.

Выработка атомной энергетики в 2020 году снизится на 3% по сравнению с рекордно высоким уровнем, достигнутым в 2019 году.

В результате отмеченных тенденций — главным образом из-за снижения использования угля и нефти — глобальные выбросы CO₂, связанные с энергетикой, в 2020 году сократятся почти на 8%, достигнув самого низкого уровня с 2010 года.

«Снижение глобальных выбросов в результате преждевременной смерти и экономической травмы абсолютно не радует», — отмечает Бироль. «И, если как после финансового кризиса 2008 года всё останется как прежде, мы, скорее всего, увидим резкий рост выбросов по мере улучшения экономических условий. Но правительства могут извлечь уроки из нынешнего опыта, поставив технологии чистой энергии... в основу своих планов по восстановлению экономики.

Инвестирование в эти области может создать рабочие места, сделать экономику более конкурентоспособной и направить мир к более устойчивому и более чистому энергетическому будущему».

<https://eenergy.media/2020/05/03/mirovaya-energeticheskaya-sistema-perezhivaet-krupnejshij-shok-za-70-let-mea/>

EXPRO, 14.05.2020

«Укренерго» планує влітку провести тестування блоків АЕС для інтеграції в ENTSO-E

НЕК «Укренерго» планує влітку цього року провести тестування енергоблоків АЕС на предмет їх вимогам для подальшої інтеграції в енергосистему континентальної Європи ENTSO-E. Про це 14 травня під час прес-конференції т. в. о. голови «Укренерго» **Володимир Кудицький**.

«Цього літа ми плануємо відтестувати блоки атомних електростанцій. У цьому напрямі у нас дуже тісна взаємодія з «Енергоатомом», - сказав він.

Також Кудицький висловив сподівання, що в рамках процесу інтеграції в ENTSO-E в цьому році відбудеться сертифікація «Укренерго».

За його словами, європейська сторона має в першій половині 2021р дати свій висновок щодо можливості інтеграції української енергосистеми в ENTSO-E.

<https://expro.com.ua/novini/ukrenergo-planu-vltku-provesti-testuvannya-blokv-aes-dlya-ntegrac-v-entso-e>

МІНЕКОЕНЕРГО, 14.05.2020

Мінекоенерго і USAID обговорили реалізацію проєкту «Енергетична безпека»

Заступник міністра енергетики та захисту довкілля **Олексій Рябчин** обговорив з представниками USAID та команди проєкту «Енергетична безпека» поточні та перспективні напрями співробітництва.

Олексій Рябчин розповів про заходи, які вживає Міністерство і Уряд для стабілізації енергетичного сектору України. Він наголосив, що крім питань енергетичної безпеки, яка є складовою економічної безпеки держави в цілому, останнім часом все більш важливою стає кібернетична безпека.

Виконуюча обов'язки Директора місії USAID в Україні **Сюзан Кутор** зазначила, що уряд США приділяє значну увагу питанням кібербезпеки, що може стати ще одним напрямом співробітництва Мінекоенерго та USAID.

<https://menr.gov.ua/news/35313.html>

UAENERGY, 14.05.2020

Депутат Європарламенту: «Ігорь Коломойский и Андрей Герус тормозят реформы в энергосекторе Украины»

Такое заявление **Виола фон Крамон** сделала во время экспертной онлайн-дискуссии "Реформа рынка электроэнергетики: на кону?", Организованной немецким фондом Генриха Белля, на которой обсуждались текущее развитие в украинском электроэнергетическом секторе и ход согласованных с ЕС реформ.

«Как политик я вижу огромное негативное влияние **Игоря Коломойского** и **Андрея Геруса**, который присоединился к анти-зеленому штабу в Украине, на ход реформ в украинском энергосекторе. Со стороны парламента часто ощущается

сильное лобби против прогрессивных реформ, направленных на децентрализацию и декарбонизации энергетики. И это не тот контекст, в котором можно говорить о стратегии имплементации зеленой генерации или европейской Зеленой Соглашения ближайшее время ", - отмечает госпожа фон Крамон.

Нет комплексного подхода к решению кризиса со стороны Украины: ни видения, ни стратегии, только систематизированные шаги и движение в другую сторону от настоящего зеленого перехода. И я не уверена, что даже влияние со стороны Европейского Союза, или делегации ЕС в Украине, или Еврокомиссии сможет изменить что-то в этой ситуации.

<https://uaenergy.com.ua/post/33180/deputat-evroparlamenta-igorj-kolomoyskiy-i-andrey-gerus-tormozyat-reformy-v-energosektore-ukrainy>

♦ **Тарифна політика – плани, здобутки, помилки**

УНІАН, 24.05.2020

Тарифи на світло пропонують підвищити з 1 жовтня

Мінекоенерго пропонує скасувати пільгову ціну для населення за перші 100 кВт·год з 1 жовтня цього року. Це означає, що для пересічних споживачів на перші 100 кВт тариф становитиме не 90 копійок, як нині, а 1,68 грн.

<https://www.unian.ua/economics/energetics/zelena-energetika-tarifi-na-svitlo-proponuyut-pidvishchiti-z-1-zhovtnya-novini-sogodni-11009114.html>

ГОЛОС.UA, 06.05.2020

Решений о повышения стоимости электроэнергии не принималось

Электроэнергия в Украине дорожать не будет, несмотря на распространяемые слухи. Об этом в комментарии сообщил директор специальных программ НТЦ «Психея» Геннадий Рябцев.

<http://golos.ua/i/749114>

НАК «НАФТОГАЗ УКРАЇНИ», 22.05.2020

Ціна газу для населення у травні знижена на 21%

У травні 2020 року оптова ціна на природний газ для потреб населення, виробників тепла та інших захищених споживачів, яким НАК «Нафтогаз України» постачає газ в рамках публічних спеціальних обов'язків (ПСО), знизилась до 2,3 грн за кубометр (без врахування ПДВ, націнки газзбутів та витрат на транспортування газу магістральними і розподільними трубопроводами). Це на 21% менше порівняно з квітнем 2020 року.

Загалом, з початку року ціна ПСО знизилась на 51%, порівняно з аналогічним періодом минулого року падіння вартості газу сягнуло 62%.

<http://www.naftogaz.com/>

EXPRO, 25.05.2020

НКРЕКП прогнозує розділення тарифів на транспортування та постачання е/е для населення

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг прогнозує розділення тарифів на транспортування та постачання електроенергії для населення, за аналогією розділення тарифів на газ з 1 січня 2020 р.

<https://expro.com.ua/novini/nkrekp-prognozu-rozdlennya-tarifv-na-transportuvannya-ta-postachannya-ee-dlya-naseleण्या>

ГЛАВКОМ, 04.05.2020

У запроваджені ринкових цін струму для населення потрібна етапність

Держава має забезпечити умови для підвищення рівня доходів населення та збереження потужностей енергетичних підприємств, - парламентар.

Запроваджувати ринкові ціни на електроенергію для населення необхідно в кілька етапів, щоб громадяни мали спроможність сплачувати за спожитий струм.

Про це заявив народний депутат, голова Незалежної профспілки гірників України **Михайло Волинець**.

Нагадаємо, раніше Голова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики і комунальних послуг, **Валерій Тарасюк** заявляв, що в середньостроковій і довгостроковій перспективі немає альтернативи вирівнюванню цін на електроенергію для населення та підприємців, і ціни на струм для населення неминуче зростуть.

У свою чергу засновник групи енергетичних компаній «Західнадрасервіс» **Зиновій Козицький** зазначив, що ціна на електроенергію для населення має стати ринковою, як це відбулось раніше з ціною на газ, а соціально незахищені верстви мають отримувати субсидії.

Повний текст читайте тут:

<https://glavcom.ua/economics/finances/u-zaprovadzheni-rinkovih-cin-strumu-dlya-naseleण्या-potribna-etapnist-nardep-677657.html>

ГОЛОС УКРАЇНИ, 14.05.2020

Новий ринок електроенергії — виклики та перспективи

Олег Супрун

Із 1 січня 2019 року в Україні почав діяти роздрібний ринок електричної енергії. Повномасштабний запуск нової моделі оптового ринку стартував 1 липня 2019 року.

Запуск Нового ринку — це зобов'язання України в рамках імплементації Третього енергопакета ЄС. Також обов'язковими умовами були співпраця з МВФ та отримання макрофінансової допомоги (500 млн євро) від ЄС у 2019 році.

Реформа ринку електроенергії полягає у тому, що формування ціни на електричну енергію передбачається як на товар. Встановлення тарифів для непобутового (промислового) споживача повинно відбуватися на основі попиту та пропозиції.

Нова модель ринку електроенергії розподіляє компанії на такі, що генерують електроенергію, такі, що її транспортують, а також продають безпосередньо споживачу. Відокремлення діяльності з розподілу та постачання електроенергії позбавило можливості обленерго розподіляти електроенергію та постачати її споживачам самостійно.

Сьогоднішні тенденції свідчать про те, що ринок справді починає змінюватися внаслідок впливу чинників попиту і пропозиції. Водночас не варто забувати, що чималу роль у формуванні нинішніх ринкових цін відіграють не лише об'єктивні фактори, а й зацікавлені особи, пов'язані з цим бізнесом...

Протягом перших місяців функціонування нового ринку електричної енергії постачальники і кінцеві споживачі зіткнулися з певними проблемами. Так відбулося збільшення вартості електроенергії для кінцевих споживачів (підприємств).

Виник також дефіцит електроенергії. Причиною дефіциту, як вважають самі постачальники, могло стати те, що генеруючі компанії не бажають постачати електроенергію за низьким тарифом...

За визначенням **Анатолія Ціпцюри**, ветерана енергетики, сьогоднішня державна тарифна політика в електроспоживанні є недалекоглядною, підтвердженням чому є скасування «нічного» тарифу для юридичних осіб.

Через це вони втратили мотивацію споживати електроенергію під час

нічного мінімуму навантажень, коли основна генерація — атомні й теплові електростанції, працюючи в базовому режимі, виробляють її практично вхолосту.

Результат таких дій відчуло на собі очолюване автором підприємство. Так, СТОВ АФ ім. Т. Г. Шевченка перевело свій офіс на електричне опалення взимку та здійснювало розрахунок за спожиту електроенергію за «нічним» тарифом з 2018 року. З 1 січня 2019 року «нічний» тариф для підприємства було скасовано всупереч договірним зобов'язанням та здійснюється нарахування по новому. Незважаючи на те, що споживання електроенергії на обігріві офісу зменшилося на 20%, нарахування збільшилися майже на третину: з 50,6 тис. грн до 70,2 тис. грн, і це з площі лише 350 кв. м.

А що говорити тоді про великі промислові об'єкти...

Фактично, хоча підвищення ціни нині не стосується побутових споживачів, вони все одно платять за це підвищення, коли купують хліб чи користуються водою тощо.

З нового року тарифи на розподіл також зросли приблизно вдвічі через необхідність купувати всю електроенергію для виробничо-технологічних витрат на ринку «на добу наперед», а не за низькими тарифами АЕС та ГЕС через «Гарантованого покупця», як це було в 2019 році.

Зміна тарифів на розподіл призведе до подорожчання електроенергії постачальників за вільними цінами, приєднаних до електромереж обленерго.

Такі чи то непрофесійні чи навпаки занадто «професійні» дії призвели до того, що оптові ціни електроенергії в Україні є найвищими в Європі, так, наприклад, середні ціни на кінець березня 2020 року в євро за

1 МВт/год становили в Україні 43,87, а в Фінляндії — 20,38, Естонії — 24,2, Латвії — 24,2, Литві — 24, Нідерландах — 24,74, Польщі — 37,31, Бельгії — 24,02, Словаччині — 25,47, Чехії — 25,39, Румунії — 29,66.

Відповідно в Європі працюють закони економіки і ринку — коли падає попит, ціна падає аналогічно, але в Україні чомусь ці закони не працюють.

Конкуренція в умовах ринкової системи невпинно рухає прогрес.

Міжгалузева конкуренція — це конкуренція підприємств різних галузей, які випускають різні товари. Через різні умови виробництва у галузях підприємці за однакових витрат капіталу отримують неоднакову масу продукту...

<http://www.golos.com.ua/article/330785>

LB.UA, 13.05.2020

Союз предпринимателей призывает Кабмин прекратить нерыночное ценообразование на рынке электроэнергии

97 депутатов Верховной Рады, среди которых глава Комитета по вопросам финансов, налоговой и таможенной политики **Данил Гетманцев** и глава Комитета по вопросам энергетики **Андрей Герус**, обратились к премьер-министру **Денису Шмыгалю** с просьбой принять меры по недопущению снижения доли электроэнергии АЭС в структуре генерации и пересмотреть прогнозный баланс объединенной электроэнергосистемы страны.

https://lb.ua/economics/2020/05/13/457393_soyuz_predprimateley_prizivaet.html

Додаткова інформація на цю тему – Спілка українських підприємців, УНІАН, 12.05.2020 [«Обмеження роботи АЕС може зірвати плани щодо виходу](#)

України з кризи – Спілка українських підприємців».

ICTV, Факти, Минпром, Дело.ua, 12.05.2020 **«Як зростання цін на електрику вбиває промисловість та хто це має зупинити».**

ЛІГАБІЗНЕС, 05.05.2020

"Зеленая" енергетика контролюрует четверть денежного оборота энергорынка

Возобновляемая энергетика (ВИЭ) контролирует порядка 26% всего денежного оборота рынка электроэнергетики. Об этом сообщил член Национальной комиссии, осуществляющей регулирование в сферах энергетики и коммунальных услуг (НКРЭКУ) **Дмитрий Коваленко**.

По его словам, за 2019 год "зеленая" генерация в Украине выросла на 11,6%. Общую мощность ВИЭ на 22 апреля 2020 года регулятор оценивает в 7117 МВт. Еще 1000 МВт, по информации ГП Гарантированный покупатель, планируется ввести до июля, добавил Коваленко.

"В целом, если ничего не делать, у нас выльется более 18 000 МВт [если запустятся все "зеленые" электростанции, подписавшие pre-PPA]. Уже на сегодняшний у нас потенциально могут возникнуть дни, когда некоторые часы будут закрываться только "зеленой" энергетикой, - сказал он 5 мая на круглом столе с народными депутатами.

Минэкономэнерго обещает в ближайшее время снизить так называемый "зеленый" тариф, по которому работают возобновляемые источники энергии.

<https://biz.liga.net/ekonomika/tek/novosti/zelenaya-energetika-kontroliruet-chetvert-denezhnogo-oborota-energorynka>

ГЛАВКОМ, 06.05.2020

Міністр економіки заявив, що інформація про високі ціни струму для промисловості не відповідає дійсності

Міністр розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства **Ігор Петрашко** стверджує, що ринок електроенергії в Україні побудований досить специфічно, тут треба балансувати також цінами для населення.

«Ціни мають циклічний досить характер. Не можна висмикнути одну точку якусь на презентації і сказати, що ціни ростуть. Уряд реагує зараз на ці питання абсолютно правильно. Їх вирішити за тиждень, за два неможливо. Є законодавчо врегульовані діяльність і енергоринку, і все інше», - зазначив Петрашко.

Раніше екзаступник міністра енергетики та вугільної промисловості України, експерт енергетичних ринків **Сергій Чех** заявив, що в Україні ціни на електроенергію для промисловості знизились настільки, що часом навіть не покривають собівартість її виробництва, а енергетика знаходиться в кризовій ситуації.

Повний текст читайте тут:

<https://glavcom.ua/economics/finances/ministr-ekonomiki-zayaviv-shcho-informaciya-pro-visoki-cini-strumu-dlya-promislovosti-ne-vidpovidaje-diysnosti-678118.html>

♦ **Криптовалюта та АЕС**

Энергореформа, Мінекоенерго, Українська Енергетика, УНІАН, 06.05.2020

Минэкоенерго: Майнинг криптовалют –

один из современных инструментов устранения профицита электроэнергии

Устранение проблем с профицитом электрической энергии через так называемый "майнинг криптовалют" позволит как сохранить гарантированную нагрузку на АЭС, так и привлечь дополнительные средства.

"Можем реально трансформировать "пассив" в "актив". Имеем профицит атомной генерации. Один из современных инструментов использования избыточной электроэнергии – перенаправление ее на майнинг криптовалют. Это не только позволяет сохранить гарантированную нагрузку на АЭС, но и даст возможность предприятиям привлечь дополнительные средства", – говорится в сообщении на сайте Министерства энергетики и защиты окружающей среды.

В министерстве считают, что решение проблемы с профицитом э/э за счет майнинга криптовалют, открывает путь к принципиально новой экономике и новым подходам. При этом, Минэкоенерго уточняет, что в настоящее время рассматривается возможность создания рядом с АЭС центров обработки данных (ЦОД).

"В "Энергоатоме" был разработан пилотный проект по присоединению потребителей ЦОД мощностью до 1000 МВт к электрическим сетям, с выделением первой очереди 30 МВт, в городе-спутнике Запорожской АЭС Энергодаре", – указано в сообщении.

Проект предусматривает создание новой инфраструктуры выдачи мощности ОРУ-750 кВ ЗАЭС для долгосрочных поставок электроэнергии для обеспечения потребностей ЦОД, отмечают в министерстве, указывая при этом, что в перспективе подобные проекты могут выйти на самоокупаемость, а также реализацию ранее обозначенных президентом Украины **Владимиром Зеленским** целей по диджитализации.

В свою очередь, НАЭК "Энергоатом" сообщил на своем сайте, что помимо проекта с Запорожской АЭС, рассматривает возможность строительства поблизости Ривненской станции ЦОД мощностью до 50 МВт с дальнейшим ее наращиванием свыше 200 МВт.

"Благодаря реализации соответствующих проектов компания рассчитывает обеспечить выдачу мощности атомных электростанций в режиме диспетчерского ограничения за счет гарантированной нагрузки со стороны ЦОД", – указано в сообщении.

Компания уточняет: за счет возможности гибко изменять объемы потребления ЦОД можно использовать их для маневренности и балансирования энергосистемы. В качестве примера приведен канадский центр Alberta Electric System Operator, который является участником рынка э/э и вспомогательных услуг в провинции Альберта.

Реализация подобных проектов позволит создать предпосылки для запуска и развития в Украине рынка виртуальных активов.

Генкомпания заявляет, что имеет возможности для решения всех технических вопросов связанных со строительством ЦОД, однако усматривает сложности в связи с отсутствием разрешения для АЭС на реализацию э/э по прямым договорам (с

установлением соответствующего тарифа "прямого подключения" на электроэнергию). Данный вопрос, подчеркивает НАЭК, требует законодательного урегулирования.

<http://reform.energy/news/minekoenergo-mayning-kriptoalyut-odin-iz-sovremennykh-instrumentov-ustraneniya-profitsita-elektroenergii-14315>

Додаткова інформація на цю тему – ТСН, 06.05.2020 «Майнігом хочуть зменшити профіцит електроенергії». Міністерство енергетики та захисту довкілля запропонувало "Енергоатому" розглянути можливість майнінгу криптовалюти. В.о. міністра **Ольга Буславець** хоче на майнінг відправити залишки електроенергії.

В статті розглянуто питання:

Що пропонує Міненерго

Що каже "Енергоатом"

Як це реалізувати

Реакція експертів та політиків

З повним текстом статті можна ознайомитись за посиланням

<https://tsn.ua/groshi/minenergo-proponuye-mayning-kriptoalyuti-pri-aes-yak-ce-hochut-realizuvati-ta-scho-kazhut-eksperti-1542009.html>

Страна.ua, 06.05.2020 «Атомные копатели. Зачем на украинских АЭС хотят майнить криптовалюту», Виктория Венк. В то время как Китай тестирует внедрение цифрового юаня, в Украине на уровне правительства рассматривают возможность майнить криптовалюты, используя мощности АЭС.

Чтобы зарабатывать блокчейн-деньги, нужны компьютеры и много электроэнергии. При этом в стране сейчас излишек производства тока - из-за спада экономики. Поэтому его решили направить на зарабатывание крипто-денег.

О создании национальной криптовалюты речь пока не идет, так что, скорее всего о генерировании уже существующих: биткоина и других. Пилотный проект может стартовать в Энергодаре Запорожской области...

Легализация подпольного бизнеса. Интересно, что майнят криптовалюту в Украине в основном подпольно. Эта деятельность хоть и не требует лицензии, но регулярно становится объектом интереса силовиков.

Правоохранители регулярно отчитываются об уголовных делах в отношении добытчиков биткоина. Так, нелегальную майнинговую ферму обнаружили на Львовской железной дороге. Техника была подключена к электросети "Укрзалізниця". Ориентировочная сумма убытков предприятию составила 1 млн грн.

Криптовалюту нелегально добывали на компьютерах украинской судебной администрации. Кроме этого, компьютерное оборудование судебной администрации нелегально использовали для работы трех интернет-магазинов и ресурса для любителей мотоциклов.

Занимались майнингом и на Южно-Украинской АЭС. То есть идея Миненерго не нова.

Компьютерную технику в режимных помещениях АЭС обнаружили сотрудники СБУ. По информации силовиков, к этому, возможно, были причастны и сотрудники Нацгвардии, охранявшие АЭС. Им инкриминировали разглашения сведений о физической защите АЭС, что является государственной тайной.

В других похожих случаях майнеров обвиняли в незаконном использовании мощностей и электроэнергии предприятий, установке вредоносного программного

обеспечения (ч. ч. 1, 2 ст. 361, ч. 1 ст. 361 (1)). Санкции данных статей предусматривают до 6 лет лишения свободы.

Особый интерес к майнерам проявляла СБУ...

Легалайз криптовалюты в Украине. Почему майнинг вообще стал так популярен в Украине? Дело в том, что у нас в стране относительно дешевая электроэнергия. Что позволяет иметь более высокую прибыль

Однако государство сразу дало понять, что такое бесконтрольное зарабатывание ему не по нраву.

В 2014 году Нацбанк заявил, что использование биткойнов связано с повышенными рисками (отмывание средств, финансирования терроризма) и назвали криптовалюту денежным суррогатом, который не имеет обеспечения реальной стоимостью и не может использоваться как средство платежа, поскольку это противоречит нормам украинского законодательства.

В 2017 году в Нацбанке сообщили, что начали присматриваться к опыту внедрения инновационных продуктов на рынке платежей и отслеживает политику центральных банков других стран.

В том же году в Верховную Раду поступил проект Закона 7183 "Об обращении криптовалют в Украине". Он предлагал признать криптовалюту программным кодом, который является объектом права собственности, и обложить виртуальную валюту налогом.

В тексте документа давались определения о том, что такое блокчейн, майнер и криптовалютная биржа. Также проект закона предусматривал свободный обмен криптовалют на другие ценности, услуги или товары. Однако этот законопроект так и не дошел до зала...

<https://strana.ua/news/265645-na-ukrainskikh-aes-mohut-razreshit-majnih-kriptoaljut.html>

UBR, 12.05.2020 **«Биткоин за атом. Зачем украинским АЭС криптомайнинг и выгодно ли это самим майнерам»**, Дмитрий Кругликов. Альтернативный потребитель может не только обеспечить нагрузку для АЭС, но и принесет крайне необходимый доход в отрасль

Украина попытается извлечь выгоду из проблемы избытка атомной генерации, направив оказавшуюся лишней электроэнергию на майнинг криптовалют. Изначально подвергшаяся критике инициатива Минэкоэнерго и Энергоатома не только уже была опробована в мире, но стала вдвойне актуальной для Украины ввиду закрытия старых и отсутствия перспектив создания новых промышленных предприятий – основных потребителей производимого атомными станциями ресурса.

От условий реализации проекта – кем будет финансироваться строительство центров обработки данных (ЦОД), необходимых для майнинга, и по какому тарифу им будет предоставляться э/э, – во многом зависит его реализуемость, а также конечная выгода осуществляющих майнинг предпринимателей.

Ознакомиться с полным текстом статті можна за посиланням:

<http://ubr.ua/finances/exchange-market/bitkoin-za-atom-zachem-ukrainskim-aes-kriptomajnih-i-vygodno-li-eto-samim-majneram-3892723>

ВВС Україна, Перший.com.ua, 13.05.2020 **«Майнінг» на українських АЕС – Буславець підтвердила ідею**. "До "Енергоатому" ще восени зверталися потенційні інвестори з пропозицією на 800 МВт потужності інвестувати в такий дата-центр (або

центр обработки данных), для того, щоб у компанії була можливість реалізовувати надлишкову енергію", - заявила виконувачка обов'язків міністра енергетики **Ольга Буславець**.

На початку травня у соцмережах оприлюднили доручення за підписом пані Буславець, у якому йшлося про те, щоб "Енергоатом" розглянув можливість "проекту майнінгу криптовалют з метою забезпечення додаткових ринків збуту електроенергії, виробленої атомними станціями".

Тоді багато хто з оглядачів сприйняли це як фейк або жарг.

Проте, як твердить керівниця відомства, це питання дійсно "відпрацьовується разом із Мінцифри". "Якщо це буде підготовлено і реалізовано, - це буде добрим сигналом для інвесторів, щоб в нашій країні реалізувати подібні проєкти", - твердить О. Буславець.

<http://www.bbc.com/ukrainian/news-52646750>

ЕлектроВести, 21.05.2020 **«В «Енергоатоме» об'яснили, как смогут зарабатывать на майнинге»**. Об этом рассказала директор по инвестициям и перспективного развития НАЭК «Енергоатом» **Татьяна Амосова** во время заседания Комитета ВРУ по вопросам энергетики и ЖКУ по доработке проекта Закона о внесении изменений в Закон Украины «О рынке электрической энергии» №3199.

"И до сих пор пилотный проект не был реализован, потому что не смогли юридически подписать документ на поставку электроэнергии до дата-центра", - отметила Амосова. А технические вопросы были решены – понижение мощности и подача электроэнергии по прямой линии.

«Прямая линия – это ответ на вопрос, почему эта электроэнергия такая дешевая. Потому что такие дата-центры рентабельны только вблизи крупных генерирующих мощностей. Тогда нет необходимости платить за высоковольтные линии, за линии электропередачи облэнерго, за диспетчеризацию и другие платы, которые есть на рынке. Такие цены, которые в мире существуют, варьируют от 2,4 центов до 2,5 евроцентов. На выходе готовый продукт из такого дата-центра стоит около 5 евроцентов», – сообщила Амосова.

Но инвестор хочет иметь гарантию, что он эти средства обратно получит...

https://elektrovesti.net/71032_v-energoatome-obyasnili-kak-smogut-zarabatyvat-na-mayninge

Енергореформа, Цензор.нет, Українські новини, 06.05.2020 **«Депутат Герус считает нецелесообразным майнинг криптовалют на АЭС»**.

<http://reform.energy/news/deputat-gerus-schitaet-netselesoobraznym-mayning-kriptoalyut-na-aes-14318>

Деловая столица, Fin.org.ua, 06.05.2020 **"Криптофермы на АЭС. Когда "Енергоатом" начнет зарабатывать и на петрушке"**, Александр Суков

<http://www.dsnews.ua/economics/bitkoiny-i-petrushka-kuda-energoatomu-mozhno-pristroit-06052020220000>

ЛІГА.Бизнес, 06.05.2020 **«Майнинг криптовалют на Энергоатоме - хорошая инициатива. Нет никаких спекуляций»**, Алексей Мушак, советник экс-премьер-министра Украины по экономическим вопросам.

<https://biz.liga.net/all/it/opinion/mayning-kriptoalyut-na-energoatome---horoshaya-initiativa-net-nikakih-spekulyatsiy>

Dubinsky.pro, УНІАН, 06.05.2020 **«Почему Украина сворачивает дешевую**

электроэнергию и поднимает людям тарифы на свет со словами о майнинге. Дубинский объяснил». <https://dubinsky.pro/news/pochemu-ukraina-svorachivaet-deshevuyu-elektroenergiyu-i-podnimaet-lyudyam-tarify-na-svet-so>

Енергоатом, ЗАЕС, ЮУАЕС, 06.05.2020 «Створення центрів обробки даних поблизу АЕС забезпечить Енергоатому постійного споживача електроенергії». http://www.atom.gov.ua/ua/press_cent-19/novini_kompanii-20/p/stvorennia_centriv_obrobki_danih_poblizu_aes_zabezpecit_energoatomu_postijного_spozivaca_elektroenergii-46004

Lb.ua (блог), 06.05.2020

Что такое майнинг?

**Александр Момот, CEO Remme,
ex-Biz Dev and Sales Hotmine**

Как это технически происходит? Асики подключают к пулу таких же майнеров и раз в некоторое время владелец оборудования получает вознаграждение от сети. Сейчас это 12,5 биткоинов каждые 10 минут. Снижение награды происходит каждые 4 года. Как раз через несколько дней это произойдет в третий раз (прошлые были в 2012 и 2016 годах) и награда будет снижена вдвое, до 6,25 биткоинов. Награда не зависит от количества и мощности майнеров, она делится на всех пропорционально. Для того, чтобы это правило соблюдалось, есть сложность добычи, которая подстраивается раз в 2 недели под мощность сети. Если майнеров стало больше и они стали добывать новый блок на 1 минуту быстрее (вместо 10 минут за 9), то при следующем пересчете сложность увеличится на 10%, чтобы компенсировать рост мощности.

Как из энергии извлекать деньги. Полученные монеты можно продать на бирже и вывести в фиатную валюту (доллары, гривны) или отложить.

Это уже делают в других странах? И как? Прямо на уровне государства? Больше всего майнеров в Китае, также их много в США, России, Швеции, Грузии, Канаде, Казахстане и многих других странах. Говорят, даже Северная Корея майнит биткоины, сжигая уголь, который они из-за санкций не могут продать. Официально биткоин не майнит ни одно государство в мире, всеми фермами владеет бизнес.

Чем ниже цена электроэнергии и прохладнее климат - тем лучше для добычи биткоинов. По оценкам университета Кембриджа, биткоин-майнеры потребляют до 18 ГВт.

На 31 декабря 2016 установленная мощность электростанций ОЭС Украины составляет 55,3 ГВт

Действующие энергоблоки украинских АЭС производят приблизительно такой объем энергии, которого хватит на весь мировой майнинг биткоина.

А в Украине это законно? Разве наше законодательство предусматривает подобное?

В Украине нет прямого запрета на подобный бизнес, а это значит, что он разрешен.

В то же время есть разные точки зрения на то, чем считать криптовалюту с юридической точки зрения и это приводит к сложностям в работе с банками, которые боятся санкций Нацбанка и отказывают в таких операциях. При этом в большинстве развитых стран биткоин и другие криптовалюты можно без проблем

купить и продать на известных биржах за доллары, евро и другие валюты.

Теоретически, если бы Энергоатом купил майнеры, начал добывать криптовалюту и продавать на крупных биржах, это было бы просто организовать, так как процесс ничем не отличался бы от продажи металла или зерна на экспорт. Например, госпредприятие или его представитель продает биткоин на бирже за евро, а валюта перечисляется на европейский или украинский счет Энергоатома. Но до сих пор в мире ни одна госкомпания такого еще не делала.

Почему предложение министра вызвало такую реакцию? Оно вообще реализуемо в наших условиях или нет? Теоретически реализовать такой проект достаточно просто - построить ферму на 100 МВт займет 6-12 месяцев и около 100 миллионов долларов.

На практике может возникнуть множество проблем. Во-первых, использовать майнинг, как маневровые мощности бессмысленно. Оборудование должно работать непрерывно, 24/7. Так как мощность сети постоянно растет, оборудование быстро устаревает. А чтобы загрузить 1 гигаватт (один современный энергоблок АЭС) нужно потратить уже 1 миллиард долларов на оборудование, а его еще нужно произвести, доставить, установить. Срок окупаемости может составить год-два, но у государства таких денег как всегда не будет, поэтому логичнее приглашать бизнес.

Возникает вопрос, по какой цене продавать электроэнергию бизнесу? Если 30 коп/кВт (себестоимость на АЭС), то это будет нерыночное преимущество для одного вида бизнеса (сейчас тарифы в разы выше), а если значительно дороже, по действующим коммерческим тарифам, то это будет невыгодно, в Китае/США/Канаде/Грузии условия привлекательнее. И там не было рейдов местных спецслужб на фермы с обвинениями в терроризме, как в Украине. В том числе поэтому наша страна потеряла лидерство в майнинге в 14 году в пользу Грузии, куда переехала крупнейшая компания-майнер на то время.

Текущий кризис с энергетикой связан с резким падением спроса и остановкой предприятия из-за карантина. Из-за чего было принято решение снижать производство самой дешевой атомной (государственной) и альтернативной энергетикой, но почему-то устаревшая и неэкологичная тепловая генерация продолжает работать. (Крупнейшая доля тепловой генерации принадлежит ДТЭК Рината Ахметова).

Есть значительная вероятность того, что потребление электроэнергии начнет восстанавливаться и в результате невозможно точно предсказать какой объем электроэнергии будет свободным через 3, 6 или 12 месяцев. Соответственно инвестор не может получить гарантии что он получит электроэнергию по той же стабильной цене, если у государства опять что-то изменится, как уже изменилось недавно для производителей солнечной и ветряной энергетике, когда изменили зеленый тариф.

Ну и в заключение хочется сказать, что государство - всегда самый неэффективный собственник из всех возможных. Но если "Укрбіткоїнвидобування" всё-таки будет создано, это будет золотая жила. В прямом и переносном смысле.

https://lb.ua/blog/alex_momot/456920_maying.html

Українські новини, 07.05.2020

**Излишки атомной энергии в Украине
могут направить на майнинг криптовалют - что это такое**

Ольга Фандорина

"Можем реально трансформировать "пассив" в "актив". Имея профицит атомной генерации, один из современных инструментов использования избыточной электроэнергии — направление ее на майнинг криптовалют. Это не только позволяет сохранить гарантированное нагрузки на АЭС, но и даст возможность предприятиям привлечь дополнительные средства", — пояснили в Минэнерго.

Что же это такое? Майнинг - это процесс создания биткоина и других криптовалют решением математических задач на специальном оборудовании. В первые годы (2009-2012) это можно было делать на обычных компьютерах, потом из-за роста конкуренции и общей мощности сети для этого создали специализированные устройства - асики.

Асики подключают к пулу таких же майнеров и раз в некоторое время владелец оборудования получает вознаграждение от сети. Сейчас это 12,5 биткоинов каждые 10 минут. Снижение награды происходит каждые 4 года. Как раз через несколько дней это произойдет в третий раз (прошлые были в 2012 и 2016 годах) и награда будет снижена вдвое, до 6,25 биткоинов. Награда не зависит от количества и мощности майнеров, она делится на всех пропорционально. Для того, чтобы это правило соблюдалось, есть сложность добычи, которая подстраивается раз в 2 недели под мощность сети. Если майнеров стало больше и они стали добывать новый блок на 1 минуту быстрее (вместо 10 минут за 9), то при следующем пересчете сложность увеличится на 10%, чтобы компенсировать рост мощности.

Как из энергии извлекать деньги? Полученные монеты можно продать на бирже и вывести в фиатную валюту (доллары, гривны) или отложить.

В Украине нет прямого запрета на подобный бизнес, а это значит, что он разрешен. Это уже делается на уровне государств - больше всего майнеров в Китае, также их много в США, России, Швеции, Грузии, Канаде, Казахстане и многих других странах. Говорят, даже Северная Корея майнит биткоины, сжигая уголь, который они из-за санкций не могут продать. Однако официально биткоин не майнит ни одно государство в мире.

<https://ukranews.com/news/701048-majning-kriptovalyut-что-это-такое>

Цензор.нет, 12.05.2020

**Глава Минэнерго признала связь между остановкой блоков ЗАЭС
и ростом «зеленой» генерации**

"Запорожская атомная станция строилась в мощном промышленном центре для обеспечения больших промышленных энергоемких предприятий. Вы помните, в частности, Запорожский алюминиевый комбинат. Так случилось, что ряд этих предприятий был по разным причинам остановлен. К тому же на юге Украины в последнее время введено в эксплуатацию большое количество солнечных панелей и ветровых станций. В результате имеем профицит электроэнергии в этом регионе", — пояснила и.о. министра энергетики и защиты окружающей среды **Ольга Буславец**.

"Одним из перспективных вариантов, как эффективно использовать эти

мощности, рассматриваем возможность создания рядом с АЭС дата-центра. Это даст дополнительный рынок сбыта для электроэнергии, произведенной станцией", – добавила и.о. министра.

Как сообщалось, ранее и.о. министра энергетики Ольга Буславец поручила руководству "Энергоатома" отработать возможность реализации проектов по майнингу криптовалют с целью обеспечения дополнительных рынков сбыта атомной электроэнергии.

Согласно новому прогнозному энергетическому балансу на 2020 год, выработка электроэнергии госкомпании НАЭК "Энергоатом" будет сокращена до половины существующей мощности. При этом три энергоблока АЭС будут выведены в резерв, а производство еще 7 – ограничено.

https://biz.censor.net.ua/news/3194921/glava_minenergo_priznala_svyaz_mejdu_os_tanovkoyi_blokov_zaes_i_rostom_zelenoyi_generatsii

Інформація на цю тему – Українські новини, Деловая столица, 14.05.2020 «Кабмін створив робочу групу для аналізу можливості розміщення data-центрів при АЕС і майнінгу – Буславець».

<https://ukranews.com/ua/news/702298-buslavets-analizuye-mozhlyvosti-majning-kryptovalyuty-na-aes>

Mind, 13.05.2020

Електроенергію у діло: чи можливий майнінг криптовалют за державний кошт

Андрій Шультгін

Минулого тижня у Мінекоенерго запропонували ідею щодо запровадження нового ринку збуту для надлишкової електроенергії, згенерованої атомними електростанціями, – майнінг криптовалют. Як наголошують у міністерстві – це один із сучасних інструментів, який варто застосовувати.

Які є невирішені питання у цій сфері і чи можливий майнінг на державному рівні, розповів юрист цифрової практики АО Kachura Lawyers **Андрій Шультгін**.

Надлишкову електроенергію в Україні можуть спрямувати на майнінг криптовалют. Значить, держава фінансуватиме майнінг.

І ось зачинені на карантин підприємства, призупинене виробництво через COVID-19 призвело до профіциту атомної генерації і держава має намір спрямувати електроенергію на генерацію цифрових грошей, назвавши цей інструмент у Мінекоенерго одним із сучасних у використанні електроенергії.

Проект Мінекоенерго має право на існування, проте його реалізація потребує чималих законодавчих змін, пов'язаних із узаконенням майнінгу та криптовалют в Україні.

Спроби врегулювати обіг криптовалют. В Україні криптовалюти та майнінг юридично не врегульовані, проте і не заборонені. Деякі держави світу, такі як Японія, США (на рівні штатів Нью-Йорк, Вашингтон) вже давно вирішили це питання, втім, це не стосується більшості країн світу.

Першим реальним кроком до узаконення криптовалют в Україні стало їхнє визнання на території нашої держави як віртуального активу. Що, до речі, пов'язано із прийняттям нової редакції закону про фінансовий моніторинг...

Самі положення цього закону мають відношення до операцій з

криптовалютами на суму понад 30 000 грн. Хоча ставлю під сумнів можливість фінмоніторингу операцій, що проходять поза банками та біржами, які дають можливість виведення коштів на картку.

На сьогоднішній день було розроблено численну кількість законопроектів про обіг криптовалют в Україні.

Разом із тим законодавець все ще намагається урегулювати питання оподаткування криптовалюти, це питання знаходиться на розгляді...

Майнінг – це, перш за все, вид господарської діяльності, оскільки передбачає систематичну діяльність із вироблення об’єкту подальшої реалізації. А тому його узаконення змусить майнерів реєструватися підприємцями. Тому слід пам’ятати положення статті 164 Кодексу України про адміністративні правопорушення, за якою провадження діяльності без ліцензії чи відсутність реєстрації як підприємця тягне, крім накладення штрафу, конфіскацію виготовленої продукції та знарядь виробництва.

За таких обставин майнінг як вид господарської діяльності має бути додано до Класифікатору видів економічної діяльності, а для державних замовлень – до Державного класифікатору продукції та послуг.

З повним текстом статті можна ознайомитись за посиланням:

<https://mind.ua/openmind/20210812-elektroenergiyu-u-dilo-chi-mozhlivij-majning-kriptoalyut-za-derzhavnij-kosht>

♦ **Загальні проблеми збереження і розвитку енергетики країни**

МІНЕКОЕНЕРГО, 25.05.2020

Енергетичний сектор: виклики і можливості для розвитку

Ольга Буславець, в.о. Міністра енергетики та захисту довкілля України

Енергетика - це стратегічна галузь і основа нашої економіки. Бо електрична енергія - це такий продукт, який споживає кожен без винятку українець і кожне підприємство. На жаль, останнім часом лунає багато недостовірної інформації про ситуацію в українській енергетиці і це викликає не обгрунтовані побоювання як в українців, так і в наших міжнародних партнерів. Тому я хочу пояснити що ж насправді відбувається в галузі і що роблять Уряд і Мінекоенерго, щоб ситуація залишалася стабільною і прогнозованою.

З 1 липня 2019 року в нашій країні розпочала роботу нова модель ринку електричної енергії. Вона мала дозволити електростанціям отримувати справедливу ціну за виробництво електроенергії, а споживачам – купувати її за прийнятними цінами. На жаль, з перших місяців почалися адміністративні втручання в ці ринкові умови та було відкрито імпорт електричної енергії з Білорусі і з Російської Федерації за двосторонніми договорами. До цього додалися тепла зима з малою кількістю опадів і карантинні обмеження, що спричинило зниження споживання електроенергії майже на 10%.

Для енергетики баланс виробництва і споживання є вкрай важливим, бо електроенергію на склад не покладеш. Тому, перше що зробило Мінекоенерго – переглянуло Прогнозний енергобаланс електричної енергії енергосистеми на 2020 рік. Це документ, в якому містяться прогнозні розрахунки: скільки електроенергії буде споживатися і скільки має вироблятися кожного місяця протягом року. Ми привело його у відповідність до реальних обсягів споживання електричної енергії з урахуванням вимог щодо безпеки її постачання.

Незабаром ми плануємо запровадити європейську модель ПСО, яка буде вже не товарною, як зараз, фінансовою. Це дозволить державним енергогенеруючим підприємствам всю свою електроенергію продавати на ринку і отримувати за неї конкурентну ціну.

Ще один важливий момент. Ми використали обмеження виробництва електроенергії на АЕС для того, щоб вивести блоки атомних станцій на ремонт, який довгий час відкладався. Тобто ми використовуємо нинішню ситуацію і для того, щоб підвищити безпеку АЕС. До того ж, виведення одних енергоблоків дозволить дозавантажити інші, що позитивно вплине на безпечність та економічність роботи АЕС.

Підсумовуючи, хочу зазначити, що заходи, які ми впроваджуємо вже дають результати. Відновлюють видобуток вугільні підприємства, люди повертаються до роботи. Через прохолодний та дощовий травень споживання електроенергії дещо перевищує наші прогнози, а генерація з ВДЕ – навпаки нижча. Це дозволяє збільшувати виробництво електроенергії, в першу чергу – атомними електростанціями. Сподіваюся, що незабаром будуть ухвалені необхідні

законопроекти, які покращать фінансову ситуацію енергетичних підприємств. Упевнена, що ми гідно вийдемо з складної ситуації і отримаємо новий імпульс для розвитку вітчизняної енергетики.

<https://menr.gov.ua/news/35375.html>

ЕНЕРГОВСЕСВІТ, 21.05.2020

Останні зміни ПСО відкривають доступ промисловості до атомної електроенергії

За інформацією Міністерства енергетики та захисту довкілля України, 20 травня 2020 року Уряд схвалив постанову «Про внесення змін до Положення про покладення спеціальних обов'язків на учасників ринку електричної енергії для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії».

Відповідно до документу, розробленого Мінекоенерго для реалізації завдань Антикризисового енергетичного штабу, частка обов'язкового продажу НАЕК «Енергоатом» своєї електроенергії держпідприємству «Гарантований покупець» знижена із 85% до 80%.

Водночас постанова дозволила «Енергоатому» продавати 5% прогнозного обсягу відпуску електроенергії, затвердженого у прогнозному балансі енергосистеми на відповідний місяць, за двосторонніми договорами на спеціальних сесіях електронних аукціонів. Таким чином підприємство відпускатиме 80% своєї електроенергії «Гарантованому покупцеві» за спеціальними зобов'язаннями, 15% – на ринку «на добу наперед» (РДН), як це передбачено законом «Про ринок електроенергії», та 5% – на електронних аукціонах за двосторонніми договорами.

Такі нормативні зміни допоможуть покращити фінансову ситуацію ДП «Гарантований покупець» та інших учасників ринку електричної енергії, зменшать профіцит електроенергії на РДН, а також зменшать адміністративний вплив на ринкове ціноутворення. У свою чергу, НАЕК «Енергоатом» отримає додатковий гарантований ринок збуту виробленої електроенергії.

Це також відкриє промисловим підприємствам можливість купівлі електроенергії у держкомпанії «Енергоатом» за двосторонніми договорами. Так, підприємства із високою часткою електроенергії у собівартості продукції відтепер отримають доступ до атомної електроенергії за довготривалими контрактами за конкурентними цінами.

<https://vse.energy/publication/1189-uaea-atom>

КОСАТКАМЕДІА, 04.05.2020

Продан: потрібне жорстке регулювання в енергетиці

Українську енергетику сьогодні потрібно регулювати, щоб вийти з кризи. Не виключено, що знадобиться запровадження надзвичайного стану. Більше того, на порозі надзвичайного стану українська енергетика стоятиме не раз. **Таку думку під час веб-семінару, організованого Energy Club, висловив Юрій Продан, Заслужений енергетик України, міністр палива та енергетики України (2007-2010), міністр енергетики та вугільної промисловості України (2014).**

Надзвичайний стан в енергетиці відрізняється від надзвичайного стану в країні, зауважив Ю. Продан. У законі, який діяв до 2019 році, було передбачене

введення стану з жорсткими адміністративними заходами і правом регулюючим органам та профільному міністерству здійснювати певні дії для забезпечення надійного функціонування енергосистеми.

«У сьогоднішній ситуації потрібно вводити регулювання як обсягів постачання, так і ціни на виробництво електричної енергії. Для цього повинен регулятор чітко проаналізувати всі витрати. Не тільки «Енергоатому», який ми залишили як достатню величину, а також всім іншим суб'єктам, які працюють, теж зробити такий же підхід. І подивитись, які у них будуть витрати, по усіх ланцюгах виробництва і розподілу електричної енергії», – уточнив Ю. Продан.

За його словами, сьогоднішнє обговорення балансу і обов'язок витримувати цей баланс – один із тих жорстких кроків, які повинні бути.

«Інше питання – які обсяги виробництва повинні бути у цьому балансі від різних джерел електроенергії. Це питання досить дискусійне. Але баланс повинен бути. І добре було б відобразити у ньому ще й прогнозовану ціну на електроенергію», – зауважив Ю. Продан. Щоб все це стало можливим – потрібно чітко прописати в законі цей надзвичайний стан, тому що він у нас буде виникати кожного літа, вважає экс-міністр.

<https://kosatka.media/uk/category/elektroenergiya/news/prodan-nuzhno-zhestkoe-regulirovanie-v-energetike>

ГОРДОН, 26.05.2020

У Буславець достатньо досвіду і знань, вона повністю розуміє ситуацію

У межах нового енергобалансу потрібна ще низка заходів щодо перегляду тарифної політики, як для населення, так і «зеленої» енергетики України. Про це в коментарі «ГОРДОН» заявив голова Всеукраїнської енергетичної асамблеї, колишній міністр палива та енергетики України Іван Плачков.

Іван Плачков прогнозує заборгованість на електроенергетичному ринку до кінця року приблизно 80–100 млрд грн.

<https://gordonua.com/ukr/news/money/-u-buslavets-dostatno-dosvidu-i-znan-vona-povnistju-rozumije-situatsiju-plachkov-1501501.html>

УНІАН, 06.05.2020

Искусственный кризис в энергетике: банкет за наш счет

Игорь Орел

Ожидается, что в 2020 году мощность альтернативной генерации увеличится еще почти вдвое, а доля «зеленой» генерации в структуре общего производства составит 8 процентов. Еще несколько лет назад эта цифра с трудом достигала одного процента. Тогда в такие сумасшедшие темпы строительства новых объектов «чистой энергетики» практически никто не верил...

Шведские, китайские, немецкие, а также украинские компании и банки наперегонки принялись возводить в Украине солнечные и ветровые электростанции, стремясь урвать себе кусок от пирога под названием «4-5 гривен за киловатт». Больше всех за последние годы успел настроить таких станций энергетический холдинг ДТЭК...

Первый удар от этой «зеленой» лихорадки был нанесен по финансам

государства. Ведь вырабатывая лишь порядка восьми процентов от общего производства электроэнергии, «зеленые» забирают с рынка 26 процентов денежного потока... И эта цифра с каждым годом будет только увеличиваться! По данным Национальной комиссии, осуществляющей регулирование в сферах энергетики и коммунальных услуг (НКРЭКУ), при сохранении уровня потребления, тарифов и курса евро в течение ближайших двух лет альтернативная генерация станет забирать 57 процентов (!) средств с рынка, обеспечивая выработку лишь 19 процентов всей электроэнергии в стране.

В свою очередь, атомные электростанции, которые наравне с гидроэлектростанциями производят самую дешевую электроэнергию в стране, работали равномерно в базовом режиме, обеспечивая более половины выработки электроэнергии в стране. Такой союз угля и атома просуществовал бы без проблем еще несколько десятилетий, если бы не мировой тренд на «чистую» энергию, к которому присоединилась и Украина...

Однако форс-мажор в виде пандемии коронавируса и экономический кризис ускорили развитие событий...

С целью сохранения стабильной работы энергосистемы руководство страны приняло решение пойти на экстраординарные меры: ограничить работу атомных электростанций...

НКРЭКУ представила два возможных сценария преодоления кризиса в энергетике...

Ознайомитесь с нашим текстом статті можна за посиланням:

<https://www.unian.net/economics/energetics/iskusstvennyy-krizis-v-energetike-banket-za-nash-schet-novosti-segodnya-10986899.html>

Інформація на цю тему – УНІАН, 05.05.2020 «[Когда на рынке становится меньше дешевой атомной энергии, больше становится дорогой – тепловой и «зеленой»](#)»,

НВ, 14.05.2020 «[Конец света. Почему украинская энергетика оказалась в глубоком кризисе и причём здесь Ахметов»](#)»

EXPRO, 06.05.2020

НКРЕКП затвердила інвестпрограму «Укренерго» на 2020 р. у розмірі 6,4 млрд грн

НКРЕКП затвердила інвестиційну програму НЕК «Укренерго» на 2020р, яка передбачає обсяг інвестицій на рівні 6,4 млрд грн, що в два рази більше показника 2019р (3,1 млрд грн). Про це 6 травня повідомив прес-центр компанії «Укренерго».

При цьому, 5,1 млрд грн (близько 80% загального обсягу коштів), за словами компанії, буде отримано за рахунок кредитів з низькою кредитною ставкою та довгим терміном повернення, залучених від міжнародних фінансових організацій, таких як Міжнародний банк реконструкції та розвитку, Європейський Інвестиційний банк, Європейський банк реконструкції та розвитку, банк уряду Німеччини KfW та інші.

<https://expro.com.ua/novini/nkrekp-zatverdila-nvestprogramu-ukrenergo-na-2020r-u-rozmr-64-mlrd-grn>

ЭНЕРГОРЕФОРМА, 07.05.2020

**Вопрос импорта электроэнергии для Украины не актуален
из-за сохраняющегося профицита – глава Минэкоэнерго**

Значительный профицит электрической энергии будет сохраняться в Украине в ближайшие годы, поэтому вопрос импорта электроэнергии из других стран для нее не актуален. Об этом заявила врио министра энергетики и защиты окружающей среды **Ольга Буславец** на онлайн-встрече с министром энергетики Литовской Республики **Жигимантасом Вайчюнасом**.

...Буславец отметила, что **вектор движения Украины в контексте энергетического сотрудничества с соседними странами определяется ее стремлением к синхронизации с объединенной энергосистемой континентальной Европы ENTSO-E.**

В ходе встречи врио министра подтвердила планы запустить аукционы для возобновляемой генерации, а также завершить дискуссию с инвесторами, результатом которой должно стать подписание меморандума об изменении условий поддержки ВИЭ на добровольной основе.

"Мы как государство сделаем все возможное, чтобы достичь компромиссных решений по этому вопросу и подтвердить статус страны, выполняющей свои обязательства перед инвесторами", – цитирует пресс-служба Буславец.

По словам Вайчюнаса, приведенным в релизе, **введение аукционной модели поддержки ВИЭ в Литве полностью себя оправдало, позволив существенно снизить цену на электроэнергию и сохранить привлекательность инвестирования в ВИЭ.**

Кроме того, как сообщает пресс-служба, топ-чиновники на встрече договорились усилить сотрудничество между украинскими и литовскими операторами газотранспортной системы, в том числе с возможностью использования литовского LNG терминала.

<http://reform.energy/news/vopros-importa-elektroenergii-dlya-ukrainy-ne-aktualen-iz-za-sokhranyayushchegosya-profitsita-glava-minekoenergo-14324>

МІНЕКОЕНЕРГО, 12.05.2020

У Міністерстві найближчим часом запрацює Експертна рада

Наказом Міністерства енергетики та захисту довкілля від 12 травня 2020 року № 314 було створено Експертну раду.

Експертна рада - це дорадчо-консультативний орган, до складу якого увійшли 50 експертів з галузей енергетики та екології. На її базі будуть розроблятися рішення, необхідні для виходу енергетичної галузі з кризи, подальшого її розвитку, а також заходи щодо захисту довкілля.

«Я вдячна всім фахівцям та експертам, які у ці важкі для енергетики часи підставили своє плече Міністерству, Уряду, Україні!» - зазначила в.о. Міністра **Ольга Буславець**. <https://menr.gov.ua/news/35291.html>

Додаткова інформація на цю тему – Мінекоенерго, Украинские Новости, 18.05.2020 «Відбулося перше засідання Експертної ради Мінекоенерго». В.о. Міністра енергетики та захисту довкілля **Ольга Буславець** провела перше засідання Експертної ради Мінекоенерго, на якому було обрано керівництво ради, робочі групи і визначені пріоритети її роботи.

Головою Експертної ради обрали **Сергія Чеха**, заступником голови – **Бориса Костюковського**, секретарем – **Олександра Трохимця**. У межах ради створено сім робочих груп.

Робочу групу з перспективного планування очолив **Олександр Суходоля**, робочу групу з питань функціонування ринку електроенергії – **Олексій Нікітін**, робочу групу з питань функціонування ринку природного газу - **Леонід Уніговський**, робочу групу з питань функціонування ринку теплової енергії – **Олександр Сігал**, робочу групу з питань викопного палива, інших джерел енергії та інноваційних технологій - **Наталя Дунаєвська**, робочу групу з питань захисту довкілля та зміни клімату - **Світлана Гринчук**, робочу групу з питань проблем атомно-промислового комплексу і ядерної енергетики – **Ольга Кошарна**.

Ольга Буславець зазначила, що завданнями Експертної ради буде моніторинг проблемних питань, що виникли у сфері енергетики та захисту довкілля, напрацювання рекомендацій щодо їх вирішення, а також економічне моделювання і розрахунки, аналіз документів з економічної точки зору.

<https://menr.gov.ua/news/35331.html>

ЛІГА.БИЗНЕС. МНЕННЯ, 05.05.2020

Кошарная: Борьба нанайских мальчиков в энергетике, или Украина против госкомпаний

Энергетическая отрасль Украины переживает глубокий кризис. Главные ее враги - лоббизм и пассивность государства. Кто окажется крайним

З повним текстом інтерв'ю можна ознайомитись за посиланням:

<https://biz.liga.net/ekonomika/tek/opinion/borba-nanayskih-malchikov-v-energetike-ili-ukraina-protiv-goskompaniy>

ЦЕНЗОР.НЕТ,06.05.2020

В Чернобыльской зоне построят хранилище для переработанных в России украинских ядерных отходов

Отработанное ядерное топливо украинских АЭС будут отправлять на переработку в РФ, а после возвращать в Украину и хоронить в хранилище в Чернобыльской зоне.

Об этом в эфире "Громадського радіо" рассказал начальник отдела по вопросам государственной политики в сфере обращения с радиоактивными отходами управления по вопросам снятия с эксплуатации Чернобыльской АЭС и обращения с радиоактивными отходами **Александр Кравченко**.

"Будет построено такое хранилище, эксплуатация которого будет длиться до 100 лет. Строительство будет финансироваться из фонда реактивных отходов, который формируется за счет налога, которые платят производители энергетических отходов. Хранилище полностью обеспечивает безопасное обращение с отходами. Лицензия выдается только при условии безопасного периода эксплуатации. Там серьезные требования к хранилищу, и проект проходил экспертизу, и привлекались эксперты из ЕС", — сказал Кравченко.

Также он рассказал, что для того, чтобы не было утечки, отходы перемешивают со специальным раствором, полностью отбираются пробы.

"После подтверждения соответствия техническим условиям начинается

разлив. Эта масса разливается в формообразующую емкость, эти контейнеры складываются в пенал и завариваются герметично. Далее они отстаиваются, подтверждается их устойчивость, и перевозятся в Украину. На хранилище осуществляют прием таких отходов. В хранилище отходы должны лежать до 100 лет", — добавил Кравченко.

https://censor.net.ua/news/3193698/v_chernobylskoyi_zone_postroyat_hranilische_dlya_pererabotannyh_v_rossii_ukrainskih_yadernyh_othodov

ЕЛЕКТРОВЕСТИ, 05.05.2020

Стремление правительства переложить решение проблем на бизнес ВИЭ закончится инвестиционным упадком – глава УАВЭ

Стремление правительства к закрытию бюджетных пробелов за счет инвесторов в альтернативную энергетику, может вскоре привести к инвестиционному спаду для Украины. Об этом пишет глава УАВЭ Александр Козакевич в статье для Renewable Energy World.

https://elektrovesti.net/70792_stremlenie-pravitelstva-perelozhit-reshenie-problem-na-biznes-vie-zakonchitsya-investitsionnym-upadkom-glava-uave

Додаткова інформація на цю тему – GetMarket, 18.05.2020 [«Якщо влада та інвестори найближчим часом не домовляться - це може завдати удару по іміджу держави» - Костянтин Петриковець](#).

РБК-Україна, 08.05.2020 [«Зелені» маневри: як держава збирається регулювати альтернативну енергетику](#)», Олександр Хищенко.

КОСАТКАМЕДІА, 06.05.2020

Варто запровадити мораторій на спорудження нових ВДЕ

Підвищення тарифів на електроенергію дуже боляче вдарить по населенню, яке й так потерпає від економічної кризи. Крім того, і для промисловості нинішні тарифи високі. Ряд крупних підприємств вже звернулися до уряду з вимогою щодо зниження тарифів. Ефективніше було б вирішувати проблему неконтрольованого будівництва ВДЕ та високих «зелених» тарифів. Про це сказав кандидат економічних наук, незалежний експерт **Олександр Хмелевський**, коментуючи пропозицію НКРЕКП відмінити пільговий тариф і підвищити упродовж 2-5 років тариф для побутових споживачів до рівня промисловості.

«Вже зараз населення заборгувало за електроенергію біля 5 мільярдів гривень. Підвищення тарифів призведе до зростання боргу. Крім того, зростає заборгованість між учасниками ринку електроенергії. Все це може призвести до фінансового колапсу галузі, відключення електроенергії та не виключено, що до техногенних катастроф», – зазначив експерт.

На думку Хмелевського, виходом із ситуації є не підвищення тарифів, а скасування «так званих реформ в енергетичному секторі, зокрема «ринку електроенергії», припинення імпорту електроенергії.

Крім того треба знизити «зелений тариф» та відмовитися від обов'язкового викупу відновлювальної енергії...

<https://kosatka.media/uk/category/vozobnovlyaemaya-energia/news/stoit-vvesti-moratoriy-na-sooruzhenie-novyh-vie-ekonomist>

ЭНЕРГОРЕФОРМА, 08.05.2020

Минэкоэнерго для решения проблем в энергосекторе вынуждено принимать резонансные решения, но действует в рамках закона – Буславец

"Министерство энергетики и защиты окружающей среды в настоящее время действует в узком коридоре законодательного поля и нормативно правовых актов. На выполнение этих актов министерство в сегодняшней ситуации вынуждено принимать решения, которые являются резонансными, но максимально нацелены на стабилизацию ситуации в энергетическом комплексе в этих сложных обстоятельствах, которые возникли еще до моего назначения", – сказала и.о. главы ведомства **Ольга Буславец** в ходе пятничного селекторного совещания в Минэкоэнерго, трансляция которого ведется в YouTube.

Она также высказала мнение о необходимости проведения проверки действий/бездействия всех ветвей власти, которые могли послужить причиной текущего критического состояния в отрасли. <http://reform.energy/news/minekoenergo-dlya-resheniya-problem-v-energosektore-vynuzhdeno-prinimat-rezonansnye-resheniya-no-deystvuet-v-ramkakh-zakona-buslavets-14342>

Інформація на цю тему – Энергореформа, 08.05.2020 «Тариф на э/э для населения остается неизменным – Буславец».

<http://reform.energy/news/tarif-na-ee-dlya-naseleniya-ostaetsya-neizmennym-buslavets-14346>

EXPRO, 08.05.2020

Мінекоенерго пропонує заборонити імпорт е/е в ОЕС України на законодавчому рівні

Міністерство енергетики та захисту довкілля пропонує тимчасово заборонити імпорт електроенергії в ОЕС України, шляхом внесення змін до З.У. «Про ринок електричної енергії». Про це 8 травня повідомив заступник Міністра енергетики та захисту довкілля **Юрій Бойко**.

«Внесення змін до З.У «Про ринок електричної енергії» в частині тимчасової заборони імпорту. Дана законодавча ініціатива вже на 99% готова. А 99% трансформуються у 100%, у вівторок. Необхідне проговорення лише способу подачі даної ініціативи. Це на виконання пункту №2 протокольного доручення Антикризисного штабу», - повідомив Бойко.

<https://expro.com.ua/novini/mnekoenergo-proponu-zaboroniti-mpport-ee-v-oes-ukrani-na-zakonodavchomu-rvni>

ЭНЕРГОРЕФОРМА, 08.05.2020

"Ощадбанк" и "Укргазбанк" готовы кредитовать "ГарПока" на 2 млрд грн и 1,4 млрд грн

"Мы провели встречу с "Ощадбанком" и "Укргазбанком", и они выразили готовность предоставить нам кредиты под государственные гарантии. "Ощадбанк" – 2 млрд грн, "Укргазбанк" – 1,4 млрд грн", – сказала первый заместитель директора ГП "ГарПок" **Наталья Канарская** в ходе совещания в Министерстве энергетики и защиты окружающей среды 8 мая.

По ее словам, "ГарПок" в соответствии с протоколом заседания Антикризисного энергетического штаба, обратился, кроме указанных банков,

к ЕБРР, Мировому банку, Европейскому инвестиционному банку, а также к Немецкому банку развития с вопросом о предоставлении кредитов и сейчас ожидает ответа от них.

По озвученным на совещании врио главы Минэкоэнерго **Ольгой Буславец** данным, задолженность "ГарПока" перед производителями электроэнергии из возобновляемых источников составляет 9 млрд грн, в то же время НЭК "Укрэнерго" задолжало ГП 13 млрд грн.

По словам Канарской, кроме нерешенного вопроса с задолженностью "Укрэнерго" перед "ГарПоком", его проблемы усугубляет ситуация на рынке "на сутки вперед" (РСВ), которая, по ее словам, не позволяет предприятию зарабатывать дополнительные средства для улучшения финансовой ситуации и расчетов по долгам. При этом она отметила целесообразность продлить снятие ограничений для "ГарПока" по формированию заявок на продажу электроэнергии из ВИЭ после карантина, а также дать возможность предприятию работать по двусторонним договорам.

<http://reform.energy/news/oshchadbank-i-ukrgazbank-gotovy-kreditovat-garpoka-na-2-mlrd-grn-i-14-mlrd-grn-14353>

ЕКОНОМІЧНА ПРАВДА, 08.05.2020

Україна відмовилася від електроенергії з Білорусі

Міністерство енергетики та захисту довкілля переглянуло прогноз балансу електроенергії на 2020 рік, повністю відмовившись від поставок із Білорусі, а також Росії.

Раніше литовський уряд неодноразово закликав Україну утриматися від імпорту енергії з білоруської АЕС, що будується неподалік кордону з Литвою, за кількадесят кілометрів від столиці країни Вільнюса.

<https://www.epravda.com.ua/news/2020/05/8/660280/>

EXPRO, 12.05.2020

Ігор Петрик: «Маневрена генерація і батареї між собою зараз не конкурують»

Одним із питань, яке жваво обговорюється на ринку електроенергії є незбалансованість енергосистеми, що приводить до обмежень атомної генерації та виробників з ВДЕ. В Міністерстві енергетики та захисту довкілля визнали, що необхідно проводити конкурси на будівництво нової генерації, яка дозволить збільшити гнучкість енергосистеми. Також на сьогодні є ясність, щодо необхідної кількості таких потужностей, яка визначена у Звіті з оцінки достатності (адекватності) генеруючих потужностей, який розробив системний оператор НЕК «Укрэнерго» та затвердила НКРЕКП.

Виявляється, що маневрена генерація та батареї мають різне технологічне призначення; їх окупність не може бути забезпечена доходами від однієї послуги; для залучення кваліфікованих інвесторів в проекти із будівництва газопоршневих агрегатів або батарей потрібно розвивати ліквідний ринок електроенергії та правильно прописати умови конкурсу.

В інтерв'ю директор з розвитку ринків у Східній Європі міжнародної інжинірингової компанії Wärtsilä **Ігор Петрик** розповів, який показник варто використовувати для визначення переможця на конкурсі, яку генерацію дійсно слід

віднести до категорії «високоманевреної», що треба зробити, щоб на конкурсі перемогли компанії із належним рівнем технічної кваліфікації та фінансовим ресурсом.

Ознайомитись з повним текстом статті можна за посиланням:

<https://expro.com.ua/statti/gor-petrik-manevrena-generacya--batare-mj-soboyu-zaraz-ne-konkuruyut>

ЕЛЕКТРОВЕСТИ, 13.05.2020

Подстанция 500 кВ «Кременская» полностью под напряжением – финальный этап испытаний

С целью проведения комплексных испытаний новой подстанции ПС 500 кВ «Кременская» и новых ВЛ 500 кВ Донбасская - Кременская и КПЛ 220 кВ Кременская - Юбилейная №1 и Кременская - Юбилейная №2, 12.05.2020 на подстанцию 500 кВ "Кременская" было подано рабочее напряжение по всем классам оборудования (500 кВ, 220 кВ, 35 кВ и 0,4 кВ).

Также были включены под нагрузку оборудование автотрансформатора АТ-1, РУ-500/220/35 / 0,4 кВ, ВЛ-500кВ Донбасская - Кременская, КПЛ 220 кВ Кременская-Юбилейная № 1, КПЛ 220 кВ Кременская-Юбилейная № 2 и проведена фазировка.

В течение следующих 72 часов, пока будут длиться комплексные испытания, будет проведена проверка защит под нагрузкой.

Это один из завершающих этапов проекта, на котором на подстанцию заходят представители Заказчика и дальше объект начинает работать в штатном режиме.

Стоит отметить, что за период независимости в Украине еще не строили подстанций такого класса.

https://elektrovesti.net/70911_podstantsiya-500-kv-kremenskaya-prokhodit-odin-iz-zavershayushchikh-etapov-ispytaniy-podstantsiya-polnostyu-pod-napryazheniem

Інформація на цю тему – ExPro, 14.05.2020 [«Укренерго» підключила до мережі новозбудовану підстанцію 500 кВ «Кремінська»](#)

ЭНЕРГОРЕФОРМА, 20.05.2020

"Центрэнерго" готовится к приватизации – Зеленский

Фонд государственного имущества (ФГИ) работает над подготовкой ПАО "Центрэнерго" к приватизации, заявил президент Украины **Владимир Зеленский**.

"Много чего говорят о "Центрэнерго". Компания будет готовиться к приватизации. Фонд госимущества этим занимается. У них есть четкий план", – сказал глава государства в ходе пресс-конференции.

<http://reform.energy/news/tsentrengo-gotovitsya-k-privatizatsii-zelenskiy-14441>

EXPRO, РБК-УКРАЇНА, 13.05.2020

Кабмін не допустить віялових відключень та забезпечить безпеку АЕС – Шмигаль

Кабінет міністрів України в умовах кризових явищ в секторі електроенергетики не допустить віялових відключень електроенергії та забезпечить безпеку експлуатації АЕС. Про це 13 травня заявив прем'єр-міністр України **Денис Шмигаль**. «Уряд не допустить віялових відключень, а також забезпечить безпечну

роботу наших атомних електростанцій. Це дуже важливо і це передбачає енергетичний баланс країни», - сказав він.

<https://expro.com.ua/novini/kabmn-ne-dopustit-vyalovih-vdklyuchen-ta-zabezpechit-bezpeku-aes--shmigal>

EXPRO, 14.05.2020

Учасники ринку в квітні заборгували «Укренерго» за передачу е/е майже 50% коштів

«Карантин не тільки обмежив споживання і створив профіцит, а ще у нас впали збори з ринку...За січень-квітень 2020р у нас 76% рівень зборів за тариф на передачу. А якщо ми подивимся на квітень, то тут взагалі досить сумна картина. Ми бачимо, що збори падають практично до 50%, якщо ми говоримо про тариф на передачу», - зазначив 14 травня під час онлайн прес-конференції повідомив керівник «Укренерго» **Володимир Кудрицький**.

В компанії також надали інформацію, що сукупний борг перед «Укренерго» з липня 2019 по травень 2020р становить за послуги: з передачі – 2,8 млрд грн. з диспетчеризації – 362 млн грн.

<https://expro.com.ua/novini/uchasniki-rinku-v-kvtn-zaborguvali-ukrenergo-za-peredachu-ee-mayje-50-koshtv>

ЭЛЕКТРОВЕСТИ, 14.05.2020

Регулятор впервые в истории утвердил нам 10-летний план развития системы передачи – Укрэнерго

В этом году регулятор впервые утвердил Укрэнерго план развития системы передачи на 2020-2029 г, реализация которого позволит говорить о фактически европейских стандартах оперирования магистральными сетями.

"Этот план достаточно амбициозный. Общий инвестиционный бюджет составляет практически 70 млрд грн. За этот период мы должны существенно перестроить и процессы управления сетью и процессы диспетчеризации. Фактически у нас будет энергосистема, которая будет отвечать хорошим европейским стандартам", - отметил на пресс-конференции сообщил и.о. главы правления "Укрэнерго" **Владимир Кудрицкий**.

Он также отметил, что исходя из целевого плана развития генерирующих мощностей энергосистемы Украины, в 2025 году ожидается, что установленная мощность ВЭС в энергосистеме составит более 3 ГВт, а СЭС – более 6 ГВт.

"Для того что бы интегрировать большее количество возобновляемых источников энергии, нам нужно обеспечить большую гибкость энергосистемы. Это означает, что у нас будет больше маневренных мощностей, больше резервов и нам нужно построить больше 2 ГВт высокоманевренных мощностей", - сказал Кудрицкий.

https://elektrovesti.net/70932_regulyator-vpervye-v-istorii-utverdil-nam-10letniy-plan-razvitiya-sistemy-peredachi-ukrenergo

ЭНЕРГОРЕФОРМА, 15.05.2020

Украина должна завершить энергореформу – рекомендации экспертов FOUN

В своих рекомендациях FOUN – коалиция бывших послов, ведущих

специалистов в области политики и международной безопасности из США и Украины – подчеркивает, что "если Украина хочет экономически интегрироваться с Европой и модернизировать энергетику, она должна кардинально реформировать системы управления. Для этого нужно содействовать развитию конкуренции, устранению рыночных искажений, созданию прозрачных и стабильных механизмов регулирования".

Как отметили FOUN, текущий спад на мировых рынках из-за пандемии коронавируса дает возможность устранить "искажения тарифов, которые являются самыми низкими в Европе, без чрезмерного увеличения затрат для конечных потребителей".

К критическим направлениям эксперты FOUN относят:

- По-настоящему независимые и прозрачные регуляторы, включая НКРЭКУ и АМКУ, без административного вмешательства в их повседневную работу
- Методология стабильных тарифов, обеспечивающая полное возмещение затрат и разумную отдачу от инвестиций
- Отмена PSO на рынках электроэнергии и природного газа и переход на прямые субсидии для целевых потребителей
- Определение роли государственных предприятий в энергетике
- Демонополизация энергетического рынка, в том числе государственными компаниями
- Политика по стимулированию привлечения частного капитала, в том числе прямых иностранных инвестиций
- Прозрачные тендерные процедуры, равный доступ к геологической информации в системе лицензирования добычи углеводородов, соответствующие международным стандартам и деловой практике.

Политики в отношении европейского Green Deal, которые повлияют на торговые отношения с крупнейшим экспортным рынком Украины

В рекомендациях по энергетической политике FOUN 2020 отмечается, что новому Кабинету министров необходимо воспользоваться моментом, и тогда международные доноры могут и должны оказать существенную и значимую помощь Украине.

<http://reform.energy/analytics/ukraina-dolzha-zavershit-energoreformu-rekomendatsii-ekspertov-foun-14411>

УКРАИНСКИЕ НОВОСТИ, FINBALANCE, 16.05.2020

В Минэкоэнерго прогнозируют дефицит 26 млрд гривен средств "ГарПока" в 2020

По прогнозам Минэкоэнерго, в 2020 году сумма выплат производителям по "зеленому тарифу" составит более 52 млрд гривен (без НДС), при этом объем дополнительной надбавки таким производителям к рыночной цене на электроэнергию в 2020 году превысит 33 млрд гривен.

"В следствии, прогнозируется появление значительного дефицита "Гарантированного покупателя", который отвечает за осуществление оплаты производителям по "зеленому тарифу", в объеме около 26 млрд гривен в зависимости от цены (электроэнергии) на рынке "на сутки вперед" (РСВ) и курса евро", - говорится в ответе Минэкоэнерго на письмо главы СБУ **Ивана Баканова** спикеру парламента **Дмитрию Разумкову**.

Отмечается, что такая ситуация приведет к задержке по расчетам с производителями по "зеленому тарифу".

Также в министерства отметили, что по состоянию на начало 3 декады апреля задолженность "Гарантированного покупателя" перед производителями электроэнергии из ВИЭ составляет 7,2 млрд гривен.

<https://ukranews.com/news/702640-vyplaty-po-zelenomu-tarifu-proizvoditelyam-v-2020-sostavyat-bolee-52-mlrd-griven>

ЭНЕРГОРЕФОРМА, 16.05.2020

«Укрэнерго» накопила на спецсчете около 2 млрд грн, часть которых может использоваться на погашение долгов компании

Объем средств, накопленных НЭК "Укрэнерго" на специальном счете компании как доход от распределения межгосударственных сечений, составляет около 2 млрд грн.

"Это приблизительно 2 млрд грн, накопленные по состоянию на 1 апреля 2020 года на нашем специальном счете. Учитывая коронавирус, сложную ситуацию в энергетике, предложено направить 70% этого дохода на погашение долгов", – сказал врио главы правления НЭК **Владимир Кудрицкий** на пресс-конференции 14 мая.

"Я надеюсь, что этот законопроект будет проголосован парламентом в целом в ближайшее время. Больше меня интересует сертификация "Укрэнерго", но в условиях кризиса, в котором сейчас находится энергетический сектор, приемлемым является такое предложение относительно распределения доходов", – подчеркнул Кудрицкий.

Он разъяснил, что по действующему законодательству доход от распределения межгосударственных сечений "Укрэнерго" может использовать только на финансирование инвестиционных проектов, связанных с межгосударственными линиями электропередач, но в ближайшее время "Укрэнерго" не сможет освоить накопленные средства в этом направлении.

"У нас есть такие проекты, мы их финансируем, но необходимый объем этих инвестиций, конечно, не 2 млрд. У нас действительно есть деньги, которые, как мы понимаем, мы не используем в ближайшее время", – пояснил Кудрицкий.

<http://reform.energy/news/ukrenergo-nakopila-na-spetschete-okolo-2-mlrd-grn-chast-kotorykh-mozhet-ispolzovatsya-na-pogashenie-dolgov-kompanii-14415>

Додатова інформація на цю тему – ExPro, 15.05.2020 "Укрэнерго" не має бути фондом для фінансування дефіцитів перед ВДЕ та населенням – Кудрицький". «Місія «Укрэнерго» - в більшій мірі, забезпечувати роботу енергосистеми, забезпечувати безпеку постачання. Аніж бути фондом для фінансування дефіцитів які утворюються на ринку електричної енергії, внаслідок PSO», - зазначив керівник «Укрэнерго» **Володимир Кудрицький**.

За словами Кудрицького, фактично тариф на передачу є джерелом для покриття дефіциту PSO як для зеленої генерації, так само і для населення. Тому, коли директор Секретаріату Енергетичного співтовариства **Янез Копач** сказав, що закладена у тарифі на передачу компенсація відновлюваним джерелам - вб'є «Укрэнерго» у довгостроковій перспективі, він ще не зауважив, що наразі «Укрэнерго» несе відповідальність за покриття дефіциту як по «зеленому» PSO, так і фактично по PSO для населення.

«Тому що, будь який дефіцит «Гарантованого покупця» кожен місяць

перевиставляється на нас. А «Гарантований покупець» в умовах падаючого споживання, профіциту на ринку, і зниження цін, нажаль, робить збитки...», - зазначив Кудрицький.

На думку Кудрицького, по-перше, треба закрити питання з нарощенням даного дефіциту на ринку. А в довгостроковій перспективі він вважає:

«Можливо, через якийсь час, ми прийдемо до тої європейської практики, яка існує у багатьох країнах, що ця компенсація для відновлюваних джерел дійсно вписується у кінцевий чек для споживача. Тобто не вкладається у тариф на передачу, чи тариф на розподіл, чи на диспетчеризацію... А вона просто окремим рядком зазначається у чеку на електроенергію для кінцевого споживача».

За словами керівника системного оператора, Україна прийде до цього не «завтра», та не одразу.

<https://expro.com.ua/novini/ukrenergo-ne-ma-buti-fondom-dlya-fnansuvannya-defcitu-pered-vde-ta-naselennyam-kudrickiy>

EXPRO, 18.05.2020

«Укренерго» тестує блоки Запорізької ТЕС для регулювання частоти

НЕК «Укренерго» відновило тестування енергоблоків ТЕС для участі на ринку допоміжних послуг, зокрема для регулювання частоти в ОЕС України.

«Укренерго відновило тестування енергоблоків теплових електростанцій (ТЕС) для участі у ринку допоміжних послуг (РДП). З 13 по 16 травня випробування чотирьох енергоблоків проходять на Запорізькій ТЕС «ДТЕК Дніпроенерго» - йдеться у повідомленні. В компанії додали, що наразі передбачається тестування більше 30 енергоблоків, котрі подали заявки на випробування, та які триватимуть близько півроку.

Системний оператор зазначив про мету випробувань, якою є перевірка відповідності електроустановок потенційних постачальників допоміжних послуг на відповідність вимогам Кодексу системи передачі до учасників ринку допоміжних послуг.

<https://expro.com.ua/novini/ukrenergo-testu-bloki-zaporzko-tes-dlya-regulyuvannya-chastoti->

EXPRO, 19.05.2020

«Центренерго» в результаті продажів е/е за двосторонніми договорами недоотримало 847 млн грн доходу

Державна генеруюча компанія «Центренерго» в результаті продажів електроенергії за двосторонніми договорами за цінами, які в середньому були на 11% нижче ринку «на добу наперед», протягом липня 2019р – лютого 2020р недоотримала 847 млн грн теоретичного доходу.

Така оцінка трейдингової діяльності компанії представлена у звіті «Моніторинг відкриття ринку електроенергії» (випуск №4 від 22.04.2020), який опублікував проєкт Low Carbon Ukraine.

<https://expro.com.ua/novini/centrenergo-v-rezultat-prodajv-ee-za-dvostoronnimi-dogovorami-nedootrimalo-847-mln-grn-dohodu--eksperti>

♦ **Кадрова політика та структурні зміни в ПЕК**

УРЯДОВИЙ ПОРТАЛ, МІНЕКОЕНЕРГО, 27.05.2020

Уряд ухвалив рішення відокремити Міністерство екології від Міністерства енергетики

Кабінет Міністрів України на засіданні 27 травня прийняв постанову про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади і розмежування повноважень у сферах енергетики та охорони навколишнього середовища.

Прем'єр-міністр **Денис Шмигаль** підкреслив, що критична ситуація в енергетичній сфері потребує швидких рішень: «У нас нема шести місяців утворювати Міністерство енергетики. Тому ми, власне, йдемо таким шляхом: виділяємо Міністерство екології, будемо пришвидшувати всі процедури і рухатися вперед. Критично важливо зараз забезпечити стабільність власне енергетичної системи України».

В.о. Міністра енергетики та захисту довкілля **Ольга Буславець** зазначила, що розмежування повноважень у сферах енергетики та охорони навколишнього середовища підвищить ефективність реалізації державної політики за цими напрямками. «Це дасть змогу комплексно впорядкувати процес формування державної політики у цих сферах і уникнути конфлікту інтересів при реалізації державної політики», - підкреслила вона.

Таке рішення також відповідає запиту громадських екологічних організацій, які просили відокремити ці сфери. <https://menr.gov.ua/news/35397.html>
<https://www.kmu.gov.ua/news/uryad-uhvaliv-rishennya-vidokremiti-ministerstvo-ekologiyi-vid-ministerstva-energetiki>

ГРОМАДСЬКЕ РАДІО, 28.05.2020

«Екологія і енергетика — антагоністи, тому розділення міністерства цілком логічне» — Іван Григоруку

Андрій Куликов

Кабінет Міністрів перейменував Міністерство енергетики та захисту довкілля на Міністерство енергетики та постановив утворити Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів.

Говорили про реорганізацію Міністерства енергетики з **Іваном Григоруком**, віце-президентом Energy Club, членом правління НТСЕУ.

Про розділення міністерств

Іван Григоруку: Розділення одного величезного міністерства позитивно вплине на розвиток енергетики в цілому. Фактично попереднім урядом було створено нежиттєздатний орган.

Екологія і енергетика — антагоністи, тому розділення міністерства цілком логічне. Їх не можна було об'єднувати у будь-яке одне міністерство, тому що тоді екологія не могла правильно впливати на розвиток економіки в цілому.

Про стан галузі

Іван Григоруку: Колосальна криза галузі проявляється з двох причин — економічної та технічної. Останнім часом мало хто займався технічним розвитком в електроенергетиці. Є аналітика, що за останніх 15 років загальна сума

недоотриманих інвестицій в розвиток електричних мереж складає близько 40 мільярдів доларів. Стан сьогодношньої системи не відповідає вимогам генерації, споживання і передавання електричної енергії в тому числі.

Про сплату та заборгованість за електроенергію під час карантину

Іван Григорук: З березня місяця, поки діє карантин, будь-які відключення заборонені. Після закінчення карантину, це 30 днів, також будь-які відключення споживача від постачання електричної енергії, а також теплової, подачі води — заборонені також.

<https://hromadske.radio/podcasts/hromadska-hvylya/ekolohiia-i-enerhetyka-antahonisty-tomu-rozdilennia-ministerstva-tsilkom-lohichne-ivan-hryhoruk>

УРЯДОВИЙ ПОРТАЛ, 27.05.2020

Про призначення Демченкова Я. С. заступником Міністра енергетики та захисту довкілля України

Кабінет Міністрів України розпорядженням від 27.05.2020 № 574 звільнив Рябчина О. М. з посади заступника Міністра енергетики та захисту довкілля України, [розпорядженням від 27.05.2020 № 576](#) призначив Демченкова Ярослава Сергійовича заступником Міністра енергетики та захисту довкілля України з питань європейської інтеграції.

KOSATKA.MEDIA, 29.05.2020

В «Центренерго» представили нового керівника

Сьогодні, 29 травня 2020 року, Наглядова Рада ПАТ «Центренерго» на своєму засіданні прийняла одностороннє рішення про припинення обов'язків генерального директора Володимира Потапенка та призначила виконуючим обов'язки генерального директора публічного акціонерного товариства «Центренерго» Олександра Корчинського.

Олександр Корчинський має 20-річний досвід роботи на керівних посадах, останні 10 років – в енергетичній галузі. Зазначається, що у нього є досвід трансформації збиткових підприємств та вивід їх на рентабельність. Він співпрацював зі Світовим Банком по проекту «Підвищення енергоефективності в секторі централізованого тепlopостачання України» і був співавтором Закону України «Про ринок електричної енергії».

<https://kosatka.media/uk/category/elektroenergiya/news/v-centrenergo-predstavili-novogo-rukovoditelya>

МІНЕКОЕНЕРГО, 06.05.2020

Уряд призначив Бойка Юрія Миколайовича заступником Міністра енергетики та захисту довкілля

Відповідне розпорядження Кабінету Міністрів України схвалене Урядом на засіданні 6 травня.

Юрій Бойко – енергетик за фахом, працює в енергетичній сфері 25 років. До призначення на посаду Юрій Бойко працював заступником директора з економіки та фінансів Державного підприємства «Енергоринок».

<https://menr.gov.ua/news/35256.html>

ЕНЕРГОАТОМ, ЗАЕС, EXPRO, ЭНЕРГОРЕФОРМА, 07.05.2020

**Віце-президентами НАЕК «Енергоатом»
призначено Германа Галущенко та Хартмута Якоба**

Кабінет міністрів України на своєму засіданні 6 травня ухвалив рішення про призначення віце-президентами ДП НАЕК «Енергоатом» **Германа Галущенко та Хартмута Якоба**.

Хартмут Якоб очолить в Компанії фінансово-економічний напрямок та сконцентрується на фінансовій стабілізації Енергоатома. Герман Галущенко відповідатиме за питання перспективного розвитку Енергоатома.

http://www.atom.gov.ua/ua/press_cent-19/novini_kompanii-20/p/vice_prezidentami_naek_energoatom_priznaceno_germana_galusenko_ta_hartmuta_akoba-46008

ЗАЕС, 12.05.2020

**На Запорізькій АЕС формується новий проєкт
з підготовки спеціального кадрового резерву**

На Запорізькій АЕС формується новий проєкт з підготовки спеціального кадрового резерву керівників станції. Спеціальна група кадрового резерву буде створена з числа молодих працівників, в яких найбільш виявлені здібності до керівної діяльності. Це буде група кадрового резерву для заміщення керівників середньої ланки. Молодих працівників будуть навчати з урахуванням нових методів підготовки, включаючи елементи планування подальшої кар'єри.

Відбір кандидатів до спеціального кадрового резерву керівників станції буде йти за певними критеріями, які розроблені і містять в собі професійні та мотиваційні вимоги до резервістів. Група буде відібрана за результатами оцінки здібностей молодих працівників, їх ділових та особистих якостей. Вікова межа резервістів не має перевищувати 35 років. Перевага надаватиметься кандидатам, які мають післядипломну освіту в галузі управління. Серед вимог – стаж не менше п'яти років у структурному підрозділі та не менше трьох років – на посаді.

«Нам важливо, щоб ділові якості кандидатів відповідали вимогам, які прописані в моделі лідера-керівника і в Кодексі корпоративної етики. Важливо, щоб кандидат був орієнтований на перспективу, досягнення цілей, прагнув до розширення свого кругозору, творчо ставився до вирішення поставлених завдань та міг сам пропонувати нові варіанти рішень. Суттєво також, щоб він був націлений на мобільність у кар'єрному просторі», – розповів про створення та організацію підготовки спеціального кадрового резерву керівників на Запорізькій АЕС начальник управління професійного розвитку персоналу **Павло Мішин**.

Підготовка спеціального кадрового резерву це тривала програма і розрахована вона на два роки. У поточному році буде сформована група кандидатів та буде проведена самооцінка компетенцій, на основі якої кожен кандидат вибере для себе індивідуальну стратегію розвитку.

У 2021 році розпочнеться стажування на робочих місцях. А в 2022-му році будуть підведені підсумки підготовки.

Подібні системи підготовки кадрового резерву керівників існують в більшості потужних корпорацій світу. Прагнучи відповідати вимогам сучасності, Запорізька

АЕС теж турбується про якісний кадровий резерв керівників. Робота з підготовки досвідченого персоналу ведеться послідовно та різнопланово.

<https://www.npp.zp.ua/uk/node/2412>

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 13.05.2020

Кабмін уволив замміністра енергетики Головатенко - нардеп

Кабинет министров Украины уволил заместителя министра энергетики **Владимира Головатенко**.

7 мая Кабинет министров Украины уволил **Константина Чижика** с должности заместителя министра энергетики и защиты окружающей среды по вопросам европейской интеграции.

В настоящее время врио главы Минэкоэнерго является первый замминистра **Ольга Буславец**, заместители – **Ирина Ставчук, Алексей Рябчин, Роман Абрамовский** и **Юрий Бойко**. <http://reform.energy/news/kabmin-uvolil-zamministra-energetiki-golovatenko-nardep-14384>

УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИКА, 13.05.2020

Уряд призначив двох заступників голови Зони відчуження

Конкурси були оголошені у листопаді 2019 року.

Уряд на засіданні призначив першого заступника голови Державного агентства з управління зоною відчуження, а також заступника голови. Про це написав у Facebook нардеп **Василь Мокан**.

Зокрема, **Пляцка Андрія Валерійовича** призначили першим заступником голови Державного агентства з управління зоною відчуження, а **Шевчука Максима Костянтиновича** - заступником голови Державного агентства з управління зоною відчуження. <https://ua-energy.org/uk/posts/uriad-pryznachyv-dvokh-zastupnykiv-holovy-zony-vidchuzhennia>

EXPRO, 13.05.2020

Кабмін розпорядився перетворити ДП «Оператор ринку» в акціонерне товариство

Кабинет міністрів України розпорядився перетворити державне підприємство «Оператор ринку» в акціонерне товариство, 100% акцій в статутному капіталі якого належать державі.

Відповідне розпорядження було прийнято 13 травня на засіданні уряду.

Довідка. Держпідприємство «Оператор ринку» створене в квітні 2019 року на базі ДП «Енергоринок», відповідає за організацію купівлі-продажу електричної енергії на таких організованих сегментах ринку е/е, як ринок «на добу вперед» (РДН) і внутрішньодобовий ринок (ВДР).

<https://expro.com.ua/novini/kabmn-rozporyadivsyia-peretvoriti-dp-operator-rinku-v-akconerne-tovaristvo>

♦ **Корисні думки. Цікаві новини та ініціативи**

ПРИЄМНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ

Національна академія наук України присвоює звання “Почесний доктор Національної академії наук України” видатним діячам світової науки, культури, державним та громадським діячам, що зробили вагомий внесок у розвиток науки, суспільний прогрес, забезпечення миру, взаєморозуміння й співробітництва між народами.

Звання “Почесний доктор Національної академії наук України” від імені Національної академії наук України присвоєно Президією НАН України видатному енергетику, державному і громадському діячу України, Герою України Поташніку Семену Ізрайлевичу, заслуженому енергетику України, Голові науково-технічної ради ПрАТ «Укргідроенерго», члену Правління Громадської організації «Науково-технічної спілки енергетиків та електротехніків України», Голові Правління Громадської організації «Всеукраїнська рада ветеранів праці енергетики», президенту «Асоціації Укргідроенерго», Голові Громадської ради при Міненерговугілля України.

KOSATKA.MEDIA, 29.05.2020

У Великобританії побудують СЕС на 350 МВт і великий Energy storage

Уряд Великобританії планує схвалити будівництво гігантської сонячної ферми на 350 МВт у графстві Кент, яка забезпечить енергією 91 тисячу домогосподарств.

Разом з сонячної фермою буде побудована одна з найбільших у світі систем зберігання енергії.

СЕС буде складатися з 880 тисяч панелей і генерувати 350 МВт енергії. Вона зможе забезпечити електроенергією 91 тисячу домогосподарств.

Перше електроенергію на ній буде вироблено в 2023 році.

Станція розташується на південному сході країни, у графстві Кент. Вона займе 364 гектара колишніх сільгоспугідь. Вартість проекту становить близько \$555 млн.

Експлуатація СЕС дозволить скоротити викиди вуглекислого газу на 68 тисяч тонн на рік. Крім того, вона буде приносити місцевим громадам більше \$1 млн щорічно.

Експерти вважають, що до 2030 року загальна потужність британської сонячної енергетики може вирости до 27 ГВт.

<https://kosatka.media/uk/category/vozobnovlyaemaya-energiya/news/u-velikobritaniji-pobuduyut-ses-na-350-mvt-i-velikiy-energy-storage>

РАЗУМКОВ ЦЕНТР, 29.05.2020

Створено он-лайн калькулятор заборгованості на ринку електроенергії

Експерти Центру Разумкова та PlayTender провели власну оцінку фінансової ліквідності ринку електроенергії, як результат був створений [он-лайн калькулятор](#) для привернення широкої уваги до проблеми стрімкого накопичення боргів та стимулювання чиновників до врегулювання ситуації.

Розрахунки здійснюються за власною методологією енергетичних програм

Центру Разумкова та PlayTender, і носять формат експертних оцінок.

Поточні виклики для вітчизняної енергетичної галузі можливо узагальнити за трьома категоріями економічні, регуляторні та технологічні.

1. Економічні виклики. На сьогоднішній день учасники енергетичних ринків знаходяться на межі виживання, що створює ризик дестабілізації об'єднаної енергосистеми, згорання інвестиційних проектів та зростання рівня безробіття. Серед причин: зменшення цін на енергоресурси та рівнів споживання на фоні достатніх запасів; криза розрахунків між суб'єктами енергетичних ринків; падіння ділової активності.

2. Регуляторні виклики. Розвиток галузі, яка має достатній потенціал для закріплення лідируючих позиції України в Східній Європі, стримується недосконалістю системи державного управління та ринкових механізмів та несприятливим інвестиційним кліматом. Цьому сприяють викривлення ринкової ціни на ресурси внаслідок незавершених реформ енергетичних ринків; відсутність стимулів для нарощування видобутку вугілля, нафти і газу, а також для модернізації основних фондів що спричинений закладенням низької маржинальності при формуванні тарифів на всіх етапах виробництва/видобутку, генерації/переробки, транспортування/розподілу.

3. Технологічні виклики. Дана категорія проблемних питань призводить до низького рівня диверсифікації, екологічних ризиків, а також до зниження ефективності українських компаній та їх конкурентоспроможності на міжнародних ринках. Така ситуація пов'язана із виснаженістю родовищ; зношеністю основних фондів; відсутністю енергобалансу; високими втратами при розподілі та постачанні ресурсів.

Для подолання наведених вище викликів та забезпечення сталого розвитку галузі, Центр Разумкова розробив [дорожню карту ініціатив](#), яка полягає в забезпеченні технологічної та фінансової стабільності галузі, прозорості ринкових механізмів, а також умов для енергетичного переходу.

<https://razumkov.energy/meny/news/creat-support-electricity-market.html>

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 12.05.2020

"ДТЭК Киевские электросети" планує

повністю перейти на екологічне освітлення до кінця 2021 року

Оператор системи розподілення "ДТЭК Киевские электросети" намерен до кінця 2021 року на всіх своїх подразделениях повністю замінити люмінесцентні лампи на екологічні світлодіодні.

<http://reform.energy/news/dtek-kievskie-elektroseti-planiruet-polnostyu-pereyti-na-ekologicheskoe-osveshchenie-do-kontsa-2021-goda-14371>

ДЗЕРКАЛО ТИЖНЯ, 07.05.2020

Зберегти довкілля. План дій

**Єгор Фірсов, Т.в.о. голови
Державної екологічної інспекції**

Нині весь світ переживає складні часи, і Україна не виняток. На президента Зеленського, парламент і уряд лягли тяжкі випробування. Не слід забувати і про внутрішні проблеми: війна, корупція та зруйновані інституції як спадок від

попередніх президентів і урядів.

Особливо актуальною зараз стане проблема навколишнього середовища. Масштабні пожежі, засуха, спад ґрунтових вод, пилові бурі, смог у столиці — ці проблеми стають дедалі відчутнішими для нас. Це вже не теоретичні наукові дослідження або прогнозування, це вже наша нова реальність. І, можливо, — тільки початок. Чи готові ми? І чи є якісь адекватні й ефективні рішення? Точної відповіді не має ніхто, але це не привід нічого не робити. Навпаки, саме тепер варто починати пристосовуватися до нових умов...

В статті наведено список ТОП-проблем, вирішення яких не просто назріло, а є абсолютно невідкладним:

1. Реформа екологічного контролю.
2. Прийняття закону про відходи.
3. Сучасна система моніторингу стану довкілля.
4. Підвищення відповідальності за шкоду довкіллю.
5. Проведення аудиту дозволів на викиди (скиди).
6. Оновлення методик нарахування збитків за забруднення довкілля.
7. Оновлення і осучаснення лабораторій.
8. Перевірка підприємств, які мають справу з особливо шкідливими речовинами.

Детально ознайомитись з текстом статті можна за посиланням:

https://dt.ua/ECOLOGY/zberegti-dovkillya-plan-diy-346952_.html

OILPOINT, 06.05.2020

Коболєв розповів, скільки коштів на рахунках Нафтогазу

НАК “Нафтогаз України” має на своїх рахунках 7 млрд грн, \$1,74 млрд і EUR340 млн. Про це повідомив глава правління компанії **Андрій Коболєв**.

“Сумарно, за діючим курсом, ці кошти складають **64,1 млрд грн**. Таким чином, в будь-який момент, коли акціонер прийме рішення про виплату дивідендів або отриманні коштів іншим чином, ці кошти можуть бути передані до держбюджету для фінансування програм”, – сказав він під час засідання Кабінету міністрів.

Коболєв також нагадав, що **НАК ще в листопаді спрямував до держбюджету 8,5 млрд грн дивідендів за діяльність в 2019 році, а також викупив ОВДП на суму \$800 млн.**

У свою чергу прем’єр-міністр України **Денис Шмигаль** доручив у тижневий термін розробити механізми залучення частини наявних у НАК засобів через держбюджет на виконання програм у сфері медицини та інфраструктури, зокрема, **на будівництво і реконструкцію приймальних відділень лікарень і поліклінік по всій країні на суму мінімум 6 млрд грн, а також на будівництво доріг.**

<https://oilpoint.com.ua/kobol%D1%94v-rozpoviv-skilki-koshtiv-na-rahunkah-naftogazu/?lang=uk>

KOSATKA.MEDIA, 15.05.2020

Юрій Кубрушко: Для подолання кризи в енергетиці потрібні чіткі цілі і політична воля

Криза в українській електроенергетиці досягла тієї позначки, коли ігнорувати її стало небезпечно для життя і держави, і кожного громадянина. Заяви чиновників і

коментарі політиків тільки посилюють відчуття безвиході. Чи можливо знайти вихід із ситуації, чим і кому «завинила» зелена генерація, чому виник кадровий голод в держсекторі енергетики Kosatka.Media розпитала керуючого партнера групи компаній IMEPOWER **Юрія Кубрушко**.

Ознайомитись з інтерв'ю можна за посиланням:

<https://kosatka.media/uk/category/blog/news/yuriy-kubrushko-dlya-preodoleniya-krizisa-v-energetike-nuzhny-chetkie-celi-i-politicheskaya-volya>

КОСАТКАМЕДІА, 04.05.2020

Робота бурових установок у світі продовжує зупинятись

Протягом квітня 2020 року кількість бурових установок для видобування нафти і газу у світі зменшилась на 450 одиниць у порівнянні з березнем. За даними нафтосервісної компанії Baker Hughes, число установок впало на 23% до 1514 одиниць.

У квітні 2019 року у світі налічувалось 2140 бурових установок. За рік їхня кількість скоротилась на 29% або 626 одиниць.

За даними Baker Hughes, у США за місяць кількість установок скоротилась на 26,6% до 566 одиниць. У Канаді кількість скоротилась в чотири рази у порівнянні з березнем – з 100 до 33, в Європі – на 11, до 112. На Близькому Сході кількість зменшилась на 8, до 240, у Латинській Америці – на 80, до 89, а Азіатсько-Тихоокеанському регіоні – на 40, до 191, в Африці – на п'ять, до 103.

Нещодавно нафто-сервісна Diamond Offshore Drilling, яка займається обслуговуванням і обладнанням шельфових свердловин в США, запросила захист від кредиторів, який забезпечує Кодекс США про банкрутство.

<https://kosatka.media/uk/category/neft/news/rabota-burovyh-ustanovok-v-mire-prodolzhaet-ostanavlivatsya>

ГЛАВКОМ, 04.05.2020

Новобудови у Відні зобов'язуть встановлювати сонячні панелі

Зараз установка фотоелектричних систем у Відні є обов'язковою для промислових об'єктів.

Влада Відня має намір зобов'язати новозбудовані житлові та навчальні будівлі встановлювати сонячні електростанції. Про це йдеться у ініційованих керівництвом австрійської столиці поправках до будівельного кодексу.

На додачу, у нових і реконструйованих будівлях тепер також повинні встановлюватися пункти зарядки електромобілів, або виділятися підготовлені місця для їх подальшого встановлення. Точна кількість зарядок буде регулюватися законом і залежати від того, чи є будівля житловою або нежитловою.

Повний текст читайте тут: https://glavcom.ua/new_energy/news/novobudovi-u-vidni-zobovyazhut-vstanovlyuvati-sonyachni-paneli-677762.html

ЕЛЕКТРОВЕСТИ, 04.05.2020

40% новых солнечных электростанций устанавливаются в Германии одновременно с аккумуляторными батареями

Все больше частных домохозяйств в Германии ставят вместе с солнечной электростанцией сразу же и систему хранения электроэнергии. Согласно опросу,

проведенному оператором распределительной сети N-Ergie Netz, 40% новых солнечных электростанций устанавливаются одновременно с аккумуляторными батареями. В марте этот показатель даже превысил 45%.

В 2020 году оператор сети ожидает более 1700 запросов на установку домашних систем хранения электроэнергии и предполагает, что к концу года их будет установлено около 4200 единиц. В настоящее время к распределительной сети подключены более 53 000 солнечных электростанций с установленной мощностью около 1500 мегаватт.

Согласно закону, все системы хранения электроэнергии в Германии подлежат обязательной регистрации у оператора распределительной сети, независимо от их мощности или емкости. Регистрация осуществляется через Интернет инсталлятором, зарегистрированным на сайте N-Ergie Netz. Затем оператор сети проверяет данные и на месте осуществляет приемку счетчика, а также проверяет, нет ли перетока электроэнергии обратно в электросеть.

Напомним, что по итогам апреля текущего года крупнейшим производителями электричества в Германии стали (и с большим отрывом):

- 1) ветроэнергетика, выработавшая 9 ТВт*ч,
- 2) фотоэлектрическая солнечная энергетика (7 ТВт*ч).

Также доля ВИЭ в потреблении электроэнергии Германии впервые превысила 50% за квартал.

<https://elektrovesti.net/70774-40-novykh-solnechnykh-elektrostantsiy-ustanavlivayutsya-v-germanii-odnovremenno-s-akkumulyatornymi-batareyami?preview=1>

УКРГІДРОЕНЕРГО, 05.05.2020

Навіщо потрібні водосховища?

Сергій Афанасьєв, Юрій Ландау

Близько 2 мільярдів людей у всьому світі не мають доступу до чистої води.

Вода завжди була, є і буде найважливішою основою життя людства. Прекрасні слова Антуана де Сент-Екзюпері: "Водо, ти не просто необхідна для життя, ти і є життя. Ти — найбільше у світі багатство..."

Упродовж усієї історії людства люди будували водосховища для задоволення потреби у воді, і зі зростанням потреби збільшувалася кількість водосховищ, їхня глибина, об'єми води. Вода була найважливішим чинником, який визначав життя людей і розвиток виробничих сил.

В умовах дуже нерівномірного розподілу ресурсів річкового стоку (які становлять у всьому світі близько 37 тис. км³), уже на рівні 2000 р. повний об'єм водосховищ перевищив 6,5 тис. км³, а водоспоживання становило близько 6 тис. км³, у тому числі безповоротне — 3 тис. км³.

У 2000 р. більшість від загальної кількості 2360 великих водосховищ об'ємом понад 100 млн км³ було побудовано в Північній Америці — 38%, у Європі — 22%, в Азії — 25%. При цьому в більшості країн посилюється природоохоронне законодавство для мінімізації наслідків для довкілля від створення водосховищ, знаходження оптимальної рівноваги між економічними та соціальними потребами суспільства й навколишнім середовищем.

На багатьох великих водосховищах побудовано ГЕС із середньорічним виробництвом відновлюваної електроенергії на рівні 2000 р. близько 2600 млрд. кВт*год (18% світового виробництва).

У ХХІ столітті триває будівництво водосховищ, причому більшість — у країнах, що розвиваються, Азії, Африці, Південної Америки.

При цьому в багатьох країнах, у тому числі Європи, розбираються старі греблі з малими водосховищами, які давно відпрацювали свій ресурс, а також безгоспні зруйновані греблі, що є нормальним процесом.

Наразі у світі експлуатується близько 50 тисяч водосховищ із греблями заввишки понад 15 метрів, основне призначення яких — забезпечення потреби у воді, причому багато їх збудовані в найбільш розвинених країнах Західної Європи, США, в Канаді та Японії, де найжорсткіше природоохоронне законодавство.

В Україні водні ресурси дуже обмежені, особливо на Півдні країни.

При сумарному середньобогаторічному стоці всіх річок близько 87 км³ лише 52 км³ формується на території України, а в маловодні роки об'єм річкового стоку знижується до 30 км³. При цьому об'єм річкового стоку, що припадає на одного жителя, — один із найнижчих серед країн Європи.

З текстом статті детально можна ознайомитись за посиланням:

https://uhe.gov.ua/media_tsentr/novyny/navischo-potribni-vodoskhovischa

EIRCENTER, 05.05.2020

Німеччина офіційно підтримала добудову «Північного потоку-2»

Уряд Німеччини офіційно схвалив завершення будівництва «Північного потоку-2» й має намір надавати підтримку всім компаніям, які беруть участь у будівництві. Про це повідомляє «Главред».

«Кабмін ФРН на сайті оприлюднив документ, в якому зазначено, що Німеччина ставиться до проекту, як до економічно вигідної перспективи», — йдеться в повідомленні.

На думку німецької влади, уповільнення будівництва «Північного потоку-2» загрожує енергобезпеці країни. Вони вважають, що інфраструктура країни досить диверсифікована, щоб забезпечити постачання країни ресурсами на час тимчасової зупинки будівництва.

«В Берліні зазначили, що вважають санкції з боку Вашингтона недоречними, але при цьому не вимагатимуть від Штатів матеріальної компенсації», — підкреслює видання.

Крім того, німецька ділова газета Handelsblatt стверджує, що Федеральне агентство з мереж відхилить заявку компанії Nord Stream 2 AG на виведення «Північного потоку-2» з-під дії норм газової директиви ЄС.

<http://eircenter.com/novunu/nimechchina-oficijno-pidtrimala-dobudovu-pivnichnogo-potoku-6568>

ДЕЛОВАЯ СТОЛИЦЯ, 06.05.2020

Baltic Pipe. Как газопровод из Норвегии в Польшу поможет Украине

Денис Лавникевич

После почти 20 лет раздумий и проектов Польша все-таки начинает строительство трубопровода Baltic Pipe. И хочет стать региональным газовым хабом, оперируя ресурсом из Норвегии, США и Катара.

Государственный оператор Польши Gaz-System (управляет польской сетью газопроводов) заключил контракт с итальянской компанией Saipem Limited на

строительство морской части газопровода Baltic Pipe; также проект получил все необходимые разрешения в Польше и Дании...

Газопровод Baltic Pipe должен связать месторождения на норвежском шельфе в Северном море с Польшей через Данию (там расположится компрессорная станция и точка подключения к датской газораспределительной системе).

Открытие газопровода запланировано на 1 октября 2022 г. (как раз когда у польской компании PGNiG закончится контракт с "Газпромом" на поставку газа)...

На реализацию проекта, как видим, отводится менее трех лет, однако подготовка длилась намного дольше: он постоянно становился жертвой разного рода геополитических интриг...

В 2007 г. толчком к возобновлению проекта послужила "Мюнхенская речь" Путина: страны региона почувствовали опасность зависимости от газа из РФ. (В своем выступлении на конференции по безопасности президент РФ заявил о недопустимости однополярного мира и о растущих амбициях России; речь была воспринята на Западе как начало новой "холодной войны".)

Через год оказалось, что "Газпром", используя свое влияние в PGNiG, саботирует проект...

Понятно, что РФ приготовилась мурыжить Baltic Pipe... Однако Польша умело пригрозила "Газпрому" наложить арест на активы газопровода "Северный поток-2", если компания PGNiG не получит от "Газпрома" средства по решению Стокгольмского арбитража. Согласно нему, "Газпром" должен вернуть PGNiG разницу в цене на газ, что составляет порядка \$1,5 млрд за почти шесть лет (с 1 ноября 2014 по 29 февраля 2020 гг.).

"На самом деле поляки не очень-то рассчитывают получить от "Газпрома" эти полтора миллиарда. Скорее, они настроены на сделку: российский монополист снижает текущую цену на газ и не препятствует строительству Baltic Pipe, а поляки этим удовлетворяются, - сказал эксперт по нефтегазовой отрасли инвестиционной компании Echor **Валентин Топалый**. - Первую часть мы уже увидели: 30 апреля PGNiG получила от "Газпрома" исправленный счет за поставки газа в марте и обещание впредь придерживаться новой, намного более низкой цены. Думаю, скоро и с Baltic Pipe решится. А может, уже решилось"...

Значит, Baltic Pipe становится принципиально важен для Варшавы: по нему будут поставляться те 5 млрд кубов, которые сейчас безальтернативно может поставлять "Газпром". Но пропускная способность трубы из Норвегии - вдвое больше, и это дает Польше возможность стать самостоятельным игроком на восточноевропейском рынке газа.

Об этом в уже упоминавшемся выступлении говорил и **Анджей Дуда**: "Мы строим газовые хабы, которые также позволят поставлять газ в соседние страны, те, которые сейчас совместно с нами создают, реализуют проект "Триморья", включая Украину. Очень важно, что Польша будет одним из тех гарантов энергетической безопасности Украины, которая, как мы знаем, годами подвергается газовому, энергетическому шантажу со стороны России. Поэтому этот элемент крайне важен для суверенитета и полной независимости Украины".

Украина старается заинтересовать партнеров, предлагая услуги своих подземных хранилищ газа (ПХГ).

По мнению главы компании "Оператор ГТС Украины" Сергея Макогона, у "Газпрома" есть очевидная потребность в использовании

украинских ПХГ из-за снижения объемов транзита газа через Украину.

"Уже сейчас компания не полностью использует оплаченные мощности по транзиту - из 178 млн куб. м в сутки используется в среднем 150 млн. То есть 28 млн кубов в сутки оплачивается, но не используется. Поэтому целесообразно использовать всю оплаченную мощность для ввоза газа в Украину, часть объема можно отдавать на транзит, а остаток завозить на хранение. Зимой, когда спрос в ЕС вырастет, можно будет поднять газ из ПХГ и отправить в ЕС или в рамках уже купленных мощностей (по транзиту), или докупить дополнительные", - пояснил он.

По словам Макогона, ситуация может усугубиться к осени, когда могут быть полностью заполнены европейские ПХГ. И "Газпрому" нужно будет еще более значительно снижать транзит, но при этом оплачивать его в полном объеме. Поэтому временное хранение в Украине могло бы стать взаимовыгодным решением.

Ознакомиться с текстом статті детально можна за посиланням:

<https://www.dsnews.ua/economics/krest-na-severnom-potoke-stanet-li-polsha-gazovym-habom-05052020220000>

ЕНЕРГЕТИЧНИЙ ФРОНТ, 13.05.2020

ЗМІ: Бюджет «Газпрому» порваний на шматки на тлі падіння попиту на газ

Російський газовий монополіст став збитковим за грошовими потоками за підсумками минулого року, пише Finanz. За даними аналітиків, ситуація почала погіршуватися в 2019 році, коли середня ціна реалізації російського газу в ЄС впала на 12,2%.

Монополіст витратив на капітальні будівництва на 190 млрд рублів більше, ніж отримав від операційної діяльності. На тлі падіння цін на європейських газових хабах «Газпром» ризикує отримати негативний грошовий потік, а «касовий розрив» в бюджеті доведеться покривати за рахунок боргу. За оцінкою Fitch, сума запозичень може досягти \$ 10 млрд.

<https://efront.in.ua/gas/zmi-byudzhet-gazpromu-porvanyj-na-shmatky-na-tli-padinnya-popytu-na-gaz/>

Додаткова інформація на цю тему – НВ, 14.05.2020 «Минус \$4 млрд. Газпром впервые в истории получил убытки по итогам отопительного сезона». Первый, самый холодный, квартал года всегда был одним из опорных для Газпрома, на него приходилось до половины всей годовой прибыли компании.

Газпром в первом квартале 2020 года получил 306,23 млрд руб. (\$4,14 млрд) убытка по российским стандартам бухгалтерского учета.

<https://nv.ua/biz/markets/gazprom-rossiyskiy-monopolist-vpervye-v-istorii-zakonchil-otopitelnyy-sezon-s-ubytkami-poslednie-novosti-50088034.html>

ATOMIC-ENERGY.RU, 15.05.2020

Министерство энергетики США выделяет программе двух новых реакторов 230 миллионов долларов

Министерство энергетики США (DOE) сегодня объявило о запуске Программы демонстрации усовершенствованных реакторов (ARDP) в рамках своего Управления по ядерной энергии (NE DOE). ARDP призван помочь отечественной частной атомной промышленности продемонстрировать возможность разрабатывать современные и перспективные ядерные реакторы в Соединенных Штатах.

В бюджете 2020 финансового года Конгресс выделил 230 миллионов долларов для запуска новой демонстрационной программы для усовершенствованных реакторов. Посредством партнерских отношений с промышленными предприятиями ARDP выделит 160 миллионов долларов США для первоначального финансирования строительства двух реакторов, которые могут быть введены в эксплуатацию в течение следующих 5-7 лет.

«Следующее поколение ядерной энергии имеет решающее значение для энергетической безопасности и охраны окружающей среды нашей страны, - заявил министр энергетики США Дэн Бруйе. - Как показывает недавно выпущенная «Стратегия рабочей группы по ядерному топливу для восстановления американского лидерства в области ядерной энергии», мы должны стремиться к технологическим инновациям и расширению инвестиций в ядерные исследования и разработки, чтобы укрепить американское лидерство в ядерных технологиях следующего поколения, обеспечив здоровый и перспективный сектор ядерной энергетики США необходимыми средствами».

<https://www.atomic-energy.ru/news/2020/05/15/103697>

Підготовлено ГО «Науково-технічна
спілка енергетиків та електротехніків
України»

Віцепрезидент,
Голова Виконкому НТСЕУ,
Заслужений енергетик України

О. Дупак

Адреса: 01001, Київ, аб.скр.142
01601, Київ, Хрещатик, 34, каб. 620
Телефакс (044) 278-43-07
ntseu@mev.gov.ua
<http://www.ntseu.net.ua>